

บทที่ 3
ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
พ.ศ. 2556 - 2557

ภาพสะท้อนสังคมไทยในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557
ในด้านต่าง ๆ จำแนกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

3.1 สภาพชีวิตความเป็นอยู่

3.1.1 ที่อยู่อาศัยของคนในสังคมไทย

3.1.2 การคมนาคม

3.1.3 การประกอบอาชีพ

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมไทย

3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

3.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

3.2.3 ความรักระหว่างคู่รัก

3.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

3.3 ด้านวิถีชีวิตเยาวชนไทย

3.3.1 ลักษณะของเยาวชนไทย

3.3.2 ความใฝ่ฝันของเยาวชนไทย

3.3.3 ปัญหาของเยาวชนไทย

3.4 วัฒนธรรมของสังคมไทย

3.4.1 ความเชื่อและประเพณี

3.4.2 ค่านิยม

3.5 สถานการณ์ทางการเมือง

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 สภาพชีวิตความเป็นอยู่

คนในเมืองเป็นกลุ่มคนที่มีที่อยู่อาศัยแวดล้อมที่ดีและใช้ชีวิตค่อนข้างร่ำรวยถ้าเทียบกับคนใช้ชีวิตในชนบท เนื่องจากเศรษฐกิจในเมืองย่อมเจริญกว่าชนบท ค่อนข้างร่ำรวย จึงมีความต้องการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพด้วย คุณภาพเหล่านี้จะแสดงให้เห็นสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของพวกเขาด้วย เมื่อเทียบกับสังคมชนบทไทย การใช้ชีวิตในสังคมเมืองมีบ้านเรือนที่ดีกว่า สภาพแวดล้อมที่สะอาดกว่า นอกจากนี้ยังมีเครื่องใช้และเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ ที่ดีและทันสมัย และการคมนาคมที่สะดวกด้วยทำให้การใช้ชีวิตในเมืองมีความสะดวกสบาย

3.1.1 ที่อยู่อาศัยของคนในสังคมไทย

ที่อยู่อาศัยเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์ เพราะชีวิตของมนุษย์ส่วนใหญ่ เวลาสองในสามของแต่ละวัน มักจะใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านพักอาศัย ทั้งการพักผ่อนหลับนอน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในครอบครัว ส่วนเวลาที่เหลือเป็นเวลาของการทำงานหรือทำกิจกรรม ในสถานที่อื่น ๆ ดังนั้นจึงนับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะขาดเสียมิได้ เพราะเป็นสถานที่ที่มีประโยชน์ในการป้องกัน ความร้อน ความหนาว แดด ลม ฝน ตลอดจน ป้องกันสัตว์และแมลงมารบกวน ที่อยู่อาศัยของคนในสังคม เป็นตัวอย่างที่ดีที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมนั้น ในสังคมเมืองของประเทศไทยกับสังคมชนบทมีความแตกต่างกันมาก คนที่อาศัยอยู่ในเมืองใช้ชีวิตอย่างสุขสบายและทันสมัย

3.1.1.1 ที่อยู่อาศัยในเมือง

ที่อยู่อาศัยสำหรับคนที่พักอยู่ในเมือง ย่อมจะมีเป็นคอนโดมิเนียม ทาวน์เฮาส์ที่สะดวกสบาย สำหรับคนบางส่วนที่มีฐานะที่ดีหรือมีเงินมีทอง จะสร้างบ้านโดยมีขนาดใหญ่และหรูหรา ทำให้การใช้ชีวิตในบ้านเรือนสะดวกสบาย

เรื่อง เปลือก ได้กล่าวถึงบ้านของบิวอยู่ในเมือง บ้านของเขาติดเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และทันสมัย มีเสื้อผ้า รองเท้าเยอะแยะมากมายอยู่ในห้องโดยเก็บไม่เป็นที่ ดังตัวอย่าง

บิวไขกุญแจเปิดประตูห้องพัก ทันทีที่เข้าห้อง เธอถอดรองเท้าและเดินไปเปิดเครื่องปรับอากาศเป็นอย่างแรก ห้องของบิวเพียบพร้อมไปด้วยเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โทรทัศน์จอแบน ๓๒ นิ้วตั้งอยู่ปลายเตียง ตู้เย็นอยู่มุมหนึ่งของห้อง เสื้อผ้าหลากสีหลายแบบอัดแน่นอยู่ในตู้เสื้อผ้า รองเท้าทั้งชั้นสูง ส้นเตี้ย และส้นตึก หลายคู่กองเกลื่อนบนพื้น กระเป๋าถือแบรนด์เนมหลายใบวางอยู่บนโต๊ะเขียนหนังสือ ส่วนใหญ่ล้วนเป็นของที่ผมซื้อให้ทั้งนั้น

(เปลือก. 2556 : 40)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนไทยเน้นความสะดวกสบายในบ้าน จึงมีนิสัยถอดรองเท้าก่อนเข้าห้อง คนไทยที่อยู่ในสังคมเมือง มักพักอยู่ที่คอนโดมิเนียม โดยมีขนาดใหญ่พอสำหรับติดตั้งเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ต้องการ ทำให้การใช้ชีวิตของคนที่พักอยู่ในนี้สะดวกสบายและมีคุณภาพ ประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่ในเขตร้อน ส่วนใหญ่จะขาดเครื่องปรับอากาศไม่ได้

เรื่อง จรวดกระดาศ วยเยาว์ ความฝัน ได้กล่าวถึง บ้านของทิวารินที่อยู่ในเมือง มีที่อยู่อาศัยแวดล้อมค่อนข้างดี มีพื้นที่ใหญ่ เนื่องจากร่างกายของทิวารินพิการในอุบัติเหตุรถชน จึงไม่สะดวกเข้าห้องนอนของเขาที่อยู่ชั้นสอง พ่อแม่ของทิวารินจึงจัดห้องรับแขกเป็นห้องใหม่ของทิวารินเพื่อจะได้ดูแลเขาอย่างสะดวก ดังตัวอย่าง

พ่อและแม่ปรับเปลี่ยนห้องรับแขกกลางบ้านให้เป็นห้องใหม่ของทิวาริน เพียงคนใช้ตั้งอยู่ใกล้หน้าต่างด้านทิศตะวันออก ข้าง ๆ มีแจกันดอกไม้มากมายที่

แยกออกมาจากกระเช้าของผู้มาเยี่ยมใช้ โทรทัศน์ ตู้รางวัล รวมถึงกรอบใส่เกียรติบัตรจากการประกวดงานเขียนที่เคยตั้งอยู่ในห้องนอน ถูกยกออกมาตั้งโชว์อยู่กลางบ้านอย่างสมภาคภูมิ ทุกสิ่งทุกอย่างแปรผันชีวิตเด็กหนุ่มคนหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปตลอดกาล

(จรวดกระดาษ วัยเยาว์ ความฝัน. 2555 : 26)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสังคมเมืองของประเทศไทย มีคนจำนวนหนึ่งมีที่อยู่อาศัยที่มีลักษณะที่ดีและมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน มีพื้นที่ขนาดใหญ่พอสำหรับสมาชิกในครอบครัวสามารถเปลี่ยนห้องพักได้เมื่อมีความต้องการ การใช้ชีวิตของครอบครัวมีคุณภาพและเป็นบ้านเรือนที่มีความสุขในการพักอาศัย คนไทยให้ความสำคัญกับการอยู่อาศัยในบ้านเรือนที่สะอาดสวยงาม ซึ่งส่งผลให้อยู่บ้านกันอย่างมีความสุข

เรื่อง ศิลปินคีนซีฟ ได้กล่าวถึง บ้านเช่าของอารยะอยู่ในซอยลึก เป็นทาวน์เฮาส์เก่าและสีซีดกรรยาคือสุกัญญาเป็นแม่บ้านรับจ้างของบริษัทเอกชนนั้น ไม่ค่อยมีเวลาว่าง และเหนื่อยกับการเก็บบ้านจนบางที่อารยะต้องเก็บบ้านเอง ดังตัวอย่าง

บ้านเช่าที่อารยะ อาศัยอยู่อยู่กับภรรยาที่ตั้งอยู่ในซอยลึกประมาณสี่ร้อยเมตรจากถนนใหญ่ มันเป็นทาวน์เฮาส์สองชั้นเก่า ๆ ที่สีซีดจางและทรุดโทรมเหมือนศิลปินเจ้าของบ้าน สุกัญญาผู้เป็นภรรยาก็ไม่ได้ปิดกวาดเช็ดถูบ่อยนัก เนื่องจากเธอต้องออกไปทำงานนอกบ้านทุกวัน และตำแหน่งของเธอก็คือแม่บ้านของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง มีหน้าที่ปิดกวาดเช็ดถูสำนักงานอยู่แล้ว เธอจึงเหนื่อยหน่ายที่จะต้องมาทำหน้าที่ที่บ้านอีก ส่วนวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ถ้าไม่นอนหลับเป็นตายอยู่ในห้องนอน เธอก็มักออกไปข้างนอก และนั่นก็ทำให้อารยะ อาศัยต้องวางมือจากภาพเขียนมาจับไม้กวาดทำความสะอาดบ้านอยู่เสมอ ๆ

(ศิลปินคีนซีฟ. 2556 : 50)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า สำหรับกลุ่มคนไทยที่เช่าบ้านในเมืองมีบ้านพักที่ใหญ่และการใช้ชีวิตที่สะดวกเนื่องจากอยู่ใกล้กับถนนใหญ่ แต่บ้านเช่าไม่เหมือนบ้านเรือนส่วนตัว จะขาดการตกแต่งรักษา ย่อมไม่สวยและอบอุนเหมือนกับอยู่บ้านส่วนตัว และคุณภาพการใช้ชีวิตก็ไม่ดีเหมือนคนใช้ชีวิตคนอื่นที่มีบ้านส่วนตัว

เรื่อง โรงแรมบูรพา ได้กล่าวถึง เชี่ยวได้รับคำแนะนำจากเพื่อนให้มาเช่าห้องที่โรงแรมบูรพา ห้องที่นี้เก็บค่าเช่าเดือนละสามพันห้า และไม่ให้ทำอาหารที่ห้องด้วย พนักงานของโรงแรมยังถามข้อมูลละเอียดของคนที่มาเช่าห้องที่นี้ เพื่อไม่เกิดปัญหา ดังตัวอย่าง

“เดือนละสามพันห้า ห้ามติดไฟทำอาหารเอง” หล่อนบอกเงื่อนไข

“ผมไม่มีอุปกรณ์ทำอาหารดอกครับ ผมมีเท่าที่คุณเห็น”

เชื่อว่าชี้ให้หล่อนดูเครื่องพิมพ์ดีดและกระเป่าเสื้อผ้าใบไม่ใหญ่มากนัก หล่อนหันไปมองแว็บหนึ่งแล้วถามขึ้น “คุณทำงานอะไร ฉันไม่ได้ละลาบละลั้งนะ แต่เป็นสิ่งที่เจ้าของโรงแรมควรจะรู้ เพื่อมีปัญหา”

(โรงแรมบูรพา. 2556 : 126-127)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ค่าเช่าห้องคอนโดมิเนียม ในเมืองของสังคมไทยภาคกลาง ราคาไม่ได้แพงมาก และห้องเช่าในเมืองไทยเน้นในด้านรักษาความสะอาดของที่พักมากด้วย แต่ระเบียบที่ไม่ให้ทำกับข้าวที่ห้องทำให้การใช้ชีวิตของคนที่เช่าห้องไม่สะดวก เจ้าของจะจัดการระเบียบของห้องอย่างดีและมีความรับผิดชอบต่อคนเช่าห้อง

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นถึง ที่อยู่อาศัยในเมืองของสังคมไทยที่มีลักษณะหลายอย่าง คือ บ้านเช่า คอนโดมิเนียมและบ้านเดี่ยว บ้านเช่ามีแบบทาวนเฮาส์ใหญ่สำหรับครอบครัวและมีคอนโดมิเนียมห้องเล็กสำหรับพักคนเดียว การอยู่หอหรือคอนโดมิเนียมไม่เป็นบ้านส่วนตัว ต้องรับระเบียบข้อจำกัดของคอนโดมิเนียมโดยไม่ค่อยมีอิสระเหมือนอยู่บ้านส่วนตัว บ้านส่วนตัวที่เป็นบ้านเดี่ยวมีพื้นที่กว้างมาก สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตที่เป็นอิสระและสะดวกสบาย

3.1.1.2 ที่อยู่อาศัยในชานเมือง

เรื่อง เปลือก ได้กล่าวถึง พ่อแม่ของนิศราที่ไม่ค่อยอยู่บ้าน ที่บ้านมีแต่นิศรา น้องชาย และแม่บ้านป่าจอง แต่พ่อแม่ก็ไว้ใจงานายได้ เพราะแม้ว่าบ้านอยู่ชานเมือง แต่มีระบบรักษาความปลอดภัยด้วย ดังตัวอย่าง

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ชานเมืองของกรุงเทพฯ มีพื้นที่กว้างขวาง ไม่ได้เน้นใช้ที่ดินให้เต็มที่เหมือนกับตัวเมือง จึงทำให้บ้านเรือนที่สร้างขึ้นในชานเมืองมีพื้นที่กว้างขวาง ทำให้คนที่พักอยู่ในชานเมืองใช้ชีวิตสบายและมีอิสระ ซึ่งการพักอยู่ในชานเมืองต้องให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัยด้วย

3.1.1.3 ที่อยู่อาศัยในชนบท

ที่อยู่อาศัยของคนไทยในสังคมชนบทจะอยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติและมีลักษณะเป็นบ้านส่วนตัว และบ้านหลังส่วนใหญ่จะเป็นบ้านเดี่ยว มีพื้นที่กว้าง จึงย่อมจะมีรั้วรอบขอบชิด

เรื่อง ผ่าจ่าน ได้กล่าวถึง คนชราที่ทอผ้าอยู่ที่ถุนบ้าน บรรยากาศข้างรอบข้างสบายมาก มีการเลี้ยงสัตว์อยู่ข้างบ้านด้วย เป็นชีวิตของชนบทแต่มีความสุข ดังตัวอย่าง

ยามสาย คนเฒ่ามาก็กระตุกมาทอผ้าอยู่ที่ถุนบ้าน เสียงที่ดังเป็นจังหวะดังมาจากบ้านหลังโน้นหลังนี้ ตรงรั้วบ้านมีฝักข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แขวนเรียงราย เหลืองอร่ามอยู่ในแดดยามสาย บางบ้านมีกระดังง่าดอกจี๊วตากอยู่ตรงชานบ้าน คำเอ๊ยยิ้มเฉื่อยเนื่อยเมื่อเห็นดอกจี๊ว

(ผ่าจ่าน. 2556 : 22)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การสร้างบ้านในสังคมชนบทไทยเป็นบ้านเดี่ยวที่มีลักษณะแบบไทย บ้านเรือนมีพื้นที่กว้างขวางใหญ่พอและเน้นการตกแต่งบ้านสวยงาม ทำให้การใช้ชีวิตสบายและสิ่งแวดล้อมที่พอกไม่มีมลพิษอยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ แต่เศรษฐกิจในสังคมชนบทไทยยังไม่ค่อยเจริญ ชาวบ้านหาเลี้ยงชีวิตด้วยการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ทอผ้า เป็นต้น

เรื่อง ว่าวนาง ได้กล่าวถึง ปาหนันพักอยู่ใกล้ทะเล และบ้านของเขาอยู่ใต้ร่มเงาของดงมะพร้าว รั้วบ้านเป็นแนวต้นรังค่าย คนอื่นสงสัยทำไมปาหนันไม่ตัดรั้วค่ายทิ้ง แต่ปาหนันเองก็อยู่กับรั้วค่ายอย่างสุขสบาย ดังตัวอย่าง

*บ้านของแม่มายปาหนัน ตั้งอยู่ไม่ห่างจากชายหาดมากนัก อยู่ใต้ร่มเงาของ
ดงมะพร้าว รั้วบ้านเป็นแนวต้นรังค่ายที่ทิ้งกรรือ และดูแปลกประหลาดในยามค่ำคืน
ผู้คนซึ่งผ่านไปมามักจะสงสัยว่า ทำไมปาหนันจึงไม่ตัดต้นรังค่ายทิ้งเสีย หรืออย่างน้อย
ก็ถางให้มันโปร่งโล่งเสียบ้าง*

(ว่าวนาง. 2556 : 30)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่ติดทะเล คนที่พักอยู่ในสังคมชนบทในประเทศไทย ถ้าใกล้ชิดกับทะเลก็ย่อมจะสร้างบ้านอยู่ใกล้หาด การใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติ การสร้างบ้านโดยอิสระ แต่ให้ความสำคัญกับการรักษาต้นไม้รักษาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ไม่ได้ตัดต้นไม้ทิ้งเพื่อการสร้างบ้านส่วนตัว

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นถึง ที่อยู่อาศัยของชนบทไทยอยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ มีพื้นที่กว้างขวาง และการสร้างบ้านย่อมจะเป็นบ้านหลังเดียว แม้ว่าเศรษฐกิจไม่เจริญเท่าไร แต่ก็อยู่กับธรรมชาติอย่างมีความสุข ปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์เอง และเน้นการรักษาธรรมชาติเป็นอย่างมาก

3.1.2 การคมนาคม

การคมนาคมในประเทศไทยมีความคล่องตัวในระดับที่ดี มีทั้งรถไฟและรถประจำทางครอบคลุมเส้นทางทั่วประเทศ ผู้คนที่อาศัยอยู่ในเมืองหลวง สามารถเลือกวิธีเดินทางที่สะดวกได้หลายวิธี เช่น รถไฟฟ้า รถแท็กซี่ รถประจำทาง รถมอเตอร์ไซด์ หรือเลือกเดินทางโดยรถส่วนตัว แต่อย่างไรก็ตามสิ่งทีหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ ปัญหาการติดเป็นประจำ ซึ่งนับเป็นปัญหาใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ในต่างจังหวัดไม่ค่อยมีปัญหาการติด แต่วิธีการเดินทางน้อยกว่าเมืองหลวง

3.1.2.1 รถประจำทาง

รถประจำทางมีลักษณะเป็นรถขนาดใหญ่ที่บรรทุกผู้โดยสารเป็นจำนวนมาก มีการกำหนดเส้นทาง และมีเส้นทางหลากหลาย เพื่ออำนวยความสะดวกการเดินทางให้คนไทย รถประจำทางวิ่งในเมืองหรือจากกรุงเทพฯ ไปต่างจังหวัดมีเส้นทางยาวและเส้นทางสั้นตามสถานที่ที่แตกต่างกัน ทำให้ออกเดินทางของคนไทยสะดวกสบาย

เรื่อง เมื่อข้าพเจ้าได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม ได้กล่าวถึง อติวาตะนั่งรถเมล์ กลับบ้านกับสาว ระหว่างทางทั้งสองคนคุยเรื่องหนังสือของอติวาตะและหนังสือของคนอื่น เพื่อที่จะ ได้คุยกับสาวคนนี้เยอะ ๆ อติวาตะตั้งใจนั่งรถเมล์เลยป้ายและส่งสาวกลับบ้าน ดังตัวอย่าง

จากนั้นเราก็เดินทางกลับบ้านด้วยรถเมล์สายเดียวกัน พูดคุยกันเรื่องหนังสือ ทั้งหนังสือของข้าพเจ้าและหนังสือของนักเขียนโปรดคนอื่น ๆ ของเธอ จนกระทั่ง ข้าพเจ้าตัดสินใจนั่งรถเมล์เลยป้ายที่ตัวเองควรจะลงไปหลายป้ายอยู่ เพื่อจะเดินไป ส่งหญิงสาวกลับบ้านบอาร์ทเมนต์

(เมื่อข้าพเจ้าได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม. 2556 : 177)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การคมนาคมในเขตกรุงเทพมหานครมีความสะดวกสำหรับการเดินทางของชาวบ้าน มีรถเมล์ประจำทางที่วิ่งเส้นยาวกระจายอยู่ทั่วเพื่อความสะดวกของผู้คนที่พักอาศัยอยู่ในทุกเขตของเมืองกรุงเทพฯ และรถเมล์ของเมืองไทยมีการจอดตามป้ายต่าง ๆ การตั้งป้ายนั้นส่งผลให้ผู้โดยสารสามารถเลือกลงในป้ายที่ใกล้บ้านมากที่สุดและลงรถแล้วสามารถเดินกลับไป ได้สะดวกสบาย

เรื่องสั้น กาลิมะฮ์ ได้กล่าวถึง แป๊ะกิมใส่เสื้อผ้าเรียบง่าย แม้มีบ้านใหญ่โต คนในครอบครัว ทุกคนขับรถกัน แต่เขากลับไปไหนมาไหนด้วยรถประจำทาง ดังตัวอย่าง

เขาแต่งตัวง่าย ๆ ด้วยเสื้อยืดคอกลม กางเกงขาสั้นบางตัวจะมีรอยปะตรกัน อยู่บ้านหลังโต กำแพงสูงล้อมรอบ ลูก ๆ มีรถยนต์ใช้กันทุกคน แต่สำหรับแป๊ะกิมแล้ว แล้วไม่เคยพิสมัยสิ่งอำนวยความสะดวก ไปไหนมาไหนเขาเลือกที่จะขึ้นรถประจำทาง เพราะคิดเงินทุกบาทที่หามาได้นั้นมีค่า...

(กาลิมะฮ์. 2556 : 196)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การเดินทางในสังคมไทยจะใช้รถประจำทาง เพราะมีราคาถูก และสะดวกสบาย แม้ว่าการพัฒนาของสังคม ผู้คนมีทางเลือกหลายอย่างในการเดินทาง แต่คนมัก เลือกรถประจำทาง โดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่ต้องการประหยัดและเห็นคุณค่าของเงินทอง

เรื่อง ผ่าจ้าน ได้กล่าวถึง คำเอี้ยนั่งรถทัวร์กลับบ้านที่อยู่ในภาคเหนือ เมื่อถึงบ้านแล้ว เธอดีใจมาก เมื่อก่อนไม่มีรถวิ่งถึงบ้านโดยตรง คำเอี้ยต้องต่อรถหลายครั้งกว่าจะถึงบ้าน แต่ว่าตอนนี้ การคมนาคมสะดวกมาก ไม่ต้องต่อรถหลายเที่ยวอย่างลำบาก ดังตัวอย่าง

คำเอี้ยยิ้มจาง ๆ หล่อนเงยบงอย่างเห็นได้ชัด หลังจากทีลงมาจากรถทัวร์ ซึ่งเดี๋ยวนี้วิ่งผ่านหมู่บ้านของหล่อน ทุกอย่างสะดวกสบายขึ้น ถ้าเป็นเมื่อก่อน คำเอี้ย ต้องนั่งรถหลายทอดหลายตอนกว่าจะถึงบ้าน แต่เดี๋ยวนี้อะไรก็สะดวกสบาย จนคำเอี้ย คิดว่าชีวิตแทบจะไม่มีอะไรให้ถากถางบุกเบิกอีกต่อไป ทุกสิ่งทุกอย่างประเคนจนถึงที่

(ผ่าจ้าน. 2556 : 19)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การคมนาคมของประเทศไทยเจริญกว่าเมื่อก่อน และการพัฒนาด้านการคมนาคมสะดวกจนถึงหมู่บ้านที่ไม่ค่อยเจริญในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ทำให้การเดินทางของคนไทยสะดวกกว่าและไม่ต้องเหนื่อยเหมือนเดิม นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า การลงทุนด้านการคมนาคมของชนบทในภาคเหนือของประเทศไทย ทำให้การใช้ชีวิตของชาวไทยสะดวกสบายมีความสุขมากยิ่งขึ้น

เรื่อง ดอปปเปลแกเกอร์ ได้กล่าวถึง ตัวละครนั่งรถเมล์กลับบ้านที่อยู่ชอยบนถนนงามวงศ์วาน และได้สบตากับหญิงสาวสวยคนหนึ่ง จึงอยากติดตามไปและอยากรู้ว่าเธอพักที่ไหน จนทำให้ตนเองเลยป้ายที่ควรจะลงจากรถ ดังตัวอย่าง

*ความรู้สึกประหลาดนี้คงอยู่ไม่สลายไปจนกระทั่งรถแล่นเลยป้ายหน้าโรงพยาบาล
วิภาวดีที่ผมควรลงจากรถเพื่อกลับบ้านในชอยบนถนนงามวงศ์วาน รถเมล์คันนี้วิ่ง
ตามเส้นทางวิภาวดีรังสิต เข้าสู่ถนนพหลโยธินที่ห้าแยกลาดพร้าว แล่นตรงไปเรื่อย ๆ
ผ่านสะพานควายไปเลี้ยวซ้ายเข้าถนนประดิพัทธ์ตรงไปทางบางซื่อ*

(ดอปปเปลแกเกอร์. 2556 : 122)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า รถเมล์ในกรุงเทพฯ มีเส้นทางยาว วิ่งผ่านถนนใหญ่หลายสาย ทำให้การเดินทางของคนในสังคมไทยสะดวก ไม่ว่าจะอยากไปถนนอะไรก็สามารถลงที่ป้ายที่ใกล้ปลายทางที่อยากจะไป ป้ายจอดรถกระจายในถนนใหญ่ต่าง ๆ ทำให้การเดินทางสะดวก การตั้งสถานีที่หน้าโรงพยาบาลทำให้ผู้คนที่มีความต้องการรักษาที่โรงพยาบาลหาง่ายมากขึ้น

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นถึง เส้นทางของรถประจำทางของประเทศไทยมีเส้นทางหลากหลายที่สมบูรณ์ รถประจำทางในเมืองมีการตั้งป้ายจำนวนมาก ทำให้คนในสังคมไทยสามารถเลือกป้ายที่ใกล้ที่สุดกับที่พักได้ เกิดความสะดวกมากยิ่งขึ้น ส่วนรถประจำทางสายยาวมีเส้นทางไปต่างจังหวัดด้วยและรถมีขนาดใหญ่ นั่งสบาย ทำให้การเดินทางระยะทางยาวไม่ต้องลำบากเหมือนเดิม

3.1.2.2 รถไฟ

รถไฟเป็นรถที่มีความเร็วค่อนข้างมาก และทำให้การเดินทางประหยัดเวลาและสะดวก รถไฟในสังคมไทยมีหลายแบบ รถไฟฟ้าในเมืองกรุงเทพฯ และรถไฟไปต่างจังหวัด ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการต่าง ๆ ได้ คนที่ใช้ชีวิตในสังคมไทยสามารถเลือกได้ตามความต้องการ

เรื่อง ตุ่นอนชั้นหนึ่ง ได้กล่าวถึง ไอน์นั่งรถไฟไปเยี่ยมบ้านที่อุบลราชธานี และรถไฟที่เขา นั่งเป็นรถไฟพร้อมตู้นอนชั้นหนึ่งพร้อมเครื่องปรับอากาศ ดังตัวอย่าง

*ในขณะที่หญิงสาวเปิดประตูเข้าไปในห้องพักของตู้นอนปรับอากาศชั้นหนึ่ง
ของรถด่วนขบวน ๖๗ เส้นทางกรุงเทพฯ -อุบลราชธานี เธอก็สัมผัสได้ทันทีว่ามี
ความไม่ถูกต้องบางอย่างเกิดขึ้น*

(ตู้นอนชั้นหนึ่ง. 2556 : 137)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า สังคมไทยมีการคมนาคมที่สะดวก มีรถไฟฟ้าเส้นทางไปถึงต่างจังหวัด และรถไฟในสังคมไทยมีมาตรฐานดี มีทั้งเครื่องปรับอากาศและตู้นอนชั้นหนึ่ง ทำให้การเดินทางของคนไทยสบาย เมื่อต้องเดินทางนั่งรถไฟในระยะทางไกลก็สามารถพักผ่อนได้ดี ในตู้นอนที่มีเครื่องปรับอากาศพร้อมเรื่อง งานศพ ได้กล่าวถึง เมื่อเวลาประมาณหกโมงเย็น อิทธินั่งรถไฟฟ้าที่สถานีสะพานควาย ในรถไฟฟ้ามีคนเยอะ นั่งตั้งนานคนที่ลงก็มีน้อย และบางคนไม่มีที่นั่งก็ยืนอยู่ในรถ แต่ก็สบายเพราะมีพื้นที่พอ ดังตัวอย่าง

ในตอนนี้อิทธิก้าวเข้าสู่ขบวนรถไฟฟ้าที่สถานีสะพานควาย มันเป็นเวลาเกือบหกโมงเย็น ขาดเหลือคงไม่เกินสิบห้า นาที ผู้โดยสารยังไม่ซาลง แม้จะเป็นขาเดินทางเข้าเมืองและเป็นสถานีที่สองจากต้นทางก็ไม่มีที่นั่งว่างแล้ว แต่ก็ยังพอมีที่ให้เขายืนอย่างพอสบายในตัวขบวนรถ

(งานศพ. 2556 : 186)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า รถไฟฟ้าทำให้ชีวิตประจำวันของคนที่อยู่ในเมืองหลวงสะดวกมากและความเร็วสูงกว่าวิธีการเดินทางอย่างอื่นในเมืองหลวง เช่น แท็กซี่ รถเมล์ เป็นต้น เพราะรถไฟฟ้ามีเส้นทางเฉพาะ ไม่มีปัญหาจราจรติด คนจึงเลือกวิธีการเดินทางแบบนี้จำนวนมาก ส่งผลให้คนที่นั่งรถไฟฟ้ามียานพาหนะจำนวนมากด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ขบวนรถไฟฟ้าเป็นรถที่มีพื้นที่กว้าง เมื่อนั่งเต็มแล้วยืนอยู่ก็ไม่แคบจากตัวอย่างนำเสนอว่าอิทธิไม่มีที่นั่งก็ยืนตลอด ยังแสดงให้เห็นว่า รถไฟฟ้าที่มีที่นั่งน้อยจึงทำให้คนที่ยืนเป็นจำนวนมาก แต่เส้นทางไม่ยาวมากจึงสามารถยืนไหวได้อย่างสบาย

เรื่อง ส้วม ได้กล่าวถึง เครื่องปรับอากาศในรถไฟฟ้าทำให้ผู้โดยสารหนาวมาก ในตู้โดยสารมีคนทำงานบริษัทเยอะ ดูหน้าตาของพวกเขาก็เหนื่อยมาก ดูเหมือนอยากรีบกลับบ้านเพื่อพักผ่อน ดังตัวอย่าง

เครื่องปรับอากาศเย็นฉ่ำภายในตู้โดยสาร ส่งผลให้ผู้คนบนขบวนรถตัวลั่นจังกด้วยความหนาวเหน็บ ผู้คนเหล่านั้นทำงานไกลๆ ในใจกลางเมือง หลายคนมีบัตรพนักงานบริษัทชุกช่อนอยู่ในกระเป๋ากางเกง สายตาเริ่มหรือล่งด้วยความเพลียง่วงทั้งที่เป็นช่วงหัวค่ำ ภาพในมโน

นึกถึงเตียงนอนหนุนนุ่มในห้องพัก เนื่องจากอยากไปให้ถึงที่นั่นเพื่อจะนอนเหยียดยาวเอาเรี่ยวแรงต่อสู้กับการงานในวันถัดไป

(ส้วม. 2555 : 43)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า รถไฟฟ้าของกรุงเทพฯ ติดเครื่องปรับอากาศและมีเส้นทางวิ่งผ่านใจกลางเมือง สถานีรถไฟฟ้ายู่ใกล้กับสำนักงานต่าง ๆ รถไฟฟ้าเป็นวิธีการเดินทางที่คนไทยเลือกใช้ โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ทำงานบริษัทในใจกลางเมือง การเลือกใช้รถไฟฟ้ามักมีความเร็วมากกว่าวิธีการอย่างอื่นในเมือง ทำให้ผู้คนที่ทำงานแถวสถานีได้ประหยัดเวลาเดินทางกลับบ้านหลังเลิกงาน

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 สะท้อนให้เห็นว่า รถไฟในสังคมไทยเป็นรถไฟที่มีคุณภาพดีและมีเครื่องปรับอากาศด้วย ทำให้การเดินทางของคนในสังคมไทยสะดวกสบาย รถไฟที่วิ่งต่างจังหวัดมีตู้นอนให้พักผ่อนได้ รถไฟวิ่งเส้นกรุงเทพฯ มีระยะทางไม่ไกล แต่มีที่ตั้งสถานีที่สะดวกสำหรับการเดินทางของคนที่อยู่ในสังคมไทย โดยไม่ต้องมีปัญหาการจราจรและประหยัดเวลาด้วย แต่รถไฟฟ้าในกรุงเทพฯ มีปัญหาคนแออัดและมีที่นั่งน้อย

3.1.2.3 รถมอเตอร์ไซด์

ในสังคมไทยมีกลุ่มคนเยอะที่ชอบใช้มอเตอร์ไซด์เป็นยานพาหนะในการเดินทาง มอเตอร์ไซด์มีรูปร่างไม่ใหญ่ เมื่อไปไหนก็สะดวก สามารถเข้าซอยเล็ก ๆ และก็วิ่งถนนได้เหมือนรถเก๋งด้วย เมื่อต้องการออกเดินทางด่วนก็จะประหยัดเวลาได้ แต่ความเร็วเร็วเกินไปก็เสี่ยงกับอันตรายด้วย

เรื่อง ข้าม ได้กล่าวถึง ตอนเช้ามีมอเตอร์ไซด์คอยรับลูกค้าในปากซอยหมู่บ้านกันเยอะ เพื่อส่งลูกค้าไปนั่งรถเมล์ที่ไม่ไกลจากปากซอยหมู่บ้าน คนที่นั่งมอเตอร์ไซด์ดูเหมือนเยอะกว่าคนที่นั่งรถเมล์ด้วย ดังตัวอย่าง

*ปากทางเข้าหมู่บ้านจัดสรรไม่ไกลจากแยกไฟแดงของถนนเส้นใหญ่แถบ
แถวปริมณฑล เต็มไปด้วยวินมอเตอร์ไซด์รับจ้างที่คอยรับ-ส่งผู้โดยสารระหว่าง
หมู่บ้านกับป้ายรถเมล์ เสียงบิดคันเร่งของรถเครื่องแหว่ดังไม่ขาดระยะ และดูจะ
มากกว่ารถเมล์ที่จอดรับ-ส่งผู้โดยสารตรงป้ายด้วยซ้ำ*

(ข้าม. 2555 : 17)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เครื่องมือออกเดินทางในสังคมไทยครบถ้วน คนที่ใช้ชีวิตในสังคมไทยชอบนั่งมอเตอร์ไซด์เพื่อเดินทางในระยะทางที่สั้น ๆ เพื่อความสะดวกต่อการไปนั่งรถเมล์ต่อไป คนในสังคมไทยไม่ค่อยชอบเดินแม้แต่เป็นระยะทางสั้นจากหมู่บ้านไปป้ายรถเมล์ เพราะฉะนั้นวินมอเตอร์ไซด์ก็สามารถตอบสนองความต้องการสำหรับระยะทางที่สั้น และสามารถวิ่งเส้นทางที่รถเมล์วิ่งไม่ถึงได้ดี ทำให้ผู้คนในสังคมไทยออกไปไหนมาไหนสะดวกมากขึ้น

3.1.3 การประกอบอาชีพ

ในสังคมทุกสังคมมีอาชีพต่าง ๆ การประกอบอาชีพเป็นสิ่งที่สำคัญต่อทั้งสังคมและบุคคลทั่วไป การประกอบอาชีพเป็นที่มาของรายได้ เพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำรงชีวิต นอกจากนี้เมื่อประชาชนในชาติมีการประกอบอาชีพ มีรายได้มาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ทำให้อัตราการว่างงานลดน้อยลง ย่อมเป็นการแก้ไขปัญหาสังคมให้กับรัฐบาล เป็นการช่วยพัฒนาประเทศชาติได้อีกทางหนึ่ง

3.1.3.1 พนักงานบริษัท

คนที่รับจ้างทำงานที่บริษัทในสังคมไทยมีเป็นจำนวนมาก กลุ่มคนนี้ส่วนใหญ่จะเริ่มงานเก้าโมงเช้าเลิกงานห้าโมงเย็น นั่งทำงานทั้งวันในสำนักงานต่าง ๆ และมีรายได้ที่ค่อนข้างดีสามารถเลี้ยงชีพได้

เรื่อง เงาความจริง ได้กล่าวถึง ธนพลทำงานในบริษัท มีงานเยอะและยุ่ง ไม่ค่อยมีเวลา ดูแลลูก วันหนึ่งทางโรงเรียนที่ลูกชายของเขาเรียนอยู่โทรมาในเวลาทำงาน แจ้งให้เขามาที่โรงเรียน เขาจึง ขับรถไปโรงเรียน ดังตัวอย่าง

ผมจำได้ดี วันนั้นเป็นเวลาเกือบบ่ายสองโมงของวันศุกร์ต้นเดือนธันวาคม ซึ่งผมกำลังจะเข้าประชุมการประเมินผลงานประจำปีของบริษัท แต่ก่อนที่จะเข้าห้องประชุมเพียงไม่กี่นาที เสียงโทรศัพท์มือถือของผมก็ดังขึ้น พอรู้ว่าเป็นสายจาก ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ลูกชายผมเรียนอยู่ ผมก็เริ่มสังหรณ์ใจว่าต้องมีอะไรเกิดขึ้นกับลูกชาย

ผมแน่ ๆ หรือไม่มันก็ต้องไปก่อเรื่องอะไรไว้ แต่พอทราบเรื่องราวที่แท้จริง จากปากผู้อำนวยการ ผมก็รีบรถไปโรงเรียนของลูกชายทันที

(เงาความจริง. 2556 : 132)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การทำงานเป็นพนักงานบริษัทในสังคมไทยจะมีเวลาว่างน้อย การทำงานส่วนใหญ่จะใช้เวลานาน แต่รายได้ค่อนข้างดี จากตัวอย่าง ธนพลติดประชุมที่บริษัท ได้รับ โทรศัพท์จากโรงเรียนลูกชายก็รีบไปโรงเรียน สะท้อนให้เห็นว่า คนที่เป็นพ่อรักลูกมาก ๆ แต่ไม่มีเวลา ดูแลการศึกษาของลูก รวมทั้งสภาพทางจิตใจและการศึกษาของลูกก็ไม่รู้ทั้งสิ้น นี่เป็นปัญหาอย่างหนึ่งของพนักงานที่ทำงานในบริษัท แต่พนักงานทำงานที่บริษัทใช้ชีวิตค่อนข้างดี สามารถซื้อรถซื้อบ้านได้

เรื่อง แล้วพบกันใหม่ในประเทศไทย ได้กล่าวถึงชีวิตทำงานที่บริษัทแห่งหนึ่งซึ่งทำธุรกิจเกี่ยวกับฟิล์มภาพยนตร์ สิ่งแวดล้อมที่เขาทำงานเป็นห้องที่มีมืด เนื่องจากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีมืดตลอด จนทำให้มืดไม่รู้แล้วว่าโลกมืด ๆ แบบนั้นกับโลกที่สว่างที่อยู่ข้างนอกแบบใดจะเหมาะกับชีวิตของเขา ดังตัวอย่าง

ชีวิตเริ่มทำงานในบริษัทแห่งนี้ด้วยการเป็นพนักงานในแผนกกล้องฟิล์ม การต้องใช้ชีวิตอยู่ในห้องมืดเป็นเวลานาน ทำให้เขารู้สึกว่าชีวิตของเขากำลังเดินไปบนโลกคู่ขนาน โลกหนึ่งเต็มไปด้วยโทนสีแดง มีจุดสังเกตให้มองข้าวเครื่องใช้ภายในห้องมืดกับอีกโลกหนึ่ง

สว่างจ้าอยู่ในแสงความจริง ที่บางครั้งเขาเองก็บอกไม่ถูกว่า ระหว่างห้องมืดกับโลกที่มีแสงสว่างอยู่ไหนจะเหมาะกับเขามากกว่ากัน

(แล้วพบกันใหม่ในประเทศไทย. 2556 : 48)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนที่ทำงานในบริษัทเป็นพนักงานในแผนกกล้องฟิล์มมี สิ่งแวดล้อมทำงานค่อนข้างพิเศษ และทำอาชีพนี้ในสภาพแวดล้อมที่มีมืด ๆ ตลอดย่อมจะทำให้จิตใจ และความคิดของคนเปลี่ยนแปลงไปบ้าง และเกิดความรู้สึกคิดมากและเหงา นอกจากนี้จากการที่เรื่องสั้นได้กล่าวถึงชีวิตไม่รู้โลกภายนอกกับโลกมืดนี้แบบใดจะเหมาะกับเขามากกว่ากันแล้วยังสะท้อน

ให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมที่ทำงานสำคัญมากสำหรับการใช้ชีวิตและจิตใจของคนคนหนึ่ง สภาพแวดล้อมที่ดีเช่นมีแสงสว่างย่อมจะทำให้จิตใจดีตามไปด้วย

เรื่อง พิซซา ได้กล่าวถึง ตฤณได้ทำงานใหญ่ให้บริษัท คือการโฆษณาปกป้องของบริษัทเขาด้วยวิธีการเมื่อกระทรวงไปแจกถุงยังชีพให้คนที่ต้องการ ให้ใส่ปลากะพงของบริษัทเขาไปด้วย ทำให้เจ้านายของเขาดีใจมาก จึงจะโปรโมตเขาด้วย

โซลี ก็มันเป็นสัญญา-เป็นดิลที่ผมทำมากับมือ งานที่ผมริเริ่มวิ่งเต้นเที่ยวขายจนกระทั่งเกิดการลงนามในวันนี้

“ไม่ธรรมดาเลยสำหรับการขายรายนี้ ถุงยังชีพของกระทรวงนี้จะมีปลากะพงของเราใส่ลงไปด้วยทุกถุงเป็นเวลาสามปี ในตราปลาบินของเราเองด้วย มันเป็นการขายสองชั้นจริง ๆ ได้ขายทั้งปลากะพงและขายทั้งแบรนด์” ท่านประธานบริษัทตอบไหล่ผมเบา ๆ “เยี่ยมมาก ตฤณ คุณรอรับการโปรโมตได้เลย”

(พิซซา. 2555 : 104-105)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ทำงานเป็นพนักงานบริษัทในสังคมไทยไม่ใช่อาชีพที่สบาย ๆ ต้องเน้นความสามารถมากในการทำงาน อาชีพนี้ต้องการคนที่มีความสามารถสร้างยอดขายให้บริษัท ใครที่สามารถทำได้ก็จะมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งหรือได้รับการยกย่อง ไม่เช่นนั้นงานก็จะไม่มีก้าวหน้า ในมุมมองของเจ้านาย ถ้าไรเป็นเรื่องที่สำคัญอันดับแรก สิ่งแวดล้อมอย่างนี้ย่อมจะทำให้จิตใจของคนทำอาชีพนี้มีความดีใจตลอด

เรื่อง ซ้ำม ได้กล่าวถึง ตัวละครทำงานเป็นพนักงานในบริษัททุก ๆ วันต้องก้มหน้าก้มตาทำงานเกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ และหาวิธีการเพื่อเพิ่มยอดขายให้บริษัท และได้เงินเดือนที่ไม่ก็บาท การทำงานแบบนี้ ทำให้ตัวละครไม่ได้จับพู่กันวาดรูปเป็นหลายปี ซึ่งเมื่อก่อนตัวละครชอบวาดรูปและวาดสวยมากด้วย ดังตัวอย่าง

ภาพวาดเด็กประถมกระตุ้นให้เขาทบทวนตัวเอง ด้วยย้อนมองความเป็นมาของตนเองว่ากว่าสิบปีที่เขาเคยทำงานประจำ เขาไม่เคยจับพู่กันระดับสี่แห่งความรู้สึกอย่างแท้จริง แต่สิ่งที่จริงจิ่งยิ่งกว่าการเขียนรูปก็คือการดำเนินชีวิตของตัวเองในอาคารสำนักงานหลังใหญ่ ช่วงเวลาที่ผ่านมามากเกินไปกับงานประจำที่ต้องก้มหน้าก้มตา กับเอกสารบนโต๊ะซึ่งเต็มไปด้วยตัวเลขแห่งความร่ำรวยของคนอื่น เขาจำไม่หวาดไม่ไหวถึงจำนวนลูกค้าที่เข้ารับบริการกับบริษัทซึ่งเขาเคยเป็นอดีตพนักงาน รู้เพียงคนที่ทำหน้าที่สร้างยอดขายให้บริษัทปีละหลายล้านบาทเพื่อจะได้รับค่าแรงเดือนละหมื่นกว่าบาท

(ซ้ำม. 2555 : 19)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า พนักงานทำงานในบริษัทไทยมีความกดดันและยุ่งมาก ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มที่ ทั้งเหนื่อยกายและเหนื่อยใจ จนทำให้การใช้ชีวิตจ้องหน้าแต่เรื่องการทำงาน และไม่มีเวลาไปทำงานอดิเรกส่วนตัว นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ค่าแรงทำงานเป็นพนักงานบริษัทได้ไม่มาก แต่ก็พอเลี้ยงชีวิตได้

เรื่อง โลกหลังความตายของพ่อ ได้กล่าวถึง ตัวละครทำงานในบริษัท เมื่อเข้างานแล้วก็จ้องหน้าทำงานอย่างขยัน จึงทำให้งานได้ก้าวหน้าเรื่อย ๆ ไม่กี่ปีก็ได้เลื่อนขึ้นเป็นผู้จัดการใหญ่ในบริษัท ดังตัวอย่าง

ผมกลายเป็นผู้ขายบ้าน วัน ๆ เอาแต่ทำงาน คิดถึงแต่เรื่องงาน ทำงานหามรุ่งหามค่ำ จนก้าวหน้าเลื่อนขึ้นเป็นหัวหน้าได้ในเวลาไม่กี่ปี ผมได้รับเลือกให้เป็นผู้จัดการสาขาที่ต่างจังหวัดจากสาขาที่มีพนักงานสองสามคน กลายเป็นสาขาที่ใหญ่ รองจากสาขาหลัก และทำเงินมูลค่าหลายสิบล้านต่อปีให้บริษัท

(โลกหลังความตายของพ่อ. 2555 : 52)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การทำงานเป็นพนักงานที่บริษัทในสังคมไทยมีความกดดันในการหารายได้ให้บริษัท แต่การขยันทำงานก็จะได้ค่าตอบแทนที่เท่ากับการทำงานด้วย ทำงานบริษัทมีการแข่งขันรุนแรง คนที่มีความสามารถจึงจะรอดได้ การแข่งขันรุนแรงแบบนี้ส่งผลกระทบต่อคนที่ทำอาชีพนี้ ทำให้บ้านไม่ต่างจากเครื่องจักร ส่งผลให้การใช้ชีวิตมีแต่ความเมื่อยล้า

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 สะท้อนให้เห็นว่า คนที่ทำงานเป็นพนักงานบริษัทในสังคมไทย มีคุณภาพการใช้ชีวิตค่อนข้างดี มีรายได้ไม่มากเท่าไร แต่ก็พอใช้จ่ายเพื่อเลี้ยงชีพ การทำงานบริษัทมีความกดดันมาก และการแข่งขันรุนแรง ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้มีความกดดันมากเกินไป มีปัญหาทางนิสัยหรือจิตใจ และส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตมีแต่ความอ่อนเพลีย ไม่มีเวลาและไม่มีแรงไปทำงานอดิเรกอย่างอื่นในชีวิต เพราะฉะนั้นจึงต้องการให้กลุ่มคนที่ทำงานในบริษัทต้องรู้จักปรับตัวและปรับอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.3.2 นักธุรกิจ

กลุ่มคนที่ทำอาชีพเป็นนักธุรกิจในสังคมไทย ย่อมจะมีรายได้ค่อนข้างดี และมีคุณภาพชีวิตที่มีคุณภาพและสบายด้วย อยู่บ้านส่วนตัวที่กว้างใหญ่และมีของกินของใช้ที่ดีเยี่ยมเสมอ แม้บางคนแค่ทำธุรกิจส่วนตัวเล็ก ๆ แต่ก็พอตอบสนองการใช้ชีวิตอย่างดีในสังคมไทยได้เหมือนกัน

เรื่อง เด็กสาวกับชุดนักเรียน ได้กล่าวถึง เพื่อนบ้านของนิศราเป็นนักธุรกิจทั้งคู่ บ้านเรือนกว้างใหญ่ของคู่นี้ไม่ค่อยได้พักแล้ว แต่ย้ายไปพักที่อื่น ส่วนบ้านหลังใหญ่หลังนี้ก็ถูกนำมาใช้เป็นบ้านเก็บของ ดังตัวอย่าง

บ้านหลังซ้ายมือของเธอนั้นเป็นของสองสามีภรรยาผู้มีธุรกิจนำเข้าและขายของเล่นเด็กทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเธอไม่ได้พบเห็นเจ้าของบ้านหลังทั้งสองนานนับเป็นเดือนแล้ว เพราะบ้านของพวกเขาถูกใช้เป็นที่เก็บสินค้ามากกว่าจะอยู่อาศัยจริง

(เด็กสาวกับชุดนักเรียน. 2556 : 29)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การทำธุรกิจนำเข้าและขายของเล่นเด็กเป็นอาชีพที่มีกำไรดี การค้าขายทางอินเทอร์เน็ตในสังคมไทยมีอิทธิพลและรายได้ไม่ต่างจากการค้าขายที่หน้าร้าน นักธุรกิจไทยบางคนมีเงินมีทองมาก และมีคุณภาพการใช้ชีวิตระดับดี บ้านพักส่วนตัวของคนกลุ่มนี้ก็ไม่ใช่ว่าจะมีแต่บ้านหลังเดียว

เรื่อง พิซซ่า ได้กล่าวถึง สัญญาการค้าขายที่สำคัญฉบับหนึ่งที่ตกลงทำ ได้ลายเซ็นของผู้ร่วมสัญญาครบ ตกลงดีใจมาก ๆ และเขาก็ได้รับเชิญให้นั่งรถเบนซ์ของท่านประธานกลับบริษัทด้วยกัน ดังตัวอย่าง

ผมกอดแพ้มันไว้นั่นไว้ในระหว่างทางที่นั่งรถกลับไปยังบริษัทด้วยรถเบนซ์เอสคลาสที่เป็นของท่านประธานบริษัท ผู้ซึ่งเดินทางมาในฐานะผู้ลงนามฝ่ายบริษัทของเรา ผมพลิกดูสัญญาที่มีลายเซ็นครบลงอมยิ้มอย่างไม่รู้ตัว จนกระทั่งท่านประธานที่นั่งอยู่ด้านหลังหัวเราะอย่างอารมณ์ดี “ตอนนี้คงอยากกอดแพ้มสัญญา ยิ่งกว่าเมียสินะ”

(พิซซ่า . 2556 : 105)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า นักธุรกิจในสังคมไทยเป็นคนที่ร่ำรวย และเน้นคุณภาพชีวิตที่หรูหรา เช่น ซื้อรถเก๋งที่หรูหราเพื่อนั่งสบายและมีหน้ามีตา นักธุรกิจที่เป็นประธานบริษัทจะเป็นคนที่มีฐานะที่สูงที่สุดในบริษัท ลูกน้องก็จะพยายามทำงานให้เท่าที่ทำได้เพื่อท่านประธานจะได้เห็นคุณค่าของพวกเขา

3.1.3.3 อาชีพข้าราชการ

อาชีพข้าราชการในสังคมไทยมีจำนวนมากเพื่อความต้องการขององค์การราชการต่าง ๆ ในประเทศไทย และเป็นอาชีพที่สำคัญสำหรับประเทศชาติ อาชีพข้าราชการมีทั้งข้าราชการธรรมดาและข้าราชการที่มีฐานะดี คนที่ทำอาชีพนี้ย่อมจะมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

เรื่อง หน้ากาก ได้กล่าวถึง ประเสริฐทำงานเป็นข้าราชการ เขารับราชการมากกว่า ๓๐ ปี แล้วถึงวันที่เขาจะเกษียณ เพื่อนร่วมงานจึงจัดงานเลี้ยงให้เขา ดังตัวอย่าง

หลังจากตรากตรำทำงานด้วยความทุ่มเทในงานข้าราชการมากกว่า ๓๐ ปี เวลาแห่งการพักผ่อนก็เดินทางมาหาคุณประเสริฐจนได้ ค่ะนี่พวกเราทุกคนจึงจัดงานเลี้ยงเกษียณอายุให้แก่ที่ร้านอาหารแห่งนี้

(หน้ากาก . 2556 : 18)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ประเสริฐสามารถทำงานราชการนานถึง ๓๐ กว่าปี ฉะนั้นทำงานอาชีพข้าราชการ ในสังคมไทยเป็นงานที่ค่อนข้างมั่นคง คนที่ทำงานข้าราชการมีความอดทนกับงานจึงสามารถทำงานลักษณะเดียวกันเป็นเวลายาวนานขนาดนี้ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าเพื่อนที่ทำงานด้วยกันมีน้ำใจกับเพื่อนที่จะเกษียณจากงาน

เรื่อง เด็กสาวกับซุคนักเรียน ได้กล่าวถึง พ่อของนิศราได้รับราชการได้รับตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการในจังหวัดขนาดเล็กจังหวัดหนึ่งของภาคเหนือ และซื้อบ้านให้ครอบครัวในกรุงเทพฯ ให้นิศราและน้องชายเพื่อจะได้เรียนโรงเรียนดีในกรุงเทพฯ ด้วย ดังตัวอย่าง

พ่อของเธอเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดขนาดเล็กแห่งหนึ่งทางภาคเหนือ ซึ่งท่านเลือกที่จะให้ครอบครัวอยู่ที่กรุงเทพฯ แทนการย้ายติดตามไป เพราะประสงค์ให้ครอบครัวได้ใช้ชีวิตอย่างสะดวกสบายในเมืองหลวง และลูกชายหญิงได้รับการศึกษาใน “โรงเรียนดี ๆ”

(เด็กสาวกับซุคนักเรียน. 2556 : 31)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนที่ทำงานราชการเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดในประเทศไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นกลุ่มคนที่ค่อนข้างร่ำรวยในสังคมไทย ใช้ชีวิตแบบสบาย นอกจากนี้ยังสามารถซื้อบ้านเรือนได้สวย และยังสามารถสนับสนุนให้ลูกได้รับการศึกษาที่ดี สะท้อนให้เห็นว่าทำงานราชการมีรายได้ที่ดี และสามารถร่ำรวยได้

3.1.3.4 อาชีพลูกจ้างโรงงาน

ในสังคมไทยคนที่ทำอาชีพเป็นลูกจ้างโรงงานมีสภาพชีวิตที่ไม่ค่อยดี ทั้งยังต้องทำงานเหนื่อย และมีรายได้ที่ไม่ค่อยมาก แต่เนื่องจากการศึกษาต่ำ ก็ต้องอดทนกับการทำงานอย่างนี้เพื่อเลี้ยงชีวิตส่วนตัว และครอบครัวให้อยู่ได้ในสังคมไทย

เรื่อง คำอธิษฐานของนางรำ ได้กล่าวถึง ตัวละครทำงานในโรงงานมีงานหนักทุกวันยุ่งเหมือนกับเครื่องจักรในโรงงาน แต่เนื่องจากการศึกษาต่ำ เขาก็ต้องอดทนเพื่อรับเงินเดือนไปรักษาโรคให้พ่อและเลี้ยงชีพของตนเอง ดังตัวอย่าง

หลายปีก่อนเธอเป็นเพียงสายพานการผลิตที่ป้อนชิ้นงานแก่เครื่องจักรนับร้อยชิ้น เครื่องมือตรงหน้าเต็มด้วยสายไฟและอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ โดยมีสายตาของหัวหน้าจ้องจ้องไม่เว้นวาม เธออดอดกับงานที่เหลือประมาณ แต่จะทำอย่างไรในเมื่อวุฒิบัตรเพียงมัธยมสามบรรจุความสามารถของมนุษย์ไว้เพียงเท่านั้น เธอจึงต้องยอมรับผลกรรมที่ถูกขีดเขียนล่วงหน้า

(คำอธิษฐานของนางรำ. 2556 : 36)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การทำงานในสังคมไทยต้องมีวุฒิการศึกษาสูง ถ้าการศึกษาต่ำมักจะได้งานที่ต้องใช้แรงงานเหนื่อยและมีรายได้น้อย แม้ว่าจะเป็นงานที่ยุ่ยากเหนื่อย แต่เพื่อ

การดำรงชีวิตในสังคมไทย พวกเขาที่ต้องอดทนและพยายามทำงาน แต่งานของพวกเขาไม่ต้องใช้สมองมาก เพียงแต่ต้องใช้ความละเอียดและต้องเหนื่อยกาย

เรื่อง หนาวผ่านวม ได้กล่าวถึง บอยเป็นหนุ่มที่ขยันเรียนและดูแลตายายดี แต่เนื่องจากปัญหาของครอบครัวทำให้เขาไม่ได้เรียนต่อหลังจบมัธยม และไปทำงานที่โรงงานน้ำตาลที่ห่างไกลจากบ้านสิบกว่ากิโลเมตร และบอยได้ผ่อนรถมอเตอร์ไซด์คันหนึ่งหลังทำงานที่โรงงานไม่กี่เดือน และต้องผ่อนอีกหลายปีด้วย ดังตัวอย่าง

เจ้าบอยเป็นเด็กขยัน เคยให้คำมั่นว่าหลังจากเข้าวัยทำงาน เขาจะเป็นคนเลี้ยงดูตายายให้ใครต่อใครได้เห็น หนแรกสองตายายไม่ยากให้เจ้าบอยทำงานในเมือง ด้วยหวังให้เป็นลูกจ้างในไร่ใกล้บ้านก็พอ แต่หลังจากเด็กชายเรียนจบมัธยมต้น โรงงานน้ำตาลที่ตั้งอยู่ไกลออกไปราวสิบกิโลเมตรก็กลายเป็นจุดหมายปลายทาง

ไม่กี่เดือนหลังโรงงานน้ำตาลรับเจ้าบอยเป็นพนักงานระดับล่าง รถมอเตอร์ไซด์คันใหม่เยี่ยมก็กลายเป็นที่คุ่นตา ถ้าจะกล่าวว่ พานะสองล้อเกิดจากน้ำพักน้ำแรงก็คงไม่ถูกนัก เนื่องจากเจ้าบอยเลือกซื้อรถเครื่องด้วยการกู้เงินโดยต้องผ่อนอีกหลายปี

(หนาวผ่านวม. 2556 : 18)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า อาชีพลูกจ้างในโรงงานที่อยู่ในสังคมไทยเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อย ซึ่งไม่สามารถมีชีวิตที่ร่ำรวย ได้ค่าน้อยแค่พออยู่พอกินได้ เนื่องจากได้รายได้น้อย แม้แต่ของใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันก็ไม่สามารถซื้อได้ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า การศึกษาต่ำจะมีส่วนส่งผลกระทบต่อการทำงาน

3.1.3.5 อาชีพจิตรกร

เรื่อง ศิลปินคีนซีฟ ได้กล่าวถึง อารยะ เขาทำงานเป็นจิตรกร เขาหายตัวไป ไม่มีใครรู้ว่าเขาหายไปแม้แต่ภรรยาก็ไม่รู้ ก่อนที่เขาจะหายตัวไป ภาพเขียนของเขาไม่มีใครสนใจ แต่ว่าตั้งแต่เขาหายตัวไปไม่นานก็ได้รับการยกย่องเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงระดับหนึ่งในประเทศไทย ดังตัวอย่าง

สี่ปีก่อน อารยะ อายุขณะ จิตรกรวัยสี่สิบสามปี หายตัวไปอย่างลึกลับ โดยทิ้งภาพเขียนชิ้นสุดท้ายที่ชื่อว่า หวังอนัตตาให้สุภัญญา ภรรยาวัยสามสิบสองไว้ดูต่างหน้า คีนแล้วคีนเล่าผ่านผ่าน แต่ก็ยังไร้แว้วว่าเขาจะกลับมา เสียงเล่าลือกระพือกระฉ่อนว่าเขาไปบำเพ็ญเพียรในป่าเขา

ไม่ว่าอารยะ อายุจะหายตัวไปด้วยสาเหตุใดก็ตามแต่หลังจากเขาหายไปไม่นาน ชื่อเสียงของเขาก็พุ่งทะยานขึ้นสู่ทำเนียบศิลปินชั้นนำของประเทศโดยที่เจ้าตัวไม่มีโอกาสได้ชื่นชม

(ศิลปินคีนซีฟ. 2556 : 18)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า อาชีพจิตรกรในประเทศไทย การทำอาชีพนี้ให้มีชื่อเสียงยากมากเนื่องจากเรื่องศิลปะต่างคนต่างเข้าใจ คนที่ทำอาชีพจิตรกรเป็นอาชีพหลักถ้าไม่มีชื่อเสียง ก็จะใช้

ชีวิตลำบาก เพราะภาพเขียนขายไม่ได้ก็จะมีรายได้ แล้วอีกอย่างหนึ่ง จิตรกรส่วนใหญ่จะตั้งขึ้นหลังจากที่พวกเขาเสียชีวิตไป

3.1.3.6 อาชีพโสเภณี

เรื่อง ความตายของพรานแมง ได้กล่าวถึง นางวิไลทำอาชีพโสเภณีเพื่อจะเลี้ยงชีวิต เนื่องจากยากจนมาก หล่อนไม่เคยคิดว่าจะมีความรักกับใครอีก แต่เมื่อได้รับแขกคนนี้ ทั้งสองทำรักกัน และพูดคุยกันอย่างเหมาะสม และหล่อนก็คิดว่าที่หลังจะไม่ใช่โสเภณีอีกแล้ว ดังตัวอย่าง

ในขณะทีวิไล รู้สึกได้ถึงสิ่งซึ่งลวงล้ำเข้ามาในร่างของหล่อน มันเสียดสีไปตามจังหวะเคลื่อนไหว รุกลิก ถอยออก เร่งเร้ารุกไล่ ผ่อนคลายหยุดนิ่ง ไปตามจังหวะ วิไลพูดกับตัวเองในใจว่า “ฉันไม่ใช่โสเภณีปดระวางอีกต่อไปแล้ว”

(ความตายของพรานแมง. 2556 : 104)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนที่ทำอาชีพโสเภณีต้องทนกับการมีเพศสัมพันธ์กับคนต่าง ๆ และโดยปกติแล้วการเลือกเป็นโสเภณีมักจะเพื่อได้รับเงินทอง แต่การเลือกเป็นโสเภณีก็ไม่ใช่สมัครใจทุกคน บางทีอาจจะเพราะความยากจน นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า คนที่เป็นโสเภณีก็มีความรู้สึกไม่ต่างจากคนปกติ ก็อยากจะได้ความรักที่แท้จริง เมื่อมีความรู้สึกรักแล้วยอมเปลี่ยนชีวิตที่กำลังเป็นอยู่ด้วย

เรื่อง โรงแรมบูรพา ได้กล่าวถึง แถวบ้านของลุงมีพวกผู้หญิงที่ขายตัวจำนวนมากพวกเธอจะหิ้วถุงกระดาษที่มีเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่พวกเธอต้องใช้ และเมื่อออกไปไหนก็ไม่กล้าสบสายตาคคนอื่น พวกผู้หญิงเหล่านี้เหมือนกับผีกลางคืน ตอนกลางวันอยู่บ้าน ถึงเวลาแล้วก็ออกไปทำงานพร้อมกับถุงกระดาษของพวกเธอ ดังตัวอย่าง

“รู้ไหมฝั่งโน้นมีอะไร ตอนเช้ามีผู้หญิงหิ้วถุงกระดาษ ‘โชคดี’ ในนั้น มีข้าวของสารพัดที่พวกหล่อนต้องใช้ แป้งฝุ่นเครื่องสำอางราคาถูก มีดเหน็บ ถุงยางอนามัย พวกหล่อนเดินลัดเลาะไปตามรั้วสังกะสี หลบหลีกสายตาผู้คน ตรงดิ่งมายังสถานีรถไฟข้ามฝั่งมาที่นี่ หกโมงเย็นก็เดินกลับอย่างอดโรย อ่อนแรง แวะซื้อกับข้าว เดินเข้าประตูบ้านเช้า พวกคนแถวนี้เรียกพวกหล่อนว่าพวกผีกลางวัน เพราะพวกหล่อนจะโผล่ออกมาตอนกลางวัน

พอหมดเวลากลางวันก็ถึงเวลาของผีกลางคืน เป็นผู้หญิงอีกพวก อีกกลุ่ม แต่ก็เหมือนกันคือ หิ้วถุงกระดาษโชคดีที่มี ข้าวของเหมือนกันอยู่ในนั้น”

(โรงแรมบูรพา. 2556 : 131)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนที่ทำอาชีพโสเภณีมักต้องแต่งตัวดี ๆ เพื่อจะมีลูกค้า และพวกเธอก็มีวิธีการปกป้องตัวเองในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคน คนที่เป็นโสเภณีมักจะโดนสังคมดูถูก ส่วนพวกเธอเองก็รู้สึกว่าตนเองต่างจากคนอื่น ต่ำต้อยกว่าคนอื่น นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า คนที่ทำอาชีพโสเภณีใช้ชีวิตไม่มีคุณภาพและมีชีวิตยากลำบาก

3.1.3.7 อาชีพนักแปลอิสระ

เรื่อง ครอบครัวของผม ในสังคมสองสี ได้กล่าวถึง พ่อของตัวละครทำอาชีพเป็นนักแปลอิสระ แปลหนังสือที่บ้าน บางทีมีเพื่อนมาหาพ่อที่บ้าน และกินน้ำวิจารณ์เรื่องการเมืองและคอร์รัปชันเป็นต้น ดังตัวอย่าง

ส่วนพ่อของผมเป็นนักแปลอิสระ ทำงานแปลหนังสือและบทความอยู่ที่บ้าน บางครั้งพ่อก็มีเพื่อน ๆ ที่เป็นนักเขียนนักแปล หรือคนในแวดวงสิ่งพิมพ์มารวมตัวกันที่บ้าน นั่งจิบน้ำลีอาพัน และพูดคุยกันในเรื่องราวต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องเหตุบ้านการเมืองด้วย พ่อผมและเพื่อน ๆ มักจะวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของอดีตนายกฯ กันอย่างถึงพริกถึงขิง ทั้งเรื่องการคอร์รัปชัน การสร้างนโยบายต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับธุรกิจของตัวเองและพวกพ้อง รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่โปร่งใสอีกสารพัด

(ครอบครัวของผม ในสังคมสองสี. 2556 : 104-105)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนที่ทำงานเป็นนักแปลอิสระในสังคมไทยเป็นกลุ่มคนที่มีที่ทำงานและเวลาทำงานที่อิสระมาก ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับงานอย่างอื่นที่มีสถานที่ทำงานที่กำหนดไว้ การทำงานเป็นนักแปลอิสระ เน้นความสามารถมากในด้านการใช้ภาษาที่ดีเยี่ยมถึงจะสามารถแปลหนังสือได้ในคุณภาพที่ดี

3.1.3.8 อาชีพช่างทำวาว

เรื่อง ว่าวนาง ได้กล่าวถึงหนวดเมื่อก่อนทำอาชีพเป็นช่างทำวาว และการทำวาวของเขา มีฝีมือดี ใช้วัสดุต่าง ๆ เพื่อจะได้ทำวาวเหมือนกับของจริง ทำวาวนั้นก็เหมือนกับได้ยินเสียงนกร้องจากทางไกล ดังตัวอย่าง

ก่อนหน้านั้น หนวดเป็นเพียงคนทำวาวขาย ชีวิตของเขาขายล่อมไปด้วย โคร่งวาวไม้ไผ่ กระจดาขฟางสีขาวนวล กระจดาขแก้วหลากสี วาวปักเป้าต้องใช้ กระจดาขแก้ว ถึงจะทนทาน ลู้กับว่าวจุฬาได้ ว่าวนกมีเส้นห้ตรงเสี่ยแอกซึ่งจะต้อง เลือกโบลานชนิดพิเศษเพื่อให้ได้เสี่ยง

ที่เมื่อฟังจากที่ไกล ๆ ราวกับเป็นเสียงร้องของนกการะเวก ว่าวควายต้องใช้ กระจดาขฟางอย่างหนา พร้อมด้วยแอกที่มีเสี่ยงดงหนักแน่น ว่าวงู นั้นใช้กระจดาข ฟางเหมือนกัน แต่ต้องเพิ่มลีสันเข้าไป

(ว่าวนาง. 2556 : 36)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนที่ทำอาชีพช่างทำวาวมีฝีมือที่ยอดเยี่ยม ทำวาวอย่างพิถีพิถัน เน้นวัสดุที่จะนำมาทำวาว จนสามารถทำวาวที่เหมือนของจริงและสวยงามได้ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ช่างทำวาวรักอาชีพของเขามาก จึงเน้นวัสดุและคุณภาพของวาวเป็นอย่างมาก

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่มีอาชีพหลากหลาย เช่น พนักงานทำงานในบริษัท นักธุรกิจ จิตรกร นักแปลอิสระ โสเภณี ข้าราชการ เป็นต้น อาชีพที่เหมือนกันย่อมจะมีสภาพชีวิตที่ใกล้เคียงกัน ส่วนอาชีพที่ไม่เหมือนกันย่อมจะมีสภาพการใช้ชีวิตที่ต่างกันอย่างมากมาย และอาชีพของทุกคนก็มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและนิสัยของคนคนนั้น ในสังคมไทยสภาพการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเลือกงานโดยตรง ถ้าการศึกษาต่ำก็มักจะทำงานที่ต้องใช้แรงเยอะและได้ค่าแรงน้อยด้วย

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมไทย

ในสังคมมีความรักหลากหลายแบบ ความรักระหว่างสมาชิกในครอบครัว ความรักระหว่างเพื่อน ความรักระหว่างหญิงชาย เป็นต้น สังคมขาดความรักไม่ได้ เพราะความรักทำให้สังคมมีความอบอุ่นและมีสีสัน เพราะฉะนั้นความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญมากในสังคม

3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

3.2.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก

ครอบครัวเป็นหน่วยเล็กที่สุดในสังคมที่มีส่วนเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นกับบุคคลสมาชิกในครอบครัวทุกคนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของครอบครัว ต้องใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในบ้านเดียวกัน แม้ว่าในชีวิตประจำวันอาจจะพบอุปสรรคต่าง ๆ แต่ถ้าสมาชิกทุกคนในครอบครัวมีความสามัคคี สนับสนุนกันและกัน ไม่ว่าจะเจอกับอุปสรรคอะไรก็สามารถผ่านพ้นไปได้ด้วยความพยายาม ถ้าสมาชิกในครอบครัวไม่รักกัน ไม่ช่วยกัน ครอบครัวย่อมจะตกอยู่ในภาวะเดือดร้อน เพราะฉะนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวจึงสำคัญเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้สมาชิกในครอบครัวต้องเข้าใจกัน ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันเสมอ จะมีความขัดแย้งไม่เข้าใจกันบางที่เป็นเรื่องปกติ ทุกคนต้องให้ความเข้าใจกัน

3.2.1.1.1 ครอบครัวที่สมบูรณ์

ในสังคมไทย ครอบครัวที่สมบูรณ์เป็นกำลังใจที่สำคัญต่อการใช้ชีวิตประจำวันของสมาชิกทุกคนในครอบครัว ชีวิตของทุกคนย่อมจะมีเรื่องสุขและเรื่องทุกข์ ในครอบครัวไทยที่มีความสัมพันธ์กันดี ไม่ว่าจะชีวิตต้องเจอกับเรื่องราวอย่างไรก็จะผ่านพ้นได้เสมอ สมาชิกทุกคนก็จะช่วยกันและกัน

เรื่อง ขอให้รักยังอยู่กับเรา กล่าวถึง ครอบครัวของตัวละครที่พ่อเป็นอัมพาต เนื่องจากอุบัติเหตุ จนทำให้แม่ต้องรับหน้าที่งานทุกอย่างในครอบครัว คนที่เป็นลูกรักพ่อแม่มาก ๆ แม้ครอบครัวเจอเรื่องอย่างนี้ สมาชิกในครอบครัวก็ยังรักกันไม่เคยทอดทิ้ง ดังตัวอย่าง

*บางทีผมอาจเขียนเรื่องสั้นสักเรื่องแล้วอ่านให้พ่อฟัง เพราะว่าจะต้องรอคอย
ไปอีกนานแค่ไหน ผมก็ยังยืนยันกรานว่าพ่อมิได้พิการ และตัวผมก็ได้พิการทางใจ
ถึงแม้พ่อจะต้องนอนอยู่บนเตียง พุดกับใครไม่ได้ แต่พ่อก็ยังมีครอบครัว และยังอยู่
ในบ้านที่พ่อสร้างขึ้นมา*

ที่สำคัญ... พ่อยังมีผม เด็กผู้ชายที่พ่อเคยไปรับ-ส่ง บัดนี้ได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่
ที่พร้อมจะทำหน้าที่แทนพ่อ ไม่ต้องจมอยู่กับภาพอดีตอีกต่อไป เพราะการรอคอยไม่
จำเป็นสำหรับชีวิตของ “เรา”

(ขอให้รักยังอยู่กับเรา. 2555 : 201-202)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ครอบครัวที่สมบูรณ์ในสังคมไทย แม้อาจจะเจออุปสรรค
ร้ายแรงที่ทำร้ายการใช้ชีวิตของครอบครัวได้ แต่ความรักระหว่างสมาชิกในครอบครัวก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไป
และจะเป็นกำลังใจให้กันและกันเพื่อผ่านพ้นอุปสรรคในชีวิต นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า เด็กไทย
รู้เรื่องมาก เป็นเด็กที่มีจิตใจเข้มแข็ง แม้ผ่านพ้นอุปสรรคไปแล้ว แต่ก็พยายามสู้กับอุปสรรคพร้อมทำที่
ที่มีความหวังต่อชีวิต เริ่มเรียนรู้กับ “ความรับผิดชอบ” ต่อครอบครัว

เรื่อง ครอบครัวของผม ในสังคมสองสี กล่าวถึง แม่ของตัวละครอยู่ในสถานที่
ที่เกิดการปะทะกัน ตัวละครเห็นข่าวแล้วเป็นห่วงแม่มาก เขาอยากออกไปหาแม่ แต่เขาหาพ่อไม่เจอ ใจริบ
และเป็นห่วงแม่มากจนร้องไห้ และตัดสินใจออกไปหาแม่เอง แต่พอไปถึงปากซอย ก็เห็นรถของพ่อ
ซึ่งมีแม่ นั่งมาข้างหลังด้วย พ่อออกไปหาแม่ก่อนหน้าเขาหลังเห็นข่าว ดังตัวอย่าง

แวบนั้นภาพของแม่ปรากฏขึ้นมาในห้วงคิด แม่จะเป็นตายร้ายดีอย่างไรบ้าง
ก็ไม่รู้ แล้วอยู่ ๆ ใจผมก็เต้นเร็ว น้ำใส ๆ เริ่มเอ่อที่เข่าตา ตอนนี้อยู่ไปอยู่ไหนกัน
ผมตะโกนด่าพ่อในใจโทษฐานที่หายตัวไปในช่วงเวลาเช่นนี้

ผมเดินไปเกือบถึงหน้าปากซอย แล้วทันใดนั้นรถยนต์ของพ่อก็เลี้ยวเข้ามา
ในซอยพอดี พ่อหยุดรถเมื่อเห็นผม ผมรีบวิ่งเข้าไปหาพ่อที่ประตูด้านฝั่งคนขับ
ละล่ำละลักบอกพ่อว่าให้รีบไปตามหาแม่ พ่อยิ้มมุมปาก แล้วบอกให้ผมดูที่เบาะหลัง
ผมหันไปมองอย่างว่าง่าย แล้วก็พบว่าแม่นอนหลับอยู่ที่เบาะหลังนั่นเอง

(ครอบครัวของผม ในสังคมสองสี. 2556 : 109)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า สถานการณ์การเมืองในสังคมไทยจะส่งผลต่อการใช้
ชีวิตของคนที่อยู่ในสังคมไทยด้วย ครอบครัวที่สมบูรณ์ในสังคมไทยสมาชิกในครอบครัวมีความสุข แม้อาจจะ
เจออุปสรรคก็ตาม ทุกคนในครอบครัวเป็นห่วงกันและกันตลอดเวลา ดังนั้นไม่ว่าจะเจออุปสรรคอะไร
ก็สามารถผ่านพ้นได้ และครอบครัวก็จะมีความสุขตลอดไป

เรื่อง ครอบครัวของผม ในสังคมสองสี ได้กล่าวถึง แม่ไปเข้าร่วมการประชุม
และไม่ได้กลับบ้านเป็นเดือน สามิและลูกคิดถึงเขามาก ๆ เมื่อก่อนลูกรู้สึกว่าการพ่อและแม่ต่างคนต่างก็
อยู่ฝ่ายที่ตรงข้ามกัน แต่ถึงบัดนี้เขารู้แล้วว่าไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น พ่อของเขาจะอยู่ข้างแม่เสมอ ส่วนเขาเอง
ก็เหมือนกันจะยืนอยู่กับพ่อแม่ด้วยกันเสมอ ดังตัวอย่าง

นี่คงเป็นอาหารเย็นมื้อแรกที่เราจะได้กินกันพร้อมหน้าในรอบหลายเดือน
หลายเดือนที่เต็มไปด้วยความอึมครึมอึดอัด หลายเดือนที่บ้านเป็นเพียงสิ่งก่อสร้าง
แต่ตอนนี้ผมรู้แล้วว่า ลึก ๆ แล้วพ่อไม่ได้อยู่ข้างใดเป็นพิเศษ พ่อไม่ได้อยู่ข้างรัฐบาล

หรือผู้ชุมนุม พ่อไม่ได้อยู่ข้างอุดมการณ์ความเชื่อใด พ่อไม่ได้อยู่ข้างลัทธิใดสักหนึ่ง แต่ผมมั่นใจว่าพ่ออยู่ข้างแม่ต่างหาก ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะทั้งคู่จะคิดต่างกันแค่ไหน จะทะเลาะกันรุนแรงเพียงใด แต่ท้ายที่สุดแล้ว พ่อก็จะยืนอยู่ข้างแม่ เราสามคนจะยืนอยู่เคียงข้างกันและกันเสมอ

(ครอบครัวของผม ในสังคมสองสี. 2556 : 111)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความสามัคคีในครอบครัวที่สมบูรณ์มีอิทธิพลต่อจิตใจของเยาวชนที่อยู่ในครอบครัว ทำให้ความรู้สึกของเยาวชนเปลี่ยนแปลงโดยตรง และความสามัคคีในครอบครัวทำให้สมาชิกในครอบครัวรักกันมากขึ้น สาระของครอบครัวก็คือสมาชิกของครอบครัวทุกคนอยู่ด้วยกัน ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ช่วยกันและกัน ยืนอยู่ฝ่ายเดียวกัน คำว่า “บ้าน” ถ้าไม่มีสมาชิกครอบครัวทุกคนก็ไร้สาระของตัวมันเอง

3.2.1.1.2 ครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์

ครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ในสังคมไทยมีจำนวนไม่น้อย ด้วยสาเหตุจากความโลกของสมาชิกในครอบครัว ความเข้าใจไม่ตรงกันหรือเกิดอุบัติเหตุที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ฯลฯ จนทำให้ครอบครัวแตกแยกหรือสมาชิกครอบครัวไม่ได้อยู่ด้วยกัน ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและจิตใจของสมาชิกในครอบครัว

เรื่อง โลกหลังความตายของพ่อ ได้กล่าวถึง ตัวละครทิ้งลินและลูกไปอยู่กับผู้หญิงอีกคนหนึ่ง จู่ ๆ กลับมาขอคุยกับลูก ลินไม่ยอมให้เขาเจอกับลูก เพราะตั้งแต่ลูกยังจำความไม่ได้ ตัวละครก็ไปแล้ว ไม่เคยมาดูแลลูก ไม่เคยโทรมาคุยกับลูก แม้ว่าตัวละครยังมีชีวิตอยู่ แต่ก็ไม่ได้อยู่กับครอบครัวเป็นเวลานานแล้ว ดังตัวอย่าง

“พี่ไม่ควรมาที่นี่ ที่จริงพี่ไม่มีสิทธิเรียกร้องอะไรทั้งนั้น ในเมื่อตลอดเวลาที่ผ่านมาพี่ไม่เคยดูแลพวกเรา ไม่เคยแม้จะยกหูโทรศัพท์ถามทุกข์สุข ไม่เคยช่วยเหลือเวลาที่เดือดร้อน

พี่พลาดทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับลูก พี่ตายไปจากพวกเราทุกคนมานานมากแล้ว ตายไปจากลูกตั้งแต่แกยังจำความไม่ได้”

(โลกหลังความตายของพ่อ. 2555 : 53-54)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ในสังคมไทยทำให้สมาชิกครอบครัวเสียใจทุกคน มนุษย์ย่อมจะมีความรู้สึกต่าง ๆ รักมากแค่ไหนก็จะได้รับความรู้สึกเสียใจเศร้าโศกมากแค่ไหนหลังจากโดนคนที่รักทำร้ายจิตใจ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า สมาชิกในครอบครัวทุกคนควรต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ถ้าไม่มีความรับผิดชอบจะทำให้ครอบครัวเดือดร้อนและตนเองก็ไม่มีความสุขด้วย

เรื่อง ตัณหา ๒๔ ชั่วโมง ได้กล่าวถึง พ่อแม่ทิ้งลูกไว้ที่วัด และไปทำงานที่กรุงเทพฯ เพื่อตัดค่าใช้จ่ายเลี้ยงลูก และบอกว่าทีหลังจะไปรับลูกที่วัด แต่ว่าสิบกว่าปีผ่านไปแล้วก็ไม่เคยกลับมา

ชาวบ้านเล่ากันว่าพ่อแม่สองคนนั้นติดโรค เสียชีวิตแล้ว เป็นต้น แต่ไม่มีใครรู้จักจริง ๆ ว่าสองคนนั้นหายไปไหน ดังตัวอย่าง

ก่อนเข้ากรุง ทั้งคู่ฝากฝังเด็กชายตุลไว้กับหลวงพ่อบุญ เพราะไม่อยากให้ลูกชายไปลำบากด้วย และเพื่อตัดปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย แต่ก็สัญญาว่าจะส่งเงินมาให้ทุกเดือน เด็กชายตุลจึงบรรพชาเป็นสามเณรเล่าเรียนหนังสืออยู่ในวัด เมื่อวันหนึ่งที่พ่อแม่จะกลับมารับ ทว่าวันนั้นก็ไม่เคยมาถึง โยมพ่อโยมแม่ของสามเณรตุลไม่เคยติดต่อกลับมาอีกเลย เงินทองที่ว่าจะส่งมาให้ก็ไม่เคยได้รับ สามเณรได้ยินเพียงข่าวลือจากคนในหมู่บ้านว่าโยมพ่อโยมแม่ถูกคนเมืองหลอกจนสิ้นเนื้อประดาตัวไม่กล้าบอกหน้ากลับมาบ้านเกิด บ้างก็ว่าไปทำอาชีพผิดกฎหมายจนถูกจับเข้าตะรางไปแล้ว บ้างลือว่าทั้งสองติดโรคร้ายแรงจากเมืองกรุงและเสียชีวิตแล้ว ข่าวลือข่าวลวงกระจายไปทั่วหมู่บ้าน จนสามเณรลับสนปนหวาดวิตก ไม่รู้ว่าความจริงเป็นเช่นไร บางครั้งก็เชื่อตามคำคน แล้วแอบไปสะอื้นไห้เพียงลำพังในกุฏิ

(ตันทา ๒๔ ชั่วโมง. 2556 : 153)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เด็กที่ไม่มีพ่อแม่ดูแลเป็นเด็กที่นาสงสาร และคนที่ เป็นพ่อเป็นแม่ไม่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและลูก ไม่ได้ทำหน้าที่เลี้ยงลูก เพราะเห็นแก่ประโยชน์ ของตนเองจึงทิ้งลูกไว้ ให้คนอื่นช่วยปฏิบัติหน้าที่แทน เกิดเป็นครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ จากการที่เรื่องสั้น ได้นำเสนอภาพที่เด็กโดนพ่อแม่ทิ้งให้โตขึ้นในวัด ยังสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยเป็นคนที่มีน้ำใจ และนับถือ ศาสนาพุทธ ซึ่งวัดเป็นแหล่งที่ช่วยเลี้ยงเด็กที่ไม่มีพ่อแม่ดูแล

เรื่อง ก่อนการมาของมวลงน้ำ กล่าวถึง กรุงเทพฯจะเป็นน้ำท่วมในระยะเวลา ช่างหน้าอีกไม่นาน เพื่อนบ้านสุดาไม่อยากหนี แต่ลูกชายของสุดาเป็นห่วงความปลอดภัยของแม่ มาก ๆ จึงบอกแล้วบอกอีกให้แม่หนีไปอยู่ชลบุรีก่อน แต่ลูกของป่าไม่ได้โทรมาคุยเรื่องน้ำท่วมกับป่า ดังตัวอย่าง

“แต่ฉันว่าออกไปก่อนตอนนี้ดีกว่านะ ถ้าน้ำมาแล้วจะออกลำบากนา” สุดา เตือน “นี่ฉันก็จะไปชลบุรีพุงนี้แล้ว ตอนแรกว่าจะไม่หนี แต่เจ้าลูกชายตัวดีมันขอร้อง แกรมบังคับ พร้อมกับร้ายข้อเสียของการไม่อพยพให้ฟังจนหูแฉะ ฉันก็เลยยอมออก ไม่อยากเป็นภาระคนอื่น เจ้าลูกชายมันมีเพื่อนเปิดพาร์ตเมนต์อยู่ที่นั่น ก็คงไปอยู่ ลักสองสามอาทิตย์นะ”

(ก่อนการมาของมวลงน้ำ. 2556 : 119)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ครอบครัวในสังคมไทย สมาชิกบางคนละเลยกับเรื่อง ดูแลพ่อแม่ ทำให้สมาชิกใช้ชีวิตตามลำพังและขาดความอบอุ่น ในครอบครัวที่สมาชิกเอาใจดูแลกัน ก็ จะมีความสุขและมีกำลังใจไปเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต มีลูกที่มีความกตัญญูจะทำให้จิตใจของคน ที่เป็นพ่อเป็นแม่มีความสุขและอารมณ์ดี ความรักที่ลูกมีต่อพ่อแม่สำคัญมากต่อชีวิตของพวกเขา

เรื่อง ของเล่นผู้ใหญ่ กล่าวถึง แม่ของตัวละครมุ่งแต่ทำงานอย่างเดียว และไม่มีความรับผิดชอบให้แก่ลูก ทำให้ลูกไม่ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว ดังตัวอย่าง

ขณะเดินตามอาจารย์ ผลิ์มคนเดียวในความมืด ทำไมอาจารย์อาตนาเบะ ถึงสนใจความสุขสบายของแม่ผม แน่นนอน...แม่ต้องมีความรื่นรมย์กับงานที่ตนเองทำ อยู่ตลอดหลายปีที่ผ่านมา มันให้ความสำคัญแก่แม่มากกว่าครอบครัว แม่จึงไม่เคย ให้ความสำคัญกับพวกเราเลย อย่างน้อยก็ตั้งแต่ผมโตจนเข้าโรงเรียน

(ของเล่นผู้ใหญ่. 2555 : 165)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองบางคนให้ความสำคัญกับงานมากกว่า ครอบครัว จึงทำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่น และส่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะลูก ผู้ปกครองละเลยการศึกษา การสั่งสอนลูก จนจะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ยั่งยืนยิ่งไกลจนเหมือนกับคนแปลกหน้าไม่มีความสุขที่ควรจะมี ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกใน ครอบครัวเป็นเรื่องที่วิภาคิ ต้องรักกันทุกฝ่าย ความสุขในชีวิตมีมากมีน้อยย่อมจะขึ้นอยู่กับขนาด ความรักในระหว่างสมาชิกในครอบครัว

เรื่อง ขอความรักบ้างได้ไหม กล่าวถึง ตัวละครเด็กที่พ่อแม่ไม่ดูแลและไม่ให้ความสนใจนั้นหนีมาจากบ้านที่มีแต่ความทุกข์ และเห็นครอบครัวคนอื่นมีแต่ความสุข จนอยากจะได้ ความสุขอย่างนั้นด้วย และอยากให้หญิงสาวที่มีครอบครัวที่มีอบอุ่นมาเป็นแม่ของเขา ดังตัวอย่าง

“ผมหนีมา ผมกลัวว่าวันหนึ่งจะถูกฆ่า พ่อตีผมเป็นประจำทั้ง ๆ ที่ไม่ได้ทำ อะไรผิด แม่ไม่เคยใส่ใจอะไรกับผม ผมทนอยู่แบบนั้นไม่ได้” ตัวเขาสั่นระริก รวากับ เกรงว่าคนที่เขากลัวถึงจะโผล่ออกมาจากมุมใดมุมหนึ่ง

(ขอความรักบ้างได้ไหม. 2555 : 41)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์และความรักระหว่างสมาชิกครอบครัว มีอิทธิพลต่อชีวิตของสมาชิกเป็นอย่างมาก ทำให้ลูกต้องตกเป็นเหยื่อของครอบครัวที่มีปัญหา ครอบครัว ที่ไม่สมบูรณ์อาจจะทำให้นิสัยของสมาชิกเปลี่ยนแปลงและทำร้ายจิตใจของลูกโดยตรง และเป็นต้นเหตุ ที่สำคัญที่ทำให้พฤติกรรมและอุปนิสัยของลูกเปลี่ยนแปลง

เรื่อง แมวกินลูก กล่าวถึง จังเป็นเด็กที่พูดตะกุกตะกัก เมื่อผิวใหม่ของแม่มา ที่บ้าน พูดจาไม่ดีกับจัง แม่ของจังได้ยินแล้วก็ไม่สบายใจ ดังตัวอย่าง

“จังไปไหนมาลูก” นางถามมาทั้ง ๆ ที่รู้คำตอบดีอยู่แล้ว

“ปะ- ไป-ตะ-ตาม-หะ-หา-มะ-แมว-เถื่อน” จังตอบ

“ไปไหนนะ” ผู้ชายคนนั้นถาม เขามองหน้าจังราวกับไม่เคยเห็นมาก่อน

ผู้เป็นแม่หน้าสลดลงเมื่อนางฟังน้ำเสียงของผู้ชายซึ่งตอนนี้เป็นที่รู้จักกันทั่วแล้ว

ว่าเขาจะมาแทนที่พ่อของจัง

(แมวกินลูก. 2556 : 69)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ในสังคมไทย ผู้หญิงเลี้ยงดูลูก มีความกดดัน ผู้หญิงที่เสียสามีไปมีความต้องการหาสามีใหม่มาเป็นเพื่อนและดูแลชีวิต แต่ความขัดแย้งระหว่างสามีใหม่กับลูกเป็นปัญหาที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากไม่ใช่พ่อที่แท้จริงมักไม่เอาใจรักลูกเหมือนกับเป็นลูกของตัวเอง นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ไม่ว่าลูกจะเป็นอย่างไร ความรักของแม่ที่มีต่อลูกก็ไม่เปลี่ยนแปลงและสำคัญกว่าทุกอย่าง

เรื่อง ช่างทำกุญแจที่หัวมมถนง ได้กล่าวถึง ตัวละครคิดว่าแม่เป็นคนที่ขี้อ้น และจู้จี้มาก ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างของตัวละครแม่ก็จะมาถามและเข้ามาเกี่ยวข้องกับ ตัวละครจึงเบื่อแม่ของเขามาก เพราะเขาคิดว่าแม่ของเขายุ่งมากเกินไป ดังตัวอย่าง

นั่นไง อีกร่างของแม่มาแล้ว แม่ที่จู้จี้ขี้อ้น เผด็จการ และน่าเบื่อ ยุ่งไปทุกอย่าง ฉันจะใส่เสื้อผ้าแบบไหน ซักรองเท้าแต่ละสีอะไร กินอะไร ตื่นตอนไหน นอนตอนไหน ไปไหนกับใคร อย่างกับเป็นเด็กทารก แล้วนี่เข้าเรียนดิวิลิบโม่งเช้า ยังมีเวลาอีกเหลือเพื่อไม่รู้แม่จะรีบมาปลุกทำไม เปื่อ ๆ ๆ ๆ ๆ

(ช่างทำกุญแจที่หัวมมถนง. 2555 : 17)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนที่เป็นแม่กับคนที่เป็นลูกเป็นคนที่มีอายุต่างกันตั้งหลายรุ่น เพราะฉะนั้นก็ย่อมจะเกิดความไม่เข้าใจกัน คนที่เป็นแม่ถามทุกอย่างของลูก ในมุมมองของคนที่เป็นลูกนี่คือจู้จี้ แต่ในความเป็นจริง นี่คือความรักของแม่ที่มีให้กับลูก แต่เนื่องจากอายุต่างกันมาก ลูกเลยไม่เข้าใจ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า คนที่เป็นแม่-ลูกรักกันอยู่ แต่ถ้าพฤติกรรมที่แสดงออกมาอาจจะไม่ค่อยเหมาะสมก็จะเกิดความเข้าใจผิด

เรื่อง ก่อนการมาของมวสน้ำ กล่าวถึง ลูกชายและลูกสาวของยุพินไปเรียนที่ต่างประเทศ หลังจากนั้นต่างก็ไปแต่งงานและใช้ชีวิตอยู่ต่างประเทศ ไม่ค่อยได้กลับมาเยี่ยมพ่อแม่ หลังจากคนที่เป็นพ่อเสียชีวิตไปแล้ว ลูกทั้งสองคนก็ไม่ได้กลับมาอีก โทรศัพท์กลับมาที่ยังนานยั้งน้อย ลูกทั้งสองคนไม่ได้ใส่ใจกับชีวิตของแม่ที่อยู่ในเมืองไทย ดังตัวอย่าง

หลายปีก่อนที่ประสิทธิ์จะจากไป พวกเขาส่งเป้-ลูกชายคนโตไปเรียนต่อด้านคอมพิวเตอร์ที่สหรัฐอเมริกา และเมื่อเรียนจบเขาก็เลือกที่ทำงานอยู่ที่นั่น เป้เคยกลับมาเยี่ยมหล่อนกับสามีเพียงไม่กี่ครั้ง และยิ่งน้อยครั้งที่เขาจะโทรศัพท์มาหา หล่อนบอกตัวเองว่าลูกชายคงยุ่งกับการงานที่นั่น ครึ่งสุดท้ายที่เป้กลับมาคือมาร่วมงานศพของประสิทธิ์ผู้เป็นบิดา หลังจากนั้นไม่นานเป้ก็แต่งงานกับคนรักชาวนิวซีแลนด์ที่รู้จักกันตอนที่เป้ไปเรียนปริญญาโทที่นั่น หลังเสร็จสิ้นพิธีแต่งงานที่เมืองไทย เป้ตัดสินใจไปอยู่กับสามีที่นิวซีแลนด์ สร้างครอบครัวใหม่และใช้ชีวิตอย่างมีความสุขโดยไม่กลับไปเมืองไทยอีกเลย ที่ผ่านมียุพินอยู่ได้เพราะเงินบำนาญ เป้กับแบ่งแทบไม่ได้ใส่

ใจความเป็นอยู่ของหล่อนเท่าใดนัก ยุพินปลอบใจตัวเองอยู่ บ่อย ๆ ว่าลูก ๆ ได้มีชีวิตและโลกของตัวเองแล้ว ส่วนหล่อนก็ควรอยู่ในโลกของคนแก่ต่อไป

(ก่อนการมาของมวณน้ำ. 2556 : 122)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ครอบครัวไทยที่มีรายได้ดีจะสามารถส่งลูกไปเรียนต่างประเทศให้ลูกได้รับการศึกษาที่ดี พ่อแม่เอาใจรักลูก แต่ลูกกลับเห็นแก่ตัวสนใจแต่อาชีพส่วนตัวและการใช้ชีวิตสะดวกสบายของตัวเอง จนทำให้ขาดการดูแลแม่ ครอบครัวไทยที่มีความสัมพันธ์ไม่สมบูรณ์อาจเกิดจากการอยู่ห่างไกลกัน

3.2.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา

ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาในสังคมไทยสามารถส่งผลกระทบต่อสภาพการใช้ชีวิตต่อครอบครัวโดยตรง เพราะสามีภรรยาเป็นใจกลางของครอบครัว มีอิทธิพลต่อสมาชิกครอบครัวเป็นอย่างมาก

เรื่อง ศิลปินคีนซีฟ ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไทยกลายเป็นความรู้สึกเบื่อหลังจากแต่งงานกันหลายปี ลักษณะที่มีนิสัยในอดีต ตอนนี้ก็หายไปหมด การเปลี่ยนแปลงแบบนี้ก็เหมือนกับตอนนี้หน้าตาของภรรยาที่ไม่สวยเหมือนเดิมแล้ว ดังตัวอย่าง

เมื่อความรักกระเหิดหายและความเฉยชาเข้ามาแทนที่ลู่ก็เหมือนอยู่ไปวัน ๆ อย่างคนไร้วิญญาณ แม่เธอยังคงหาข้าวปลาอาหาร ซงกาแพให้เขาเป็นประจำ แต่เธอก็ทำด้วยความรู้สึกที่ไม่เหมือนเดิม ตอนนี้เธอไม่รู้สึกตื่นตะลึงกับภาพเขียนที่เขาสรรค์สร้างอีกแล้ว สำหรับเธอมันเป็นเพียงภาพวาดธรรมดา ๆ ที่ไร้ความงดงาม บางครั้งเธอคิดจะไปให้พ้น ๆ จากเขา แต่เธอก็ไม่รู้ว่าจะไปไหน เธอไม่สะสวยเหมือนเมื่อก่อนอีกแล้ว แม้อายุยังไม่มาก แต่ด้วยหน้าที่การงานก็ทำให้เธอดูทรุดโทรมและแก่กว่าวัย

(ศิลปินคีนซีฟ. 2556 : 55)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความรักระหว่างสามีภรรยาทำให้ทุกคนตื่นเต้นนั้นมันวันหายไปตามกาลเวลา ความรู้สึกดึงดูดใจต่อสมาชิกครอบครัวยิ่งนานยิ่งน้อย จึงทำให้เริ่มไม่สนใจกัน ความรักที่หายไปทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่ถูกกันและกัน นอกจากนี้ยังสื่อให้เห็นว่าสามีภรรยาต่างก็ไม่ให้กำลังใจในชีวิตซึ่งกันและกัน นี่จะทำให้มีความรู้สึกไร้สาระยิ่งขึ้น และทำให้ไม่มีความหวังต่อการใช้ชีวิต

เรื่อง โลกหลังความตายของพ่อ ได้กล่าวถึง เมื่อก่อนตัวละครทิ้งลินและลูกไว้เพื่อไปใช้ชีวิตกับผู้หญิงอีกคนหนึ่ง ในเมื่อตอนนั้นตัวละครอ้างว่าตนเองชอบชีวิตอิสระ ไม่พร้อมไปดูแลชีวิตของคนอื่น แต่ภายหลังตัวละครกลับเสียใจมาก ดังตัวอย่าง

จะโทษใครได้ ผมเองที่เลือกจะสูญเสียลินกับลูก ด้วยความโง่เขลา มีดบาดเลือกที่จะทิ้งลูกเมียเดินตามความฝันเลื่อนลอยเดินตามเส้นทางใหม่ที่เข้ายวนใจมากกว่า อ้ากับตัวเองและใคร ๆ ว่ารักชีวิตอิสระ ไม่พร้อมจะดูแลชีวิตใคร อ้ากับลินว่าเธอ

เองก็ยังไม่พร้อมจะเป็นแม่ใคร ลินเลือกลูกโดยไม่ลังเล ในขณะที่ผม ใจหายระคน
โล่งใจ...โล่งใจที่ไม่ต้องบอกเรื่องราวของผมกับผู้หญิงอีกคนที่ทำให้ผมทิ้งลูกกับลิน...

(โลกหลังความตายของพ่อ. 2555 : 50)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้ชายไทยบางคนไม่มีความรับผิดชอบต่อภรรยาและลูกของเขา คิดไม่ตีก่อนที่จะตัดสินใจไปทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สุดท้ายก็เสียใจภายหลัง และยังสะท้อนให้เห็นว่า เรื่องที่ผู้ชายมีผู้หญิงคนอื่นเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก นี่ก็เป็นปัญหาสังคมไทยที่แก้ไขยากอย่างหนึ่ง ทำให้ครอบครัวไทยที่เจอเรื่องแบบนี้ตกอยู่ในภาวะเศร้า

เรื่อง ขอให้รักยังอยู่กับเรา ได้กล่าวถึง ชายชราตาบอดถูกรถชน มีภรรยาใบ้ดูแลที่
โรงพยาบาล ร่างกายพิการของทั้งสองคนทำให้การคุยกันยาก แต่พวกเขาก็มีวิธีการคุยของเขา ดังตัวอย่าง

ผมจึงเข้าใจว่าตัวละครชายตาบอดและหญิงใบ้ในภาพยนตร์ เรื่องนี้เป็นคู่เดียวกัน
แต่ถูกนำเสนอในต่างช่วงเวลาของชีวิต มาถึงตรงนี้คนดูคงคาดเดาได้ว่าเกิดอะไร
ขึ้นกับชายตาบอดภายหลังถูกรถชน

“หวานซึ่งอันใดจงอย่าร้างเลย”

ชายชราบนเตียงนอนบิดตัวราวเจ็บปวดแสนสาหัส หญิงวัยเดียวกันซึ่งนั่งข้าง ๆ
ใช้มือข้างหนึ่งลูบศีรษะสามีในขณะที่ใช้นิ้วชี้ของมืออีกข้างเขียนข้อความลงไปบนฝ่ามือ
ของคนข้างกาย ตัวอักษรบนมือวาบแสง ปรากฏคำว่า “รัก”

(ขอให้รักยังอยู่กับเรา. 2555 : 200-201)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความรักไม่เกี่ยวกับรูปร่างและอายุ เป็นอารมณ์ความรู้สึกชอบใจ
ความรักเป็นความรู้สึก สภาพและเจตคติต่าง ๆ ซึ่งมีตั้งแต่ความชอบระหว่างบุคคลไปถึงความพึงพอใจ
สำหรับคู่ที่รักกันบางทีไม่ต้องมีถ้อยคำมากเกินไปกว่าสามารถเข้าใจกัน นี่คือความรักการคุยกันทางจิตใจ
จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอความรักของสามีภรรยาที่ร่างกายพิการ สะท้อนให้เห็นว่า ร่างกายพิการ
แต่ความรักนั้นไม่พิการ ทุกคนมีสิทธิ์ได้รับความรัก สิ่งที่สำคัญคือรักกัน

เรื่อง เงาความจริง ได้กล่าวถึง ภรรยาของธนพลทำงานในบริษัทเป็นกราฟิกดีไซน์เนอร์
ซึ่งหล่อหน้าตาดีสวยงามและหน้าตาสวย แม้แต่งงานและมีลูกแล้ว ก็มีผู้ชายหลายคนมาใกล้ชิดกับหล่อน
หล่อนก็ใกล้ชิดกับพวกเขาмаก ๆ คุยโทรศัพท์เป็นเวลานาน ไม่สนใจความรู้สึกของคนที่ป็นสามี
ดังตัวอย่าง

ผมไม่แปลกใจนักถ้าสักวันหนึ่งหล่อนจะขอเลิกรักกับผม ยิ่งไม่มีต้นเป็นส่วนหนึ่ง
ของชีวิตเราแล้ว ทุกอย่างยิ่งง่ายตาย ก่อนหน้านี้ผมพระแคะระคายมาบ้างว่าหล่อน
สนิทสนมกับรุ่นน้องผู้ชายคนหนึ่ง在公司โฆษณาซึ่งหล่อนทำงานเป็นกราฟิกดีไซน์เนอร์
อยู่ จะว่าไปภรรยาผมก็เป็นคนสวยและรูปร่างสะโอดสะองแม้จะอายุเกือบสี่สิบแล้ว
รวมถึงสไตล์การแต่งตัวของหล่อนก็ดูทันสมัย เสื้อผ้ารองเท้าดูดีมีรสนิยมยิ่งขับเน้น
ให้หล่อนโดดเด่นเป็นสง่า จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่เสน่ห์ของหล่อนจะเป็นที่ดึงดูดใจ

เหล่าชายหนุ่มชายแก่ทั้งหลายในบริษัท แม้รู้ว่าหล่อนแต่งงานจนมีลูกหนึ่งแล้ว แต่หลายคนก็อดใจไม่ได้ที่จะคอยตามตื้อเอาอกเอาใจ ส่วนภรรยาผมเองก็ใช้อย่างถึงจะแต่งงานมีครอบครัวแล้ว แต่หล่อนก็ยังทำตัวใกล้ชิดสนิทสนมกับเพื่อนผู้ชายที่ทำงานมากจนเกินงาม บางครั้งก็คุยโทรศัพท์กับผู้ชายนานเป็นชั่วโมงโดยไม่แคร์ความรู้สึกผมเลย

(เงาความจริง. 2556 : 134)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วในสังคมไทยบางคนไม่ได้ให้ความเคารพกับเนื้อคู่ การกระทำใกล้ชิดกับคนอื่นไม่ได้นึกถึงความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่ง จะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาได้ง่าย และทำให้สมาชิกในครอบครัวมีปัญหากัน คนที่แต่งงานแล้วเป็นสามีภรรยา ก็ต้องรักเดียวใจเดียว

เรื่อง ครอบครัวของผมในสังคมสองสี ได้กล่าวถึง แม่ของตัวละครได้รับบาดเจ็บในการประท้วง เมื่อกลับบ้านแล้วพ่อดูแลแม่เป็นอย่างดี เปลี่ยนเสื้อผ้า ทำความสะอาดแผลและทายาให้แม่อย่างละเอียด ลูกดูแล้วก็รู้สึกซาบซึ้งมาก ดังตัวอย่าง

พ่อก็เปลี่ยนเสื้อผ้าและเช็ดเนื้อตัวแม่ด้วยผ้าชุบน้ำ แม่ดูอ่อนระโหยโรยแรงจนแทบจะยืนไม่ไหว ใบหน้าก็เปื้อนเปรอะด้วยคราบเหงื่อไคล เมื่อเช็ดตัวให้แม่เสร็จ พ่อจึงทำแผล ทายาหม่องในจุดที่รอยข้ำและติดพลาสติกเตอร์ยาในจุดที่มีรอยแผล พ่อทำทุกอย่างด้วย

ความนุ่มนวลเหมือนกลั้วแม่จะเจ็บ ทุกอากัปกิริยาของพ่อดำเนินไปท่ามกลางความเงียบ พ่อไม่บ่นหรือว่ากล่าวอะไรแม่สักคำ ส่วนแม่ก็มองดูพ่ออยู่เงียบ ๆ เช่นกัน

(ครอบครัวของผมในสังคมสองสี. 2556 : 110)

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้ชายในสังคมไทยบางคนดูแลเนื้อคู่เป็นอย่างดี ความสัมพันธ์ของสามีภรรยาที่รักกันจะทำให้ทั้งสองฝ่ายมีกำลังใจผ่านพ้นอุปสรรคทุก ๆ อย่างได้ด้วยการดูแลที่มีความอบอุ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาที่ดูแลและรักกันจะเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับลูกด้วย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวไทยมีทั้งความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกและความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ในครอบครัวสมบูรณ์ที่พ่อแม่ลูกรักกัน ย่อมจะมีความสุขกับการดำรงชีวิต แม้ก็จะมีเรื่องเศร้าเกิดขึ้นในชีวิต แต่สมาชิกทุกคนมีความสามัคคีช่วยกัน ฝ่าฟันอุปสรรคไปได้ ในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ เช่น พ่อแม่หย่ากัน พ่อแม่เสีย ลูกไม่กตัญญู เป็นต้น จะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตทุกคนในครอบครัวไม่มีความสุขและขาดความอบอุ่น ที่สำคัญคือเยาวชนย่อมจะเป็นคนที่รับผลกระทบมากที่สุด โตขึ้นในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ทำร้ายจิตใจและทำให้นิสัยเปลี่ยนแปลงไป ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาในสังคมไทยมีแบบรักกันมาก ๆ ทำให้ทั้งครอบครัวมีความสุข

และทำให้ลูกโตนในครอบครัวที่มีความรัก และบางครอบครัวความรักระหว่างสามีภรรยาเริ่มจางหายไป ตามกาลเวลา และทำให้การใช้ชีวิตครอบครัวได้รับความหวัง ส่วนปัญหาคนมือที่สามเป็นปัญหาที่ทำให้ครอบครัวไทยบางครอบครัวแตกและครอบครัวต้องตกในสภาพเดือดร้อน

3.2.2 ความรักระหว่างเพื่อน

การใช้ชีวิตในสังคมต่าง ๆ ทุกคนจะมีเพื่อน บางทีเนื่องจากอุปนิสัยหรือสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย แตกต่างกันไป จึงทำให้เพื่อนฝูงของทุกคนไม่เหมือนกัน หรือมีจำนวนไม่เท่ากัน บางคนมีเพื่อนมาก แต่บางคน อาจจะมีเพื่อนน้อย เพื่อนเป็นคนที่ขาดไม่ได้ในชีวิตของมนุษย์ ถ้ามีเพื่อนอยู่ข้าง ๆ เวลาเจอปัญหาอะไร จะได้มีคนปรึกษาและช่วยกันและกัน เมื่อมีเรื่องที่ดีอกดีใจ ก็มีคนแบ่งความสุขกัน มิตรภาพทำให้ชีวิตมีชีวิตชีวา

3.2.2.1 เพื่อนวัยเรียน

หลังจากเข้าโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยแล้ว ทุกคนจะมีเพื่อนมากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อนวัยเรียน เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทุกคน เพื่อนวัยเรียนจะเป็นเพื่อนที่สำคัญในวัยเยาว์ เช่น เริ่มรู้เรื่องความรักด้วยกัน และให้กำลังใจในการเรียนกัน เป็นต้น

เรื่อง จรวดกระดาศ วัยเยาว์ ความฝัน ได้กล่าวถึง ทิวารินถูกรถชนเมื่อวิ่งออกไปยังถนน เพื่อไล่ตามจรวดกระดาศ โดยไม่ได้สังเกตว่ามีรถมา สูดท้ายถูกรถชน เพื่อนและพ่อแม่ได้ข่าวแล้วก็รีบไปโรงพยาบาล เพื่อนสนิทเป็นคนแรกที่ไปถึงโรงพยาบาล ดังตัวอย่าง

หลังจากนั้นทิวารินก็ไม่รับรู้สิ่งใด จิตใจเขาล่องลอยไปไกลเสียจนไม่รู้ว่าเขา กำลังวิ่งไล่ตามจรวดกระดาศ ส่วนเพื่อนสาวก็วิ่งจากไปคนละทาง ใบหน้าเธอเปียก ปอนด้วยน้ำฝนและน้ำตา เช่นเดียวกับที่เขาก็ไม่ล่วงรู้ว่าวินาทีที่เสียงโทรศัพท์ดังขึ้น ที่บ้าน แม่ของเขาเป็นคนรับ วินาทีต่อมากลายเป็นพ่อที่ถือโทรศัพท์จากโรงพยาบาล ไว้ด้วยมือข้างเดียว ส่วนอีกข้างประคองภรรยาที่หน้ามืดเป็นลมอย่างทุลักทุเลและ เช่นเดียวกันที่ทิวารินไม่เคยรู้เลยว่าเพื่อนสนิทของเขามุ่งหน้ามายังโรงพยาบาลเป็นคนแรกหลังทราบข่าวจากเพื่อนที่อยู่ในเหตุการณ์

(จรวดกระดาศ วัยเยาว์ ความฝัน. 2555 : 25-26)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในชีวิตของมนุษย์ มิตรภาพเป็นสิ่งที่ให้ความอบอุ่นในชีวิต จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอภาพที่เพื่อนสนิทเป็นห่วงเพื่อนที่อยู่โรงพยาบาลไม่น้อยกว่าความห่วงใยของคนที่เป็นพ่อแม่ สะท้อนให้เห็นว่า เพื่อนเป็นคนที่จิตใจดีงาม ความรักระหว่างเพื่อนที่สนิท มิตรภาพที่แท้จริง เหมือนกันกับความรักญาติพี่น้อง

เรื่อง ตัณหา ๒๔ ชั่วโมง ได้กล่าวถึง หลวงพี่เจอเพื่อนสนิทในสมัยเด็ก และนึกถึงช่วงนั้น เพื่อนสองคนช่วยการเรียนวิชาต่าง ๆ กันและกัน และจิตใจไม่สงบเงียบ ดังตัวอย่าง

แกยังจำได้อีกว่าดูจดาวมักคอยจ้ำจี้จ้ำไชให้ทำการบ้านและทบทวน คำรับตำราอยู่เสมอ วิชาไหนที่ไม่ถนัด เธอจะคอยสอน คอยเคี่ยวเข็ญ จนแกสอบผ่าน

มาได้ทุกครั้ง ยิ่งคิดทบทวน ภาพความทรงจำเก่า ๆ ยิ่งแจ่มชัด ไหลหลั่งถึงโถมราว
น้ำป่า สติสมาธิที่เคยฝึกฝนมาหลายปีไม่อาจช่วยให้หลวงพ่อยุ่กับปัจจุบันได้อีกแล้ว

(คณหา ๒๔ ชั่วโมง. 2556 : 149)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คบเพื่อนที่ดีทำให้การเรียนของเยาวชนดีขึ้น นอกจากนี้ยัง
สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนไทยเป็นคนที่มีความตั้งใจช่วยเพื่อนเรียนหนังสือ เพื่อนในวัยเรียน เป็นเพื่อนกัน
และก้าวหน้าด้วยกัน เพื่อนที่ดีเป็นความทรงจำที่ตราตรึงอยู่ในชีวิต ไม่มีวันจะลืมได้

เรื่อง จรวดกระดาศ วยเยาว์ ความฝัน ได้กล่าวถึง เมื่อทิวารินเป็นอัมพาต ความฝันของเธอ
จึงมีอุปสรรค เพื่อที่จะให้ทิวารินทำความฝันให้ได้ เพื่อนสนิทพยายามหาวิธีการช่วยทิวารินให้เขียนอักษร
ให้ได้ ดังตัวอย่าง

เขาต้องใช้เวลาหลายเดือนกว่าจะลงตัวในเรื่องรหัสการเขียนโดยมีเพื่อน
สนิทศึกษาระบบการเขียนทั้งหมดก่อนจะอธิบายตัวอย่างคร่าว ๆ ให้ทิวารินและ
ครอบครัวฟัง การเขียนทั้งหมดจะใช้ภาษาอังกฤษซึ่งผู้รับหน้าที่เป็นสื่อกลางล้วนมี
ความชำนาญอยู่ในระดับเท่าเทียมกัน โดยสื่อกลางจะต้องไล่ลำดับพยัญชนะ
ภาษาอังกฤษทุกตัว และเมื่อถึงตัวที่ต้องการก็ให้ทิวารินกะพริบตาถี่ ๆ เป็นวิธีการ
เดียวกับที่ “ฌอง โดมินิก โบบี” เคยใช้เขียนหนังสือเรื่อง “ชุดประดาน้ำและผีเสื้อ”
แต่เขาคงไม่ต้องพยายามมาก เพราะสื่อกลางอาจพอเดาคำศัพท์ออก และช่วยทำให้
การเขียนซับซ้อนน้อยลง

ทั้งพ่อและแม่ของเขาผลัดกันทำหน้าที่วันละเล็กละน้อย บางวันได้หลาย
ย่อหน้า บางวันได้บรรทัดเดียว ส่วนเพื่อนสนิทของทิวารินก็แวะมารับหน้าที่ในตอนเย็น
โดยเฉพาะช่วงสุดสัปดาห์

(จรวดกระดาศ วยเยาว์ ความฝัน. 2555 : 28)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เพื่อนที่ดีทำให้ชีวิตก้าวหน้า เมื่อพบอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิต
เพื่อนที่สนิทกันจะช่วยไฝ่ฝันให้ผ่านพ้นมัน และก้าวหน้าด้วยกัน จนทำให้ชีวิตเต็มไปด้วยความหวังอย่าง
มีสาระ จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอภาพที่เพื่อนสนิทช่วยทำงาน สะท้อนให้เห็นว่า เพื่อนที่สนิทกันเอาใจใส่
ดูแลเหมือนกับพ่อแม่ รับทำหน้าที่ช่วยเหลือไม่ต่างจากพ่อแม่ ไม่ว่าจะเจออุปสรรคอะไร คนที่เป็นเพื่อนแท้ ๆ
จะอยู่ข้างกายเสมอเพื่อช่วยกันก้าวหน้าทั้งด้านชีวิตประจำวัน ด้านความรู้และจิตใจ ที่สำคัญความรัก
ระหว่างเพื่อนสนิท การให้กำลังใจ เพื่อให้ใช้ชีวิตที่มีสาระต่อไป

3.2.2.2 เพื่อนวัยทำงาน

เมื่อถึงวัยทำงานแล้ว คนที่คบก็มีจำนวนมาก แต่เพื่อนที่คบด้วยความจริงใจก็มีน้อยลง
เนื่องจากการทำงานมีการแข่งขันรุนแรง บางการแข่งขันจะทำให้ความสัมพันธ์ของคนในสังคมไทยเกิด
ปัญหาไม่เข้าใจกัน และก็คบกับเพื่อนไม่จริงใจ แต่ก็มีแค่ส่วนหนึ่ง ที่มีมิตรภาพคบกันด้วยความจริงใจ

เรื่อง หน้ากาก ได้กล่าวถึง ประเสริฐทำงานข้าราชการ 30 กว่าปี ถึงเวลาเกษียณแล้ว เพื่อนร่วมงานจัดงานเลี้ยงส่ง ทุกคนให้คำอวยพรกับเขาและบอกว่าว่างแล้วจะไปเยี่ยม ดังตัวอย่าง

“จากวันนี้ไป พวกเราคงคิดถึงพี่น้ำดูเลย”

“นั่นสิ ไม่มีพี่ก็ไม่รู้จะเป็นไงต่อไป หัวหน้าคนใหม่ก็ไม่รู้ว่าเป็นคนยังไง”

“แต่ผมอิจฉาพี่นะ ได้พักผ่อน ได้ทำอะไรที่อยากจะทำ”

“นุ่นขอให้หัวหน้ามีความสุขกับครอบครัวและหลาน ๆ นะคะ แล้วพวกเรา จะแวะไปเยี่ยม”

(หน้ากาก. 2556 : 18)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เพื่อนวัยทำงานในสังคมไทยมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี และเพื่อนร่วมงานของคนในสังคมไทยเป็นคนที่มีไมตรี และจริงใจกับเพื่อนร่วมงาน ให้เกียรติผู้ใหญ่ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า การเป็นเพื่อนร่วมงานไม่ใช่มีแต่การแข่งขันอย่างเดียว แต่ยังเป็นเพื่อน ได้อย่างสบาย

เรื่อง เจียบงัน กล่าวถึง ในวันที่ทิวารินตกงานและภรรยาถูกลูกไม่ได้อยู่ที่บ้าน อารมณ์ไม่ดีจึงไปข้างนอกอยากจะระบายอารมณ์เสีย เขาเจอกับเพื่อนเก่าอย่างบังเอิญ เพื่อนเก่าไม่ได้ปลอบใจ แต่พาไปเที่ยวร้านกลางคืน ซึ่งเป็นสถานที่ที่ทิวารินไม่เคยไป ดังตัวอย่าง

ทิวารินนั่งงั้น เขายิ้มเล็ก ๆ แทนคำตอบ วันนี้เป็นวันที่แปลกประหลาดที่สุด วันหนึ่งในชีวิตธรรมดาของเขา ตกงาน ภริยากับลูกทิ้ง เจอเพื่อนเก่าในอดีตเคยคุยกัน แค่มาก็ประโยค และถูกชวนไปเที่ยวกลางคืนซึ่งเป็นกิจกรรมที่เขาไม่คิดจะทำ

“แกดูเครียด ๆ นะทิว ทำหน้าเหมือนแบกโลกไว้ทั้งใบ” ภรรยาจ้องหน้าเขา คล้ายพยายามจับผิดอะไรบางอย่าง “อย่างนี้ต้องให้นวนนางมาช่วยบำบัด รับรองสบายเหมือนเกิดใหม่”

ทิวารินสะดุ้งเฮือก เขาตั้งใจจะมาแค่ดื่มจากนั้นก็ขอตัวกลับ ไม่ได้ต้องการ บริการเสริมอะไรมากกว่านั้น

(เจียบงัน. 2555 : 130)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คบเพื่อนที่นิสัยไม่ดีส่งผลกระทบต่อชีวิต คนที่เป็นเพื่อน มีบทบาทสำคัญในชีวิต คบเพื่อนที่ไม่ดี จะไม่สามารถช่วยกันแก้ปัญหาได้เมื่อชีวิตเจออุปสรรค และบางครั้ง สร้างปัญหาให้อีก แต่ถ้าคบเพื่อนที่นิสัยดีและจิตใจไม่ดี ก็ยอมจะทำให้ชีวิตตกอยู่ในสภาพเดือดร้อน เพราะฉะนั้น แม้ว่าเราต้องมีไมตรีกับทุกคน แต่เราต้องเลือกเพื่อนที่จะทำให้ชีวิตเรามีความสุขและก้าวหน้าได้

เรื่อง หน้ากาก ได้กล่าวถึง คุณประเสริฐจะเกษียณจากงานและลูกน้องที่เป็นเพื่อนกล่าว คำขอบคุณแก่เขา ปกติเขาก็ดีเพื่อนร่วมงาน แต่ทุกคนก็เข้าใจและขอบคุณการช่วยเหลือในงาน ดังตัวอย่าง

“แม้ว่าพวกเราเคยทำงานผิดพลาด ไม่ได้ตั้งใจที่บ้าง แต่ก็ไม่เคยต่ำ แถมยังช่วยตักเตือนแก้ไขให้เสมอ” นุ่มเริ่มเออบ้าง ทุกคนสามัคคีกันพยักหน้าเห็นด้วยอีกเป็นครั้งที่สาม

จากนั้นแต่ละคนก็เริ่มแสดงความรู้สึกของตัวเองออกมาคำชื่นชมพรุ้งพรูออกมาเป็นน้ำไหล คำสรรเสริญล้นหลามจนท่วมท้น คำเยินยอทั่วมุมหน้าผาก และทุกครั้งที่แต่ละคนพูดจบ ทุกคนก็จะสามัคคีกันพยักหน้าเห็นด้วยเป็นครั้งที่เท่าไรก็เกินจะนับ คุณประเสริฐได้แต่นั่งอมยิ้มฟังลูกน้องด้วยความพึงใจ บางทีอาจจะปลื้มจนอ้อมไปอีกหลายมือเลยก็ได้

(หน้ากาก. 2556 : 21)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เพื่อนที่ว่าเรา ดูเราก็เป็นเพื่อนที่ดีได้ เพราะว่าเพื่อนที่ว่าเราอยากให้เราได้ก้าวหน้าในเรื่องราวต่าง ๆ จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอภาพที่ลูกน้องเข้าใจหัวหน้าได้ สะท้อนให้เห็นว่าเพื่อนร่วมงานเหล่านี้เป็นคนที่มีความคิดเห็นที่ดี และสามารถเข้าใจคนอื่นได้ เป็นคนที่มีน้ำใจ จึงจัดงานเลี้ยงไปส่งรุ่นพี่

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในสังคมไทยมีทั้งเพื่อนวัยเรียนและเพื่อนวัยทำงาน และคนในสังคมไทยส่วนใหญ่เป็นคนที่ไม่มีตรีกับคนอื่น คบกับเพื่อนคนอื่นอย่างจริงจัง เพื่อนวัยเรียนเป็นเพื่อนที่คบมีจำนวนค่อนข้างมาก และให้กำลังใจกันและกันในการเรียนและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อนที่สนิทและนิสัยดีไม่ต่างจากญาติพี่น้อง ส่วนเพื่อนวัยทำงานในสังคมไทยก็มีความสัมพันธ์ดีและร่วมมือกันทำงาน แต่เนื่องจากการแข่งขันในเรื่องงาน จึงทำให้คบกันไม่ค่อยจริงจังเท่าไร

3.2.3 ความรักระหว่างคู่รัก

3.2.3.1 ความรักที่สมหวัง

ความรักระหว่างคู่รักเป็นเรื่องที่เห็นได้ทั่วไปในสังคม เมื่อพูดถึงคำว่า “ความรัก” ส่วนใหญ่จะนึกถึงคำว่า หวาน อุ่นใจ ความสุข เป็นต้น ความรักมีหลายแบบ ความรักระหว่างคู่รักเป็นความรักที่ขาดไม่ได้ในชีวิต จะทำให้จิตใจเพลิดเพลินและเป็นแรงบันดาลใจให้ขยันเรียน ขยันสู้กับเรื่องราวต่าง ๆ ความรักแบบนี้ไม่มีความรักแบบใดแบบหนึ่งสามารถแทนได้ และความรักแบบนี้ย่อมจะเกิดอย่างบังเอิญ

เรื่อง จรวดกระดาศ วิญญาณ ความฝัน ได้กล่าวถึง ทิวารินกับนักเรียนหญิงที่แอบชอบกัน แต่ก็ยังไม่พร้อมจะไปบอกความรักแก่อีกฝ่ายหนึ่ง จึงใช้วิธีการเขียนกลอนบนจรวดกระดาศเพื่อให้นักเรียนหญิงได้เห็น นักเรียนหญิงชอบกลอนของทิวารินมาก ๆ ดังตัวอย่าง

ทุกอย่างดำเนินไปด้วยดี เด็กสาวนักเปียโนชื่นชมในอัจฉริยภาพของเด็กหนุ่ม
นักเขียน ทั้งสองมีความสุขการได้ทำในสิ่งที่ตนรักและแบ่งปันความรู้สึกให้แก่กัน

สำหรับทิวาริน ช่วงเวลา สั้น ๆ เพียงไม่กี่สัปดาห์แทบจะเปลี่ยนแปลงชีวิตเขา เพราะนอนจากชีวิตส่วนตัวกำลังดำเนินไปด้วยดีแล้ว เขายังได้รับรางวัลจากการประกวดงานเขียนระดับประเทศ ชื่อเสียงและเงินทองหลังไหลเข้าสู่เด็กหนุ่มวัยเพียงสิบห้าปี ช่วงเป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตวัยรุ่น ทรูทางไปสู่อนาคตอันรุ่งโรจน์

(จรวดกระดาศ วัยเยาว์ ความฝัน. 2555 : 22)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความรักของนักเรียนไม่ใช่ไม่ดีทั้งหมด ความรักระหว่างหนุ่มสาวที่สมหวังในสังคมไทยจะมีส่วนช่วยในการเรียน ทั้งสองฝ่ายจะให้กำลังใจกันและกัน และทำให้ทั้งสองฝ่ายประสบผลสำเร็จในการเรียน เพราะทั้งสองฝ่ายอยากให้อีกฝ่ายหนึ่งได้เห็นความสามารถพิเศษของตนเอง และพยายามทำให้ดีเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งประทับใจ

เรื่อง เปลือก ได้กล่าวถึง ต้นเป็นชายหนุ่มที่ร่ำรวย หน้าตาดี และรู้จักของผู้หญิงมาก ๆ ปกติก็มีใช้จ่ายกับผู้หญิงอย่างไม่ขาดสน เพราะฉะนั้น จึงใช้เวลาเพียงแค่สองสัปดาห์ก็ได้ตามหาวิทยาลัยเป็นแฟน ดังตัวอย่าง

และการที่ผมสามารถพิชิตหัวใจของบิวมาได้นั้นก็ไม่ใช่เรื่องยากเย็นจนเกินไป เพราะผมมีคุณสมบัติของชายหนุ่มผู้เพียบพร้อมดังที่กล่าวไปแล้ว เพียงไม่เกินสองสัปดาห์ ผมก็ได้รับเกียรติจากบิวให้ไปปรับ-ส่งเธอทุกวัน และกลายเป็น ‘คู่รัก’ ที่ใครต่อใครต่างเฝ้ามองด้วยความอิจฉา

(เปลือก. 2556 : 21)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความรักที่สมหวังก็ไม่ใช่เกิดจากความรู้สึกชอบทั้งนั้น ในสังคมไทย บางทีจะเป็นความรักที่มีเงื่อนไขอย่างเงินทอง สำหรับผู้ชายบางที่เงินทองและหน้าตาของผู้ชายเป็นเครื่องมือที่ดีที่สามารถช่วยใช้ประโยชน์ไปจีบสาว ๆ ให้ง่ายกว่า และบางที่ผู้ชายไปจีบสาว ๆ ไม่ได้เพราะว่ารักเฉย ๆ แต่เพื่อความภูมิใจมากกว่า จะได้ทำให้มีหน้ามีตาในกลุ่มเพื่อน

เรื่อง ศิลปินคีนซีฟ ได้กล่าวถึง จิตรกรชอบสุกัญญา และวาดรูปให้เขาฟรี สุกัญญาที่ชอบเขาเหมือนกัน เมื่อดูรูปภาพที่เขาวาดให้ ก็นึกถึงเขาในใจด้วย ดังตัวอย่าง

คีนซีน้สุกัญญานั่งมองภาพที่เขาวาดให้ด้วยความปลาบปลื้ม ตัวเธอในภาพช่างงดงามและเปล่งปลั่งราวมีชีวิต เส้นสีที่แต่งแต้มก็ประณีตบรรจง เธอสัมผัสได้ถึง ความอ่อนโยนที่เขาส่งมาผ่านปลายพู่กัน นาที่นั้นสุกัญญาได้จารึกชื่อของเขาเอาไว้ในหัวใจเรียบร้อยแล้ว-อารยะ อายตนะ

(ศิลปินคีนซีฟ. 2556 : 52)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความรักระหว่างหนุ่มสาวเป็นความรักที่เกิดอย่างบังเอิญและดิงาม จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอ สุกัญญาเกิดความรู้สึกชอบจิตรกรเมื่อเขาวาดรูปให้ สะท้อนให้เห็นว่า ความรู้สึกรักระหว่างหนุ่มสาวเกิดขึ้นและส่งประกายไฟในจิตใจในเวลาฉับพลัน ความรักที่สมหวัง

ทำให้ชีวิตเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเงียบ ๆ จุดเด่นหรือความถนัดอย่างใดอย่างหนึ่งของคนคนนั้นก็ อาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งหลงรักได้

เรื่อง จรวดกระดาศ วยเยาว์ ความฝัน ได้กล่าวถึง ทิวารินเริ่มแอบชอบนักเรียนหญิงคนหนึ่ง ซึ่งเมื่อก่อนในชีวิตของเขาไม่เคยมีประสบการณ์แบบนี้ วันนั้นเขาไม่ได้กลับบ้านพร้อมกับเพื่อนตามที นัดไว้ก่อน ดังตัวอย่าง

ลางร้ายเริ่มปรากฏเมื่อทิวารินออกจากห้องเรียนช้ากว่าปกติ เขาปฏิเสธ การกลับบ้านพร้อมกับเพื่อนสนิทอย่างที่ทำเป็นประจำ นั้นเพราะดอกไม้กำลังเบ่งบาน ในดวงใจ ตลอดเวลาที่ผ่านมาในระดับชั้นมัธยมต้น ไม่มีสัญญาณใด ๆ บ่งชี้ว่านักเขียน น้อยผู้นี้สนใจเด็กสาวคนไหน จนกระทั่งปีสุดท้ายก่อนเข้าสู่มัธยมปลาย เขาก็ได้พบ แรงบันดาลใจสำคัญที่ทำให้ปากกาของเขาพลิวไหว และถ้อยคำนับพันพรั่งพรั่งได้ อย่างอัศจรรย์

(จรวดกระดาศ วยเยาว์ ความฝัน. 2555 : 21)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความรักระหว่างหนุ่มสาวเป็นความรักที่เกิดอย่างบังเอิญและ อย่างคาดไม่ถึง ความรู้สึกรักระหว่างหนุ่มสาวเกิดขึ้นและส่งประกายไฟในจิตใจในช่วงเวลาฉับพลัน ชีวิตต้องการ ความรักระหว่างเพื่อน เพื่อนสนิทเป็นส่วนหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในชีวิตของตัวละคร แต่ก็ไม่สามารทดแทนความรัก กับเด็กสาวได้ ความรักระหว่างหนุ่มสาวทำให้ชีวิตเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเงียบ

3.2.3.2 ความรักที่ผิดหวัง

ชีวิตของมนุษย์ขาดความรักไม่ได้ ความรักจะทำให้ชีวิตของมนุษย์มีสีสัน แต่ความรักมี ด้านที่ทำให้มีความสุข และมีด้านที่ทำให้เกิดความทุกข์ ในสังคมไทยก็มีความรักที่ผิดหวังที่มาจากสาเหตุ ต่าง ๆ จนทำให้ไม่ได้อยู่ด้วยกันกับคนที่รักหรือเลิกกัน และทำให้การใช้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไป

เรื่อง เปลือก ได้กล่าวถึง ในมหาวิทยาลัยมีคนไปจีบบิวเป็นจำนวนมาก แต่ผู้ชายเหล่านั้น ส่วนใหญ่ก็อ่อนด้อยกว่าต้น บางทีอาจจะหน้าตารูปร่างสู้ไม่ได้หรือทรัพย์สินสู้ไม่ได้ จึงไม่มีใครจีบบิวได้ ยกเว้นต้นคนเดียว ดังตัวอย่าง

คงประหลาดอยู่ไม่น้อยหากดอกไม้งามจะมีแมลงตัวผู้เพียงตัวเดียวบินมา เขยชม ชายหนุ่มที่มารูมเสนอน้ำหวังคว้าหัวใจบิวก็มีมากมายเช่นกัน แต่โชคดีที หนุ่ม ๆ พวกนั้นส่วนใหญ่จะอ่อนด้อยกว่าผมในหลายด้าน ไม่ว่าจะเรื่องรูปลักษณ์หรือ ทรัพย์สิน ทำให้ผมยังเป็นหนึ่งเดียวที่ครอบครองหัวใจเธอเอาไว้ได้ หากผมไม่มีทุน รอนมากพอมาปรนเปรอเธอ ป่านนี้ผมคงโดนเธอเขี่ยทิ้งไปแล้ว

(เปลือก. 2556 : 32)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ในสังคมไทยสมัยนี้ ความรักระหว่างชายหญิง บางทีเป็นแค่ ความสัมพันธ์เรื่องทรัพย์สินเท่านั้น มีเงินมีทองเป็นเงื่อนไขที่จีบสาวได้ เป็นเงื่อนไขเริ่มต้นของความรัก

จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอภาพที่ต้นมีทรัพย์สินจึงจับสาวได้ ยังสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ชายชอบรูปร่างหน้าตาของผู้หญิง ส่วนผู้หญิงดูทรัพย์สินของผู้ชายเป็นอันดับแรก

เรื่อง เปลือก ได้กล่าวถึง พี่ชายของต้นบวชเป็นพระสงฆ์หลังจากเรียนมหาวิทยาลัยจบทุกคนก็รู้สึกแปลกและไม่น่าเชื่อ แต่ต้นรู้สาเหตุที่พี่ชายตัดสินใจอย่างนี้เป็นเพราะว่าเลิกกันกับแฟนที่คบมาตั้งสองปี ดังตัวอย่าง

ที่จริงแล้วหลวงพี่ชาตรีเป็นพี่ชายแท้ ๆ ของผมเอง ท่านตัดสินใจหันหน้าเข้าวัดเมื่อหกปีก่อน พอเรียนมหาวิทยาลัยจบ ท่านก็โกนหัวบวชทันที สร้าง ความมีนงให้กับคนรอบข้างไม่น้อย ท่านบอกว่าท่านเบื่อทางโลก โลกที่หลงมกมายแต่วัตถุเงินทอง ท่านอยากจะตัดขาดจากสิ่งเหล่านั้นและเดินตามรอยพระพุทธองค์เพื่อหาหนทางพ้นทุกข์ แต่ผมรู้ว่าสาเหตุที่แท้จริงมาจากเรื่องผู้หญิงมากกว่า ช่วงนั้นท่านเพิ่งเลิกกับแฟนที่คบหากันมาสองปี

ท่านดูมทุกข์และซึมเศร้าอย่างที่ผมไม่เคยเห็น สิ่งนี้เองที่ทำให้ผมรู้สึกว่าท่านอาจมีอคติกับผู้หญิงและเรื่องความรักเสมอ

(เปลือก. 2556 : 34)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความรักที่ผิดหวังมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อจิตใจและชีวิตต่อคนที่อกหัก ความเศร้าโศกของเรื่องอกหักย่อมจะทำให้จิตใจของคนรับไม่ไหวและมีการเปลี่ยนแปลงในชีวิต จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอภาพที่พี่ชายไปบวชเป็นพระสงฆ์ที่วัด นอกจากสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบร้ายแรงของการอกหักแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นอีกว่า คนไทยใช้วิธีการเปลี่ยนแปลงชีวิตที่มีความทุกข์อย่างหนึ่งก็คือการบวชเป็นพระ เรื่องอย่างนี้อาจเป็นเพราะว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่นับถือศาสนาพุทธ การบวชจึงเป็นวิธีการปรับท่าทีและอารมณ์ด้วย

เรื่อง พายุฝนบนกุฏิ ได้กล่าวถึง หลวงพี่รู้จักกับนกทางอินเทอร์เน็ต ทั้งสองคนแชตกันนานจนถึงขั้นรักกัน เคยเจอกันและเกิดความสัมพันธ์ทางเพศที่กุฏิของหลวงพี่ นกเสียใจภายหลังมาก ๆ รู้สึกบาปจึงตัดสินใจไม่ติดต่อกับหลวงพี่ หลวงพี่โทรไปชวนกว่าได้ถ่ายวิดีโอของนกที่ไม่ได้ใส่เสื้อไว้ บังคับให้นกต้องติดต่อกับเขไปอีกต่อไป ดังตัวอย่าง

“ให้มันจบแค่นี้เถอะพี่” นกตะโกนผ่านโทรศัพท์ “เท่านี้ก็รู้สึกบาปมากแล้ว”

“แต่พี่อยากเจอนกจริง ๆ นะ”

“ถ้าคนอื่นรู้เข้าจะทำยังไงล่ะ นกจะเอาหน้าไปไว้ที่ไหน”

“นกไม่ต้องกลัวหรอก พี่ว่าถ้านกไม่ยอมมาหาพี่ นกอาจจะต้องอายหนักกว่านี้ก็ได้” น้ำเสียงของหลวงพี่ฉัตรเย็นชานนกรู้สึกใจคอไม่ดี

“พี่หมายความว่าไง”

“นกกงไม่รู้ว่าคืนนั้นตอนนี้นกหลับอยู่ในกุฏิพี่นะ พี่บันทึกภาพของนกไว้

ทุกซอกทุกมุมเลยนะ” หลวงพี่หยุดเว้นจังหวะ เมื่อไม่มีเสียงตอบจากอีกฝ่าย แก่จึงพูดต่อ “นกกคงคิดไม่ถึงสินะว่าพี่จะมีกล้องวิดีโอในกุฏิ พอดีที่เพิ่งซื้อมาใหม่นะ ไม่นึกเลยว่าจะได้ลองใช้กับนก” หลวงพี่ได้ยินเสียงลมหายใจตืดซัดจากอีกฟาก แก่ยิ้มให้กับตัวเองอย่างผู้กำชัยชนะ

(พายุฝนบนกุฏิ. 2556 : 93)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความรักระหว่างชายหญิง ถ้าเป็นความรักที่แท้จริง จะไม่มีการแยกแยะเป็นความรักที่ถูกหรือผิด แต่หลวงพี่เป็นพระสงฆ์ ไม่ควรจะมีความรักกับผู้หญิง ยิ่งกว่านั้นยังเกิดเพศสัมพันธ์ที่กุฏิ จึงสะท้อนให้เห็นว่า ไม่ใช่พระสงฆ์ทุกคนที่บังคับตัณหาของตนเองได้ เพราะพระก็เป็นคนเหมือนกัน ในกลุ่มพระมีบางคนนิสัยไม่ดี เพื่อความรักและความโลภจึงไปทำร้ายคนอื่นด้วย ไม่ได้เป็นแบบอย่างที่ดีของญาติโยม อย่างไรก็ตามเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นว่า เมื่อเผชิญหน้ากับความรักและความโลภ มนุษย์ทุกคนก็อาจจะกลายเป็นคนที่หมดสติและทำสิ่งที่ผิดพลาด แม้แต่คนที่เป็พระที่มีจิตใจสงบเสียบกว่าบุคคลธรรมดาก็ตาม แต่ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุอย่างไร ก็ไม่ควรทำสิ่งที่ทำร้ายคนอื่นและบังคับคนอื่นด้วยวิธีการที่ไม่ดี

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นว่าในสังคมไทย ความรักที่สมหวังย่อมจะทำให้การใช้ชีวิตเจริญก้าวหน้ามีความสุข อย่างความรักระหว่างนักเรียนเป็นความรักแบบใส ๆ ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ส่วนความรักระหว่างผู้ใหญ่บางที่เป็นความรักที่มีเงื่อนไขอย่างเรื่องทางเพศและเรื่องเงินทอง คนไทยส่วนหนึ่งเน้นวัตถุมากกว่าความรัก แต่ความรักที่ผิดหวังจะทำให้การใช้ชีวิตของคนในสังคมไทยเป็นทุกข์และมีผลกระทบต่อชีวิต อย่างเช่นเปลี่ยนแปลงนิสัย ผู้ชายไทยบางคนอาจจะเลือกไปบวชที่วัดเมื่อชีวิตเจอเรื่องทุกข์อย่างเรื่องอกหัก ความรักเป็นสิ่งที่เกิดเองตามธรรมชาติ จนบางที่พระสงฆ์ในสังคมไทยก็บังคับตัณหาของตนเองไม่ได้

3.2.4 ความรักระหว่างครูไทยกับนักเรียน

โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้ มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญมากเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่นักเรียน ครูและนักเรียน ซึ่งเป็นฝ่ายที่ให้ความรู้และฝ่ายที่รับความรู้ จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ในฐานะที่เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ให้แก่นักเรียน ครูมีอิทธิพลมากต่อการเรียนและชีวิตของนักเรียน

เรื่อง ความฝันอันเดียวตาย วัยเยาว์ที่สูญหาย ได้กล่าวถึง นักเรียนที่เมื่อก่อนเรียนเก่งมากในห้องตอนนี้ได้ผลการเรียนต่ำมาก ครูพบเรื่องนี้แล้วจึงรีบเรียกนักเรียนมาคุยกัน เพื่อที่หาสาเหตุที่ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนหญิงต่ำ ดังตัวอย่าง

“ที่จริงครูก็ไม่อยากพูดอะไรมากนักนะ โดกันหมดแล้ว แต่ครูประจำชั้นเขาฝากมา” ชายกลางคนประสานมือบนโต๊ะ เขาใช้สายตามองเธอดูจู่เครื่องตรวจวัตถุระเบิด

“ช่วงนี้ผลการเรียนเธอตกต่ำมาก” น้ำเสียงราบเรียบแต่เจือการพิพากษา “เธอเคยเรียนได้อันดับ ๆ ในห้อง แต่เท่าที่ครูทราบมาเธอก็มีน้ำเสียงไม่เป็นรองใครด้วย”

เด็กสาวก้มหน้านิ่ง มือทั้งสองแนบอยู่บนตัก เธอรู้สึกคล้ายมีบางอย่างตื่นอยู่ในจิตใจ

“เกรตร่วงเหมือนคนตกจากหน้าผา และจากข้อมูลใหม่ที่ได้มา...”ครูฝ่ายปกครองหยุดครูหนึ่งเพื่อสังเกตปฏิกิริยา แต่เด็กสาวเพียงแคบิบน้ำร้อนผ่าวจากการถูกจ้องมอง “เธอขาดเรียนบ่อยเสียด้วย”

(ความฝันอันเดียวดาย วยเยาว์ที่สูญหาย. 2555 : 51-52)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ครูไทยเอาใจกับสภาพของนักเรียน สั่งสอนนักเรียนเข้มงวด การเรียนของนักเรียนนอกจากจะขึ้นอยู่กับความพยายามและความขยันของตนเองแล้ว ยังเกี่ยวกับการสั่งสอนดูแลของครูด้วย จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอครูไทยสังเกตสภาพการเรียนของนักเรียนและเอาใจใส่คุยกับนักเรียน สะท้อนให้เห็นว่า ครูมีความรับผิดชอบและตั้งใจเพื่อจะให้การเรียนของนักเรียนก้าวหน้าต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นครูที่รักนักเรียนมากให้คำสั่งสอนทันเวลา

เรื่องสั้น เรื่อง จรวดกระต๊ากกลางสายฝน กล่าวถึง หลังจากคุยกับนักเรียนหญิงมาก่อนหนึ่งครั้งแล้ว ครูเรียกนักเรียนมาคุยกันอย่างเพื่อนอีกครั้งหนึ่ง เพราะอยากจะช่วยแก้ปัญหาจริง ๆ ดังตัวอย่าง

“ครูอยากให้เธอรู้อาเราพร้อมช่วยเต็มที่”เขาพูด สัมผัสไหล่เด็กสาวให้เดินไปทางห้องปกครอง “เราอยากทราบความจริง เราจึงต้องทำเช่นนี้”

(ความฝันอันเดียวดาย วยเยาว์ที่สูญหาย. 2555 : 62)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ครูเอาใจดูแลนักเรียนเป็นอย่างมาก จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอความจริงอย่างที่เป็นเพื่อนสนิทอยากแบกความทุกข์ให้ ใช้วิธีการเหมือนเพื่อนคุยกับนักเรียน สะท้อนให้เห็นว่าครูไทยเป็นครูที่เมตตา เอาใจใส่กับการเรียนการสอนของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ไทยเป็นอาจารย์ที่มีความรับผิดชอบ เอาใจดูแลชีวิตและการศึกษาของนักเรียนโดยเหมือนกับสั่งสอนลูกของตนเอง และครูไทยเมื่อสั่งสอนนักเรียนไม่ได้ทำตัวเป็นผู้ใหญ่แต่ใช้วิธีการคุยเหมือนเพื่อน

3.3 ด้านวิถีชีวิตเยาวชนไทย

หนังสือรวมเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานในสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 ซึ่งมีจำนวน 8 เล่ม ทั้งหมด 82 เรื่อง เรื่องที่ได้เสนอภาพสะท้อนของเยาวชนไทยมีมากกว่า 40 เรื่อง จึงสะท้อนภาพวิถีชีวิตของเยาวชนไทยเด่นชัดมาก

เยาวชนเป็นกลุ่มคนหนึ่งในสังคม เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของสังคมด้วย เพราะเยาวชนเป็นความหวังและกำลังของสังคม จึงเป็นกลุ่มที่สังคมต้องให้ความสำคัญดูแล การเติบโตของเยาวชนต้องการการศึกษาและสิ่งแวดล้อมที่ดี ต้องการการดูแลจากสังคม ในสังคมที่ไม่เหมือนกัน เยาวชนย่อมจะมีวิถีชีวิตที่ต่างกันอย่าง

3.3.1 ลักษณะของเยาวชนไทย

3.3.1.1 ลักษณะที่ดี

เยาวชนเป็นกลุ่มคนที่สำคัญสำหรับประเทศชาติ วัยเยาว์เป็นวัยที่กำลังเรียนรู้ทุก ๆ อย่าง และเป็นวัยที่ยังไม่ค่อยรู้เรื่องมากเพียงพอ แต่เยาวชนในสังคมไทยก็พยายามเรียนรู้และมีลักษณะนิสัยที่ดีของกลุ่มเยาวชน

3.3.1.1.1 ความเข้มแข็งอดทน

เรื่อง จรวดกระดาศ วัยเยาว์ ความฝัน ได้กล่าวถึง ทิวารินโดนรถชนจนเป็นอัมพาต ความฝันที่จะเป็นนักเขียนก็เจออุปสรรค เขาจึงบอกตนเองว่าต้องเข้มแข็ง ดังตัวอย่าง

เขียน...เขาเกือบล้มไปแล้วว่าตนเองรักการอ่าน-เขียนมากเพียงใด ยังมีหนังสืออีกมากที่ยังไม่ได้อ่าน ยังมีเรื่องราวอีกมากที่ถูกสายฝนย่อยสลายไปเหมือนจรวดกระดาศลำนั้น แต่เขาก็ยังเชื่อมั่นในความพยายามของตนเอง แรงผลักดันแห่งมนุษยชาติสามารถสร้างสิ่งมหัศจรรย์ได้เสมอ เขามีตัวอย่าง...นักเขียนชาวฝรั่งเศสคนหนึ่งเคยทำได้มาแล้ว ชายคนนั้นเขียนหนังสือได้ทั้ง ๆ ที่ไม่สามารถขยับร่างกาย เขาเขียนผ่านการกะพริบตาโดยยืมมือของคนอื่นถ่ายทอดเรื่องราวลงบนกระดาษ

(จรวดกระดาศ วัยเยาว์ ความฝัน. 2555 : 27)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ชีวิตของทุกคนต้องเจออุปสรรค สำหรับเยาวชน ถ้าจิตใจไม่เข้มแข็งพอพันอุปสรรคก็จะทำให้ชีวิตทุกข์ ถ้าผ่านได้ อุปสรรคในชีวิตจะช่วยให้พวกเขาโตขึ้นอย่างเข้มแข็ง เมื่อชีวิตเดือดร้อน เด็กหนุ่มไม่ได้ท้อแท้ พยายามสู้กับชะตากรรม เด็กหนุ่มตั้งตัวอย่างในชีวิตและพยายามสู้กับอุปสรรคในชีวิต สะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนไทยมีจิตใจเข้มแข็งไปสู้กับชะตากรรมมีเป้าหมายในชีวิต นอกจากนี้ ยังสื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการตั้งตัวอย่างในชีวิตของเยาวชน ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจที่ช่วยการผ่านพันอุปสรรคได้

เรื่อง ความฝันอันเดียวตาย วัยเยาว์ที่สูญหาย ได้กล่าวว่า หลังจากพ่อเป็นอัมพาตจากอุบัติเหตุ ครอบครัวต้องใช้ชีวิตลำบากมาก แม่จึงอยากให้ลูกทิ้งความฝันที่เป็นนักเขียนไว้ก่อน ลูกไม่ยอมให้แม่เสียใจ แต่ก็ไม่ได้ยอมทิ้งความฝันของตนเองง่าย เขาใช้เวลาพักผ่านไปทำความฝันของตัวเอง ดังตัวอย่าง

หลังอุบัติเหตุเมื่อสองปีก่อน พ่อกลายเป็นอัมพาตแล้วต้องออกจากราชการ แม่ต้องทำงานหนักมากขึ้นทั้งนอกบ้านแลนในบ้าน เมื่อนั้นที่เขาต้องเรียนรู้การใช้ชีวิตตามลำพัง ความฝันจะเป็นนักเขียนที่ทั้งพ่อและแม่เคยสนับสนุนอย่างแข็งขันต้องถูกล้มเลิกไป เนื่องจากแม่ต้องการให้เขาร่ำเรียนในสาขาอาชีพที่มั่นคงเพื่อหวนกลับมาสร้างครอบครัวให้เหมือนเดิมอีกครั้ง

มันไม่ง่ายเลยที่จะปฏิเสธความใฝ่ฝันที่ฝังลึกติดวิญญาณ แม้จะถูกสั่งห้าม แต่เขาก็ใช้เวลาตอนกลางคืนแอบทำในสิ่งที่รักจนนิยายเรื่องแรกของเขากำลังจะถึงตอนจบในคืนนี้ ทว่าเขาไม่สามารถเขียนบททวสานได้ในสภาพเช่นนี้

(ความฝันอันเดียวดาย วยเยาว์ที่สูญหาย. 2555 : 59)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความใฝ่ฝันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นทิศทางของชีวิตที่มีสาระ แต่ไม่ใช่เส้นทางทุกเส้นที่ไปสู่ความฝันจะราบรื่น เมื่อความฝันเจอกับพายุ จะได้เห็นเยาวชนเข้มแข็งและรักความฝันนั้นมากแค่ไหน ตัวละครเป็นเด็กที่รู้เรื่องมาก สามารถแบกภาระของพ่อแม่และมีความรับผิดชอบ ความเดือดร้อนของครอบครัวทำให้ความฝันของเขาโดนห้าม แต่เขาก็ไม่ได้ยอมกับชะตากรรม สะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนไทยเด็ดเดี่ยวแน่วแน่กับความฝันเป็นอย่างมาก มีความอดทนและสู้กับอุปสรรคในชีวิตโดยไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ กับปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้ใฝ่ฝันก้าวหน้าต่อไปยาก เพราะฉะนั้นถ้าเราแพ้ อาจจะไม่ได้อะไรเพราะว่าตนเองโชคไม่ดี และเป็นเพราะไม่เด็ดเดี่ยวแน่วแน่กับสิ่งที่รักอย่างเพียงพอ

เรื่อง ความฝันอันเดียวดาย วยเยาว์ที่สูญหาย ได้กล่าวถึง คีตาเอกชอบสาวคนหนึ่ง และพยายามอยากเขียนบทเพลงไปให้ ตนเองอยากพยายามทำให้ดีที่สุดในฉบับนักเรียนสาวคนนั้นเป็นแรงบันดาลใจของเขา ดังตัวอย่าง

“สวยเธอ”

“คนนี่ละ ไช้ เลย” คีต่ายิ้มเล็กน้อย ดวงตาเป็นประกาย “แรงบันดาลใจของฉันทัน”

“แรงบันดาลใจ?” เขาเกือบระเบิดเสียงหัวเราะ แต่เมื่อเห็นสีหน้าจริงจังของเพื่อนกลับไว้

ขอลาแบบปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ ‘อะไร’ และ ‘อย่างไร’ ส่วน ‘เพื่อใคร’ นั้นพอเดาได้

คีตาสบตามา ใบหน้าซีดซึ่งสอดรับการเผชิญหน้าของคิ้วทั้งสอง

“นายบอกว่าทุกคนมีความฝัน และสำหรับฉันคือเธอ รู้ว่ามันเป็นไปได้ยาก แต่เวลานายต้องการทำอะไรสักอย่างให้สำเร็จ แรงขับเคลื่อนก็จำเป็นไม่ใช่หรือ”

(ความฝันอันเดียวดาย วยเยาว์ที่สูญหาย. 2555 : 48)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า วยเยาวชนเป็นวัยที่เริ่มรู้ความชอบและความรักหนุ่มสาวในวัยนี้มีความปรารถนาต่อคนที่ตนชอบเป็นอย่างมาก อยากให้ฝ่ายที่ตนชอบได้เห็นข้อดีทุกอย่างของตนเอง เพื่อที่จะได้ดึงดูดใจและดึงดูดตาของคนคนนั้น เมื่อใดที่ยังไม่ได้ คนคนนั้นก็ยอมจะกลายเป็นความฝันที่ติงามในชีวิตของตน ทำให้การใช้ชีวิตทุกวันเต็มไปด้วยความหวัง ความรักเป็นแรงบันดาลใจที่ดีสำหรับความก้าวหน้าของเยาวชนที่อยู่ในวัยนักเรียน นักเรียนเริ่มรู้จักความรัก รักใคร่ก็ให้คนนั้นเติมโลกและจิตใจของตน ความรักวัยนี้บริสุทธิ์มาก ๆ

3.3.1.1.2 ช่วยเหลือตัวเองได้

เรื่อง เด็กสาวกับซุคนักเรียน ได้กล่าวถึง พ่อแม่ของนิศราต่างก็อยู่นอกบ้านไปทำอาชีพของพวกเขาเอง ไม่ค่อยได้กลับบ้าน บ้านเรือนใหญ่ ๆ ที่อยู่ในเมืองหลวงก็มีแต่นิศรา น้องชาย และแม่บ้าน นิศราต้องจัดการทุกอย่างในบ้านให้ดี ดูแลตัวเองและดูแลน้องชายด้วยโดยไม่ต้องให้พ่อแม่เป็นห่วงพวกเขา ดังตัวอย่าง

ทั้งนิศราเองก็เป็น ‘เด็กดี’ ที่รับผิดชอบตัวเองได้มาตั้งแต่ไหนแต่ไร เธอจึงสามารถทำกับดูแลตัวเองและชีวิตในบ้านได้โดยบิดา-มารดาสามารถไว้วางใจอย่างไร้กังวล

(เด็กสาวกับซุคนักเรียน. 2556 : 32)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยมีความสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในสภาพที่ขาดการดูแลจากผู้ปกครอง เยาวชนไทยมีความคิดเห็นส่วนตัว รู้ว่าตนเองต้องการอะไร ต้องทำอะไร ทำอย่างไร นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนไทยเหล่านี้เป็นเด็กที่รู้เรื่องมาก เข้าใจพ่อแม่อย่างดี และรักพ่อแม่ เพื่อไม่ให้พ่อแม่มีภาระหนักเพื่อเลี้ยงดูลูก

3.3.1.1.3 ความขยัน

เรื่อง ความฝันอันเดียวดาย วยเยาว์ที่สูญหาย ได้กล่าวถึง คีตากับเพื่อนต่างก็มีงานอดิเรกของตนเอง ต่างก็รักงานอดิเรกของตนเอง เขาไม่เข้าใจว่าทำไมเพื่อนฝึกซ้อมอย่างตั้งใจ เพื่อนก็ไม่เข้าใจว่าทำไมเขาจึงชอบอ่านนิยายขนาดนี้ ดังตัวอย่าง

“นายเล่นเป็นเพลงเมื่อไรปลุกฉันด้วยนะ” เขาอ้าปากหา รู้สึกรำคาญที่เพื่อนใจจดจ่อกับการพยายามจัดมือให้ตรงจุดอย่างไม่ใยดีต่อโลก

“เฮ้” คีตาร้อง จ้องหน้าเขม็ง แหวตาขุ่นขวาง

“เราจะไปแก่งเหมือนนายได้อย่างไรวะ วัน ๆ เอาแต่หลับกับอ่านนิยาย ริจะเป็นนักเขียนโนเบล เราอาจจะเล่นไม่ได้ตอนนี้ แต่เราซ้อมทุกวัน ดิศจนนิ้วพังแทบต้องซุบยาทั้งมือ”

เขาฟังคำพูดอันฉุนเฉียวของเพื่อนอย่างใจเย็น ไม่มีความโกรธเคืองแม้แต่น้อย เขาแสดงออกด้วยรอยยิ้ม

(ความฝันอันเดียวดาย วยเยาว์ที่สูญหาย. 2555 : 45-46)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยมีความขยันกับสิ่งที่ตนเองชอบ ให้การสนใจต่องานอดิเรกเป็นอย่างมากโดยไม่ต้องให้ครุมาติดตามเตือนให้เรียนเหมือนกับเรียนหนังสือ สะท้อนให้เห็นว่า ความสนใจในด้านใดด้านหนึ่งเป็นครูที่ดีสำหรับเยาวชน เยาวชนไทยมีความพยายามและความอดทนในการเรียนรู้สิ่งที่ตนเองสนใจซึ่งเป็นงานอดิเรก

เรื่อง นักปฏิบัติล้างถ้วยกาแฟ ได้กล่าวถึง นักเรียนเรียนวิชาต่าง ๆ มีแรงกดดันมาก ๆ เพราะเป็นห่วงจะล่าช้ากว่าคนอื่น เพราะฉะนั้นเลิกเรียนแล้วยังเสียเงินไปเรียนพิเศษอีก วิชาเหล่านั้นไม่ใช่วิชาที่พวกเขาชอบเรียน ทำให้เขาไม่มีเวลาไปทำสิ่งที่ตนชอบทำ ดังตัวอย่าง

“ก็เพราะระบบเป็นเช่นนี้อย่างไรครับ เพื่อน ๆ และรุ่นพี่ของผมที่ไม่มั่นใจในวิชาที่ตนเองไม่ถนัด และมีอารมณ์ร่วมน้อยต้องไปจ่ายเงินจ้างครูพิเศษสอนเพิ่มเติมเพื่ออุดช่องโหว่ชั่วคราว หลังจากนั้นความรู้ที่ได้มาก็รั่วไหลหายไปเพราะมันไม่ใช่สาขาวิชาที่อยู่ในความสนใจ ขณะเดียวกันความสามารถด้านอื่น ๆ ที่ชอบ และทำได้ดีก็ไม่ได้รับการพัฒนาเพราะมันแต่ไปกลบทับสิ่งดีอยู่ให้เท่าเทียมกันทั้งหมด”

(นักปฏิบัติล้างถ้วยกาแฟ. 2555 : 80)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยมีความขยันในการเรียน การแข่งขันการเรียนในสังคมไทยรุนแรงมาก แต่เยาวชนไทยมีความขยันเรียนและมีความคิดไม่ยอมแพ้อื่น จนพยายามเรียนให้เก่ง แต่การเรียนหนักส่งผลกระทบให้ชีวิตของเยาวชนไม่อิสระและขาดสีสัน

3.3.2 ลักษณะที่ไม่ดี

เยาวชนเป็นความหวังของประเทศชาติ เป็นกลุ่มคนที่สร้างสรรค์เศรษฐกิจของประเทศ เพราะฉะนั้นทุกสังคมจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาของเยาวชน เนื่องจากใช้ชีวิตในสังคมที่ไม่เหมือนกัน เด็บโตในสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมือนกัน ได้รับการศึกษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันด้วย เพราะฉะนั้นเยาวชนในทุกสังคมจึงมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน มีทั้งลักษณะที่ดีและลักษณะที่ไม่ดี

3.3.2.1 การลอกการบ้าน

เรื่อง ความฝันอันเดียวดาย วัยเยาว์ที่สูญหาย ได้กล่าวถึง ตอนเข้าไปเรียนที่ห้อง เพื่อนที่ร่วมเรียนในห้องเดียวกันมันแต่ลอกการบ้านและนินทาคนอื่น ทำให้ตัวละครเบื่อและไปพักที่นอกห้อง ดังตัวอย่าง

กริ่งดังพอดีกับที่เธอลากกระเป๋าบนเก้าอี้ สมุดการบ้านเล่มหนึ่งถูกมุงอยู่หลังห้อง ปากส่งเสียงนินทาคนโน้นคนนี้ ส่วนมือก็ลอกงานไป กิจกรรมยามเช้าของนักเรียนหญิงมัธยมปลายคงมีเท่านี้ เธอเดินออกจากห้องเรียน ผ่านกลุ่มคู่รักผู้ร่วมสร้างอาณาจักรบนม้าหินอ่อน หากไม่มีครูฝ่ายปกครองควงไม้มาเขียนไล่ สิ่งใดก็ไม่อาจทำลายวิมานในห้วงยามนั้นได้

(ความฝันอันเดียวดาย วัยเยาว์ที่สูญหาย. 2555 : 50-51)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า สำหรับเยาวชน เรื่องการเรียนเป็นหน้าที่ของพวกเขา แต่ตัวอย่างเยาวชนยังไม่ค่อยรู้เรื่อง เพราะฉะนั้นอาจจะไม่ค่อยสนใจและตั้งใจเรียน เด็กนักเรียนไทยที่ไม่สนใจและไม่ตั้งใจเรียนหนังสือในสมัยนี้เป็นเรื่องปกติ เยาวชนกลุ่มเดียวกัน ย่อมจะมีอุปนิสัยที่เหมือนกัน และเนื่องจากเยาวชนกลุ่มนี้อยู่ในวัยที่หลงรักง่าย จึงต้องการการสั่งสอนและบังคับจากผู้ปกครอง

3.3.2.2 พุดคำหยาบ

เรื่อง ว่าวนาง ได้กล่าวถึง พวกเด็กชอบไปเล่นกันที่ตงรังริมทะเล ปีนต้นไม้อยู่ริมทะเล และพุดคำหยาบกันโดยใช้เสียงดังมาก จนปาหนันที่ปักอยู่ในตงรังค่ายก็จะได้ยินพวกเด็กด้วย ดังตัวอย่าง

ก่อนจะมายังตงรังค่ายริมบ้านของปาหนัน พวกเด็กจะพากันไปจับกลุ่มอยู่
บนหัวรอ ต่างคนต่างจับจองรอไม้เป็นของตัวเอง คนละเสา นั่งหันหน้าออกทะเล
ตะโกนคำหยาบโชนออกมา ซึ่งไม่พ้นไปจากเรือนร่างของปาหนัน

(ว่าวนาง. 2556 : 31)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนไทยเมื่ออยู่กับเพื่อนชอบพุดคำหยาบกัน และไม่มี
สำนึกกับการกระทำของตนเองว่า เมื่อพุดหรือทำอะไร ไม่ได้สนใจการกระทำของตนเองจะรบกวนชีวิต
ของคนอื่นหรือไม่ มัวแต่สนใจความเพลิดเพลินของตนเอง

เรื่อง แมวกินลูก ได้กล่าวถึง จังเคยเห็นแมวเถื่อนกินลูกมันไป สงสารลูกแมว จึงอยาก
หาแมวเถื่อนให้เจอ และเย็บปากของมัน เพื่อนของจังก็มาช่วยกันหาแมวเถื่อน ดังตัวอย่าง

“มีงมาหาอะไรที่นี่”

หมัดถามเมื่อจังกูกจากร่างของดาววัน

“หาแมวเถื่อน กูจะเย็บปากมัน” จังตอบเร็วปรือ อากาเหมือนคนคิดอย่างหายไป

(แมวกินลูก. 2556 : 66)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยบางคนติดนิสัยพุดคำหยาบ เช่น กู มีง การพุด
คำหยาบกับเพื่อนจนติดปาก เยาวชนไทยชอบพุดคำหยาบกับเพื่อนสนิทรุ่นเดียวกันเพื่อแสดงถึง
การสนิทสนมกัน แต่ถ้าพุดคำหยาบพวกนี้ต่อหน้าผู้ใหญ่หรือคนที่ไม่ค่อยสนิทกันเท่าไรก็จะเป็นคำพุด
ที่เสียมารยาทมาก

3.3.2.3 ละเมิดระเบียบโรงเรียน

เรื่อง นักปฏิวัติล้างถ้วยกาแฟ ได้กล่าวถึง ถึงเวลาเลิกเรียนแล้ว เมื่อตัวละครเดินที่โรงเรียน
ได้เห็นบอร์ดประชาสัมพันธ์ที่ถูกทำร้ายและก๊อกร้าน้ำที่ใช้แล้วปิดไม่สนิท เป็นต้น ดังตัวอย่าง

กริ่งกรีดเสียงเป็นสัญญาณหยุดชั่วโมงเรียน ข้าพเจ้าเดินเลี้ยวนักวิพากษ์
การเมืองประจำห้องที่เกาะกลุ่มถกเถียงอย่างดุเดือดเผ็ดร้อนในช่วงพักระหว่างคาบ
ก้าวฉับ ๆ มุ่งไปยังห้องน้ำซึ่งมักมีควนบุหรือล้อยออกมาดูจโรงครว แม้ร่างกายจะอวบแน่น
ด้วย “น้ำใช้แล้ว” ซึ่งอัดอั้นมาหลายชั่วโมง โปสเตอร์ที่ติดอยู่บนบอร์ดประชาสัมพันธ์
ก็เหนียวรั้งข้าพเจ้าไว้อย่างไม่เกรงใจระเพาะปัสสาวะ

(นักปฏิวัติล้างถ้วยกาแฟ. 2555 : 88)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนในสังคมไทยมักละเมิดกฎระเบียบของโรงเรียน ไม่ค่อย
รักษาความสะอาดของโรงเรียน ซึ่งเป็นสถานที่สาธารณะและเป็นบ้านอีกแห่งหนึ่งของนักเรียนทุกคน

นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนแอบทำสิ่งที่ห้ามอย่างสุบบุหรี ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ควรจะทำ ของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นว่าเยาวชนในสังคมไทยเป็นเยาวชนที่มีความเข้มแข็งต่อชีวิต เมื่อชีวิตเจอ อุปสรรค เยาวชนไทยไม่ท้อแท้ เยาวชนไทยมีความคิดเห็นของตนเอง ไม่ต้องให้พ่อแม่เป็นห่วงมาก แต่ก็มี ปัญหาคือชอบพูดคำหยาบและลอกการบ้าน สุบบุหรี เป็นต้น

3.3.3 ความใฝ่ฝันของเยาวชนไทย

เมื่อยังเป็นเด็ก ๆ ทุกคนก็อาจจะมีความใฝ่ฝันอยู่ในใจอยู่แล้ว คนที่ไม่เหมือนกันจะมีความคิดเห็น และจิตใจที่ไม่เหมือนกัน และก็จะมีความฝันที่แตกต่างกัน สิ่งเหมือนกันของทุกคนนั้นคือ ความฝันที่อยู่ในใจเราเป็นสิ่งที่ตนเองสนใจและรัก

เรื่อง จรวดกระดาศ วยเยาว์ ความฝัน ได้กล่าวถึง ทิวารินกับเพื่อนที่สนิททั้งสองคนเป็นนักเรียน ที่เรียงความเก่งมาก เมื่อมีการประกวดการเรียงความเมื่อไร ทั้งสองคนก็จะได้รับรางวัลยอดเยี่ยม ความฝัน ของทิวารินคืออยากจะเป็นนักเขียนและได้รับรางวัลโนเบล ส่วนเพื่อนสนิทของทิวารินสนใจเรื่องบ้านเมือง เป็นพิเศษ ดังตัวอย่าง

ทิวารินไม่เคยเล่าประวัติชีวิตตนเองให้ใครฟัง เพื่อนสนิทของเขาก็ดูเฉยๆ ทั้งสองต่างเป็นคนที่มีพรสวรรค์สูง มีความสามารถด้านการเขียนในระดับเท่าเทียม เมื่อใดที่มีการประกวดเรียงความ สองอันดับแรกย่อมไม่หลุดไปจากเกลาสนิทคู่นี้ ทิวารินจึงมีความปรารถนาอันแน่วแน่ว่าจะต้องประกอบอาชีพในวงการนำหมึก ต่อไป โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม ส่วนเพื่อนของเขา สนใจปัญหาบ้านเมืองเป็นพิเศษจึงเดินสวนทางกับเขา มุ่งหน้าสายงานเข้าแผ่นดิน

(จรวดกระดาศ วยเยาว์ ความฝัน.2555 : 20)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยมีความฝันอยากจะเป็นนักเขียน มีความคิดเห็นและเป้าหมาย ของชีวิต เพื่อความฝันของตนเองพยายามทำ เพื่อนสนิทกันเป็นกำลังใจที่ก้าวหน้าด้วยกัน นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนสมัยนี้ให้ความสนใจต่อการเมืองด้วย เป็นเด็กที่รักประเทศชาติและชอบ เรียนวรรณกรรมเป็นพิเศษ

เรื่อง ขอรักบ้างได้ไหม ได้กล่าวถึง เด็กที่พ่อแม่ไม่เคยสนใจ เขาหนีจากบ้านเขาหนีไม่ไหว เพราะพ่อตีเขาบ่อยโดยเด็กก็ไม่ได้ทำอะไรผิด และแม่ของเด็กก็ไม่สนใจเด็ก เด็กอยากจะได้ครอบครัว ที่อบอุ่นอยากมีความสุขเหมือนกับหญิงสาวคนนี้นัก ๆ จึงขอให้หญิงสาวคนนี้เป็นแม่ของเขา ดังตัวอย่าง

“เธอไม่เคยคิดจะกลับบ้านเลยหรือ” ฉันทถามทั้ง ๆ ที่มั่นใจว่าตนก็รู้คำตอบ แต่เมื่อขยับเข้าใกล้เด็กหนุ่ม ฉันรู้สึกว่าเขายังเยาว์มากกว่ารูปโฉมที่สภาพแวดล้อม ยัดเยียดให้

“ผมไม่เคยมีบ้าน ที่ผมหนีมาก็ไม่เคยเรียกว่าบ้าน สำหรับผม บ้านคือที่อยู่อาศัย ของคนที่ต้องการผม ไม่ใช่รังเกียจดำทอททุกวัน ผมเห็นครอบครัวมีความสุข มันเป็น สิ่งที่ผมไม่เคยได้รับ แล้วคุณจะมาเป็นแม่ให้ผมได้หรือเปล่า”

(ชอรั๊กบ้างได้ไหม. 2555 : 40)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เด็กเยาวชนเป็นเหยื่อของครอบครัวที่ไม่มีความสุข ความปรารถนา ของตัวละครที่จะไปหาคนอื่นมาเป็นแม่ของตน สะท้อนให้เห็นว่า จริง ๆ แล้วความฝันของเด็กคืออยากจะได้ครอบครัวที่มีความสุข ผู้ปกครองของตัวละครไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของพวกเขาและไม่ได้ให้ความรับผิดชอบ ให้แก่ลูกและครอบครัว จนทำให้เรื่องการได้รับความอบอุ่นจากครอบครัวกลายเป็นความฝันของเด็ก

เรื่อง นักปฏิวัติล้างถ้วยกาแฟ ได้กล่าวถึง นักเรียนเขาเพื่อการศึกษาระบบนั่งเรียนที่ห้องทั้งวัน รู้แต่ความรู้ที่อยู่ในหนังสือแบบเรียน เขานึกถึงคุณค่าของชีวิต เขานึกว่าถ้าอยากจะทำให้ประเทศชาติ เจริญก้าวหน้าและส่วนตัวมีคุณค่า ก็ต้องรู้เลือกแบบชีวิตที่มีสาระ เขาไม่ยอมตกเป็นเหยื่อของการศึกษา แบบเพื่อการทดสอบอย่างเดียว เขาต้องการการเปลี่ยนแปลง ดังตัวอย่าง

“นักเรียนนักศึกษาในกรีซก็เช่นเดียวกัน หากเขาตระหนักรู้ในคุณค่าและ ลิทธิเสรีภาพของตนเองอย่างเป็นอยู่โดยใช้อย่างถูกต้อง ประเทศก็จะเดินหน้าไปได้ เร็วกว่าประเทศที่เยาวชนต่างก้มหน้าก้มตาแข่งขันในห้องเรียน ศึกษาแต่สิ่งที่บังคับ ให้รู้เพื่อทดสอบเท่านั้น พัฒนาการปัจเจกชนถึงไม่เคยเกิดขึ้น เราจึงขาดบางสิ่งไปทำให้ เราต้องดิ้นรนประเทศของเราเองอยู่เสมอ ๆ ที่คือคำตอบของฉันทัน ในฐานะไปไม้ที่ ร่วงหล่นใบหนึ่ง”

(นักปฏิวัติล้างถ้วยกาแฟ. 2555 : 83)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยที่เป็นนักเรียนมีความต้องการใช้ชีวิตแบบอิสระ ความกดดัน ด้านการเรียนมาก แต่เยาวชนไทยมีความคิดเห็นส่วนตัว ไม่อยากตกเป็นเหยื่อของการศึกษาที่มีปัญหา เพื่อการสอบอย่างเดียว เยาวชนใฝ่ฝิงความอิสระในชีวิตส่วนตัวเป็นอย่างมาก ตามการเจริญของเศรษฐกิจ การใช้ชีวิตในเมืองต่าง ๆ ก็มีความกดดันมากยิ่งขึ้น ทุกคนบอกว่าอยากได้ความสุขและอิสระมาก ความสุข และอิสระอยู่ที่การเลือกใช้ชีวิตของตัวเอง

เรื่อง การกลับมาของโสกราตีส ได้กล่าวถึง ตัวละครเป็นคนที่รักประเทศมาก ๆ เขาคิดถึงปัญหา สังคมอยู่ในสมองบ่อย ๆ แต่เป็นเพราะอายุและประสบการณ์การใช้ชีวิตของเขายังน้อยอยู่ เพราะฉะนั้น เขาคิดไม่ออกและไม่เข้าใจ วันหนึ่งวิญญาณของโสกราตีสเข้าความฝันของเขาเขาจึงมีโอกาสถามปัญหาที่ สงสัย ดังตัวอย่าง

“ถ้าอย่างนั้น หากว่าท่านสามารถเดินทางไปที่ต่าง ๆ ได้อย่างอิสระขนาด ไผ่ล่มาในห้องนอนของข้าพเจ้าได้ ท่านย่อมต้องรู้สถานการณ์บ้านเมืองไทย ข้าพเจ้า

อยากถามเจ้าว่าความเท่าเทียมจะมีโอกาสบังเกิดขึ้นในสังคมไทยหรือไม่”นี่คือปุจฉา
ที่สร้างอาการคันในร่มความคิดของข้าพเจ้ามาแสนนาน

(การกลับมาของโสกราตีส. 2555 : 99)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ชีวิตส่วนตัวของทุกคน แม้จะแตกต่างกัน แต่นั่นเป็นแบบชีวิตของเขาด้วย จำเป็นจะต้องได้รับความเคารพอย่างยุติธรรม แต่ไม่ใช่ทุกอย่างและทุกคนจะให้ยุติธรรมในเรื่องรายต่าง ๆ เนื่องจากสาเหตุภายนอกต่าง ๆ แม้ว่าตัวละครที่เป็นเยาวชนอายุยังไม่มาก แต่สนใจการเมืองเป็นอย่างมาก และนอกจากนี้จากการที่เรื่องสั้นนำเสนอภาพที่เยาวชนสนใจและสงสัยความเท่าเทียมกันในสังคมไทย สะท้อนให้เห็นว่าเยาวชนไทยสนใจสภาพบ้านเมืองและอยากได้ความยุติธรรมอย่างแท้จริงในสังคมไทย

ความฝันนั้นเป็นสิ่งที่เฝ้ามองในชีวิต ความฝันของทุกคนอาจเปลี่ยนแปลงบ่ตามการเปลี่ยนแปลงของอายุ สิ่งแวดล้อมหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในชีวิต แต่ถ้าจิตใจเข้มแข็งและรักความฝันของตนเองดีพอ ไม่ว่าจะอุปสรรคอะไรก็จะผ่านพ้นได้ ความฝันนั้นก็ไม่ใช่แค่เป็นความคิดอย่างหนึ่งในสมอง จะได้ทำให้ความฝันนั้นกลายเป็นความจริงได้

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นว่าเยาวชนไทยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นของตนเองอย่างดี พวกเขารู้ว่าตนเองชอบอะไร อยากเป็นอะไร ตั้งเป้าหมายไว้แล้วก็จะพยายามสู้เพื่อทำให้ความฝันนั้นกลายเป็นความจริง แต่สำหรับสิ่งที่ไม่ใช่ความฝันของตนเอง บางทีเยาวชนไทยก็จะไม่ตั้งใจทำ นอกจากนี้ สำหรับเยาวชนที่มีปัญหาครอบครัว ความหวังที่อยากจะได้ครอบครัวที่อบอุ่นกลายเป็นความฝันของพวกเขา

3.3.4 ปัญหาของเยาวชนไทย

เนื่องจากจิตใจและประสบการณ์ในการใช้ชีวิตของทุกคนไม่เหมือนกันโดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมการใช้ชีวิตและอายุที่แตกต่างกัน ทำให้มนุษย์ทุกวัยมีลักษณะปัญหาที่ไม่เหมือนกัน ส่วนปัญหาของเยาวชนไทยที่ปรากฏในเรื่องสั้น จรวดกระดาศกลางสายฝนนั้นพบว่ามีจำนวนมาก

3.3.4.1 หมกมุ่นเรื่องทางเพศ

เรื่อง เด็กสาวกับชุดนักเรียน ได้กล่าวถึง ทุกครั้งที่กินข้าวเสร็จแล้วน้องชายของนิศรา ก็จะไปรีบกินห้องและไม่ค่อยพูด นิสัยไม่เหมือนเมื่อก่อนยิ้มบ่อย ๆ พูดบ่อย ๆ นิศราไปเข้าห้องน้องชาย เพื่อจะได้รู้ทำไมช่วงนี้น้องชายผิดปกติมาก ๆ นิศราเปิดตู้เสื้อผ้าของน้องชายแล้วได้เห็นในตู้มีเสื้อผ้า กระโปรง กางเกงชั้นใน เสื้อยกทรงของผู้หญิง นิศรารู้สึกตกใจ และเข้าใจแล้วว่าเป็นเรื่องอะไร ดังตัวอย่าง

นิศราลั่นใจนิดหนึ่งก่อนตัดสินใจเปิดตู้เสื้อผ้าใบนั้น นอกจากเสื้อนักเรียนชายที่แน่ใจว่าเป็นเครื่องแบบนักเรียนของน้องชายเธอแล้ว ยังมีชุดนักเรียนหญิงแบบเดียวกันนี้แขวนอยู่อีกสองตัว พร้อมกระโปรงสีกรมท่ามีจีบรอบ พลันเธอก็นึกอะไรขึ้นมาได้ จากนั้นนิศรา รู้สึกวิีตหวิวคล้ายจะเป็นลมในขณะที่ตั้งลิ้นชักด้านซ้าย ชุดชั้นใน

สตรีจำนวนหนึ่งพบว่าบางเป็นระเบียบอยู่ในนั้น มีทั้งเสื้อยกทรง กางเกงชั้นใน และมี
แม้กระทั่งเสื้อชั้นในที่ต้องสวมใส่ไว้ได้เลื่อนนักเรียน

(เด็กสาวกับชุดนักเรียน. 2556 : 35)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เด็กชายไทยที่อยู่ในวัยมัธยม มีความอยากรู้เรื่องผู้หญิงและ
ร่างกายของผู้หญิงเป็นอย่างมาก และเริ่มใฝ่ฝันเรื่องทางเพศมากขึ้นไป จนจะใช้วิธีการอย่างอื่นมาทำให้
จิตใจเพลิดเพลิน นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า เด็กชายเริ่มมองคนที่ข้ามเพศเป็นเรื่องปกติ แต่ถ้ามี
แต่หมกมุ่นอยู่กับเรื่องผู้หญิงก็จะทำให้จิตใจมีปัญหา ทำให้นิสัยเกิดการเปลี่ยนแปลง อย่างเช่น ไม่ค่อย
พูดคุย ชอบอยู่ลำพังคิดเรื่องผู้หญิง

เรื่อง เสื้อของแอน ได้กล่าวถึง นักเรียนหญิงแอนคบกับผู้ชายคนหนึ่ง และขาดเรียน
เป็นอาทิตย์แล้ว เพื่อนสนิทของเขาจึงสงสัยว่าเธอท้องแล้ว จึงให้เธอไปตรวจ และเขาจะให้พ่อแม่ของ
เขาช่วยแอนคุยกับอาจารย์ให้แอนหยุดเรียนไปก่อนสักพัก ดังตัวอย่าง

เมื่อแอนขาดเรียนไปราวหนึ่งอาทิตย์ โดยที่พลอยติดต่อไม่ได้ บ้านแอนอยู่
ต่างอำเภอ เราจึงไปตามเธอที่บ้านกันเองไม่ได้ พลอยพูดเปรย ๆ กับเพื่อนในกลุ่ม
เรื่องปัญหาของแอนก่อนที่จะขาดเรียน แอนคบผู้ชายคนหนึ่งได้มาสักพัก กังวลว่าจะท้อง
พลอยพยายามเกลี้ยกล่อมให้แอนไปตรวจ ถ้าท้องก็ฝากท้อง พลอยจะให้พ่อแม่ช่วย
คุยเรื่องพักการเรียนกับอาจารย์ให้

(เสื้อของแอน. 2555 : 135)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยสมัยนี้มีแฟนกันตั้งแต่สมัยเรียนมัธยมจนเป็น
เรื่องธรรมดาที่เห็นได้โดยทั่วไปแล้ว แต่ยิ่งกว่านั้นก็คือเรื่องการเพศสัมพันธ์ เยาวชนไทยพวกนี้นอกจาก
มีแฟนกันแล้ว ยังมีเพศสัมพันธ์กันในช่วงที่ไม่ควร เรื่องเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน
โดยตรง ทำให้นักเรียนไทยไม่จดจ่อกับเรียนหนังสือให้ดี

เรื่อง ว่าวนาง ได้กล่าวถึง เด็กชายท่องเที่ยวเกี่ยวกับเพื่อนฝูงของเขาซุ่มนุมนกันบ่อย และเปรียบเทียบ
กันว่าอวัยวะเรื่องเพศของใครจะใหญ่กว่ากัน ดังตัวอย่าง

“ไอ้ท่องเที่ยว ของมึงมันใหญ่ขึ้นบ้างไหม”

ใครคนหนึ่งถามขึ้น เขาฟังจะนุ่งกางเกงขาวเป็นครั้งแรก มันเป็นกางเกง
ขาวาวที่พี่ชายของเขายกให้ มันหลวมเหมือนนุ่งกระสอบเสียมากกว่า แต่เขาใช้มือ
ทั้งสองข้างยัดเข้าไปในกระเป๋ แล้วดันตัวกางเกงให้สูงขึ้น อย่างน้อยมันก็จะได้ไม่
หย่อนมาเวลาเดิน

(ว่าวนาง. 2556 : 31)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยในช่วงนี้ค่อย ๆ รู้เรื่องเพศแล้ว ยังมีความอยากรู้
เกี่ยวกับร่างกายของตนเองและของคนอื่น นี่เป็นเรื่องสรีรวิทยาที่ปกติ พวกเขาเหล่านี้มีความสนใจ

กับเรื่องทางเพศมากเกินไป และจากการที่เรื่องสั้นได้กล่าวถึงการสนทนาของพวกเขาเด็ก ยังสะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนวัยนี้ชอบพูดคำหยาบกัน

เรื่อง ข้อความต่างเล่า ได้กล่าวถึง เพื่อนบ้านของตัวละครเป็นผู้หญิงที่สวยงามและหน้าอกใหญ่ ผู้หญิงไปตากกางเกงชั้นในที่ระเบียง ซึ่งเป็นระเบียงที่ติดห้องของตัวละคร ตัวละครเห็นผู้หญิงไม่อยู่ก็เปิดมุ้งลวดแบบคว่ำกางเกงชั้นในของผู้หญิงมาดูและดมกลิ่น เมื่อได้กางเกงชั้นในแล้วตัวละครตื่นเต้นมากและอวัยวะเพศของเขาก็เริ่มเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังตัวอย่าง

เขาผลุดผ่นเลื่อนประตุมุ้งลวดเข้าไปในห้องของตัวเอง หัวใจเต้นแรงจนได้ยินเสียง เขาค่อย ๆ ดมมือข้างที่เพิ่งคว่ำจับผ้าชั้นน้อยนั้น มันยังมีกลิ่นหอมอ่อน ๆ ของน้ำยาซักผ้าอยู่จาง ๆ เด็กชายรู้สึกว่าจะอวัยวะได้กางเกงในของเขาตื่นเต้นโผนผางจนต้องนั่งลงบนพื้นกะตำแหน่งที่เห็นผ้าชั้นน้อยทั้งหลายได้ชัดเจน ถอดครูดกางเกงทั้งนอกในออก แสวงการบรรลุคลายความอึดอัดนั้นด้วยตนเองอย่างไรเสีย หากในใจนั้นตื่นเต้นตุ้มตาม

(ข้อความต่างเล่า. 2556 : 65)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยที่อยู่ในวัยกึ่งรู้เรื่องทางเพศเริ่มมีความรู้สึกและความต้องการทางเพศ มีความใฝ่ฝันและความต้องการทางเพศแล้วก็ปล่อยตามความต้องการในจิตใจด้วยความต้องการอย่างนี้ มักจะมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องถ้าขาดการสั่งสอนที่ถูกต้องจากผู้ใหญ่ และจะมีผลกระทบต่อสุขภาพของเยาวชนทางร่างกายและความคิด

เรื่อง ข้อความต่างเล่า ได้กล่าวถึง ผู้หญิงเพื่อนบ้านของนักเรียนชายใส่เสื้อที่โปร่งใส และให้นักเรียนช่วยเขาดูว่าเห็นเสื้อชั้นในหรือเปล่า นักเรียนขึ้นไม่กล้ามองด้วยสายตาเต็ม ๆ แต่หญิงคนนั้นเร่งให้หนุ่มมอง ดังตัวอย่าง

“หนุ่มดูเสื้อให้พี่หน่อยสิ อย่างนี้เห็นเสื้อในไหม” เธอดึงเสื้อผ้าปานขาวบางนั้นให้แนบสนิทกับลำตัว เขารู้สึกคอแห้งไปหมดในตอนนั้น ไม่กล้ามองเต็ม ๆ ตา “ดูให้หน่อยนะ อยากได้ความเห็นผู้ชาย” เธอลำทับ เขาจึงจ้องมองให้เต็มตา ภายใต้อเสื้อผ้าปานขาวบางนั้น เขาเห็นลายลูกไม้และรูปร่างเต้าทรงของยกทรงสีดำรำไรอยู่ จึงตอบกลับไปว่า “เห็นราง ๆ อยู่ครับ”

(ข้อความต่างเล่า. 2556 : 66)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า สำหรับเยาวชนไทยที่กำลังอยู่ในวัยที่สนใจเรื่องผู้หญิง คนที่เป็นผู้ใหญ่ไม่ได้ให้การสั่งสอนด้วยวิธีการที่ถูกต้อง และในสังคมไทยคนที่เป็นผู้ใหญ่ไม่ได้คำนึงถึงความรู้สึกทางเพศของเยาวชน และบางครั้งยังแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมต่อหน้าเยาวชน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่จะมีผลกระทบต่อสุขภาพของเยาวชนเกิดความคิดที่ไม่ดีในเรื่องทางเพศ

3.3.4.2 ถูกทำร้ายทางเพศ

เรื่อง ความฝันอันเดียวตาย ความฝันที่สูญหาย ได้กล่าวถึง นักเรียนหญิงเลิกเรียนกลับบ้านแล้วโดนพ่อทำร้ายทางเพศ นักเรียนหญิงไม่ยอม พ่อก็บังคับเธอ นักเรียนหญิงไม่มีแรงสู้กับพ่อได้ แต่ตะโกนขอความช่วยเหลือ ดังตัวอย่าง

ชายศิระชะโล้นทุบตีเธอด้วยมือขนาดใหญ่ เด็กสาวพยายามต่อสู้แต่ไม่อาจ
ต้านแรงของชายฉกรรจ์ มันกระชากเสื้อนักเรียนหลุดเหลือเพียงชุดชั้นใน แต่นั่นก็
เพียงพอที่จะเห็นรอยฟกช้ำมากมายบนแผ่นหลัง เด็กหนุ่มกำหมัดแน่น รวบรวม
ความกล้า เขากำลังจะวิ่งเข้าไปช่วยเธอ แต่ใครคนหนึ่งที่เข้ามาหยุดอยู่ที่ประตูห้อง

(ความฝันอันเดียวตาย ความฝันที่สูญหาย. 2555 : 67)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่ถูกบังคับในเรื่องทางเพศเป็นปัญหาที่สังคมต้องให้ความสำคัญ ปัญหานี้ทำร้ายจิตใจและร่างกายของผู้หญิง โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่ยังไม่สามารถสู้กับปัญหาเหล่านี้ได้ ไม่กล้าบอกใครและไม่มีความสามารถสู้ได้ สตรีเป็นกลุ่มคนที่ค่อนข้างอ่อนแอ จึงต้องการให้สังคมช่วยเหลือแก่คนกลุ่มนี้ให้มากกว่านี้

3.3.4.3 ความคิดเห็นที่ไม่ถูกต้องต่อเงินทอง

เรื่อง นักปฏิวัติล้างถ้วยกาแฟ ได้กล่าวถึง เด็กนักเรียนในโรงเรียนบางคนมีครอบครัวที่ร่ำรวย และบางคนมีครอบครัวที่ยากจน คนที่มีครอบครัวร่ำรวยดูถูกนักเรียนที่ครอบครัวยากจน ทำให้นักเรียนมีภาวะหนักทางจิตใจ ดังตัวอย่าง

“ฉันทนไม่ได้หรอกนะที่จะให้ใครมาเหยียดหยามดูหมิ่นคนที่ด้อยโอกาสกว่า
ต่อหน้าตัวเอง พวกเด็กพ่อรวยที่โรงเรียนนั้นก็ตัวดี หากพวกมันไม่ได้โชคดีเกิดมาบน
กองเงินกองทอง อย่าวว่าแต่เสียงหัวเราะมุขคนจนที่มันเอามาเล่นเลย แคน้ำตาแห่ง
ความรันทศก็เหือดแห้งแทบไหลเป็นสายเลือดแล้ว”

(นักปฏิวัติล้างถ้วยกาแฟ. 2555 : 73)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การถูกดูถูกที่เกิดจากความแตกต่างกันของความร่ำรวยและความยากจนของครอบครัวทำร้ายจิตใจของเยาวชนไทยอย่างร้ายแรง โรงเรียนเป็นสถานที่ให้ความรู้ นักเรียนที่นั่นทุกคนมีฐานะเท่าเทียมกัน แต่ก็ได้รับอิทธิพลอย่างไม่ยุติธรรมจากสังคม สะท้อนให้เห็นว่าสังคมต้องมีวิธีการแก้ไขปัญหานี้ นี่เป็นปัญหาของเยาวชนที่เน้นร่ำรวยมากกว่าการเรียนและดูถูกคนอื่น ในอีกด้านหนึ่ง การสั่งสอนให้ยุติธรรมแก่ทุกคนนี้ก็ปัญหาของการศึกษาทั้งในโรงเรียนและในครอบครัว

เรื่อง เจียบงัน ได้กล่าวถึง ทิวารินไปเที่ยวร้านกลางคืน ผู้หญิงที่ให้บริการเป็นนักศึกษาหญิงคนหนึ่ง นักศึกษาบอกว่าไปทำงานที่ร้านเพราะอยากจะได้เงินเหมือนกับเพื่อน ๆ ที่อยู่โนนมหาวิทาลัย มีเงินแล้วจะได้มีเงินไปซื้อของอย่างพวกเพื่อน ๆ เอาไปอวดกันที่มหาวิทาลัย ดังตัวอย่าง

“ตามสบายเลยคะ หนูพร้อมเปิดอกคุยกันอยู่แล้ว”
 สายน้อยกล่าวที่เล่นที่จริง “น้องซื้อกระต่ายไข่มุขไหมครับ โอเค...ทำไมน้อง
 กระต่ายถึงมาทำงานนี้ล่ะ”

“ก็หนูอยากได้เงินนี่คะ เพื่อน ๆ ทีมหา'ลัยมีของใหม่ ๆ มาอวดทุกวัน
 พวกเขาโทรศัพท์, รองเท้า อะไรพวกนี้ หนูก็แค่อยากได้บ้างอะไรบ้าง”

(เจียบงัน. 2555 : 132-133)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า นักศึกษาที่เรียนมหาวิทยาลัยไม่ได้มีการแข่งขันเรื่องการเรียนรู้ แต่มีการแข่งเรื่องซื้อเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ทันสมัย นักศึกษาไทยติดนิสัยอวดที่ไม่ดี นักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ได้รับการศึกษาระดับสูง แต่หาเงินด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมกับหน้าที่ที่เป็นนักศึกษา ค่านิยมของพวกนักศึกษาไม่ถูกต้อง และยังสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการศึกษา

3.3.4.4 อ่านหนังสือลามก

เรื่องสั้น หนังสือต้องห้าม ได้กล่าวถึง เด็กนักเรียนอ่านหนังสือลามกในโรงเรียน และไม่ใช่ว่าเป็นครั้งแรกที่ครูพบเจอ ครูได้รวบรวมหนังสือต้องห้ามทั้งหมดและเผาไปหมด ดังตัวอย่าง

ครูน้อยไม่แน่ใจว่าพวกเด็ก ๆ เามาจากไหน เพราะเมื่อสามวันก่อนเธอก็จับได้ว่าพวกเด็กที่ชอบนั่งหลังห้องกำลังแอบดูหนังสือลามกกันยกใหญ่ เมื่อรู้ไปตรวจสอบก็กับตะลึงใจ ด้วยภาพในหนังสือเป็นฉากของหญิงชายกำลังมีเพศสัมพันธ์อย่างเมามัน ตัวละครฝ่ายชายกำลังทำท่าเจ็บปวด ส่วนผู้หญิงทำหน้าที่เหยเก ทว่าในสีหน้าอมทุกข์ สิ่งเหล่านั้นต้องถูกกำจัดให้หมดสิ้น เธอจึงยึดหนังสือต้องห้ามเหล่านั้นรวมอยู่ในกองไฟ ด้วยหวังจะพร่ำสอนให้เยาวชนกระทำในสิ่งที่เหมาะสมและนำชื่อเสียงกลับคืนสู่โรงเรียน

(หนังสือต้องห้าม. 2555 : 11)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เด็กและเยาวชนมักหลงอ่านหนังสือลามก ซึ่งไม่เหมาะสมกับวัยของตัวเอง เพราะหนังสือลามกจะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของเด็ก ทำให้เด็กมีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง และยังสะท้อนให้เห็นว่า ครูเป็นคนที่มิชอบมากในการสั่งสอนเด็ก เพื่อไม่ให้เด็กทำผิด ช่วยเด็กสร้างค่านิยมที่ถูกต้อง และกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และสร้างบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนด้วย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นถึงครอบครัวไทยที่มีปัญหาผลกระทบต่อจิตใจของเยาวชน ย่อมจะทำให้เยาวชนไทยจิตใจเศร้า กลายเป็นนิสัยเก็บตัวมาก ไม่ชอบพูด ไม่ชอบคบกับเพื่อน เป็นต้น นอกจากนี้เยาวชนไทยในวัยนี้เริ่มสนใจเรื่องทางเพศ แต่ให้ความสนใจกับเรื่องเพศมากเกินไปจนจะมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น มีเพศสัมพันธ์และท้อง ความรักเพศเดียวกัน ขโมยกางเกงชั้นในของผู้หญิง เป็นต้น เยาวชนวัยนี้ต้องการการสั่งสอนและความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่

3.4 วัฒนธรรมของสังคมไทย

วัฒนธรรมเป็นรูปแบบของกิจกรรมมนุษย์และโครงสร้างเชิงสัญลักษณ์ที่ทำให้กิจกรรมนั้นเด่นชัด และมีความสำคัญต่อวิถีการดำเนินชีวิต เป็นพฤติกรรมและสิ่งที่คนในหมู่ผลิตสร้างขึ้น ด้วยการเรียนรู้ จากกันและกัน และร่วมใช้อยู่ในหมู่พวกของตน ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย และความเหมาะสม วัฒนธรรมส่วนหนึ่งสามารถแสดงออกผ่าน ดนตรี วรรณกรรม จิตรกรรมประติมากรรม การละคร และภาพยนตร์ วัฒนธรรมในภูมิภาคต่าง ๆ อาจได้รับอิทธิพลจากการติดต่อกับภูมิภาคอื่น เช่น การเป็น อาณานิคม การค้าขาย การย้ายถิ่นฐาน การสื่อสารมวลชนและศาสนา อีกทั้งระบบความเชื่อ ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องศาสนามีบทบาทในวัฒนธรรมในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติมาโดยตลอด ประเทศไทยเป็น ประเทศที่นับถือศาสนาพุทธและมีวัฒนธรรมที่เก่าแก่ยาวนาน

3.4.1 ความเชื่อและประเพณี

ความเชื่อเป็นความมั่นใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเชื่อว่าเป็นความจริง ความเชื่อบางอย่างอาจ สืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ความเชื่อเป็นส่วนประกอบที่สำคัญต่อสังคม ส่วนประเพณีนั้นเป็นกิจกรรม ที่มีการปฏิบัติสืบเนื่องกันมา เป็นเอกลักษณ์และมีความสำคัญต่อสังคม เช่น การแต่งกาย ภาษา วัฒนธรรม ศาสนา ศิลปกรรม กฎหมาย คุณธรรม ความเชื่อ เป็นต้น สังคมที่ไม่เหมือนกัน มักจะมีความเชื่อและ ประเพณีที่แตกต่างกัน ประเพณีต้องการรักษาเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่งของประเทศ

3.4.1.1 ความเชื่อ

เรื่อง ว่าวนาง ได้กล่าวถึง หมอบอกทองเที่ยวว่า ว่าวนางเป็นว่าวอย่างหนึ่งที่มีรูปร่าง เหมือนกับผู้หญิง ว่าวนางเป็นว่าวที่มีวิญญาณ และคนชราเคยบอกว่ามันเป็นสิ่งที่ไม่เป็นสิริมงคล ห้ามเอา ขึ้นบ้าน ดังตัวอย่าง

“ว่าวนางเป็นว่าวที่คนเฒ่าคนแก่บอกว่ามีวิญญาณของผู้หญิงที่อาภัพที่สุด
สิงอยู่ ไม่มีใครอยากเล่นว่าวนาง เพราะเป็นว่าวชั้นต่ำ ไม่เป็นสิริมงคล และมักจะ
เสียการทรงตัวเมื่อติดลมบน มันหมุนเหมือนลูกข่างทุกครั้งทีติดลมบน เขาห้ามเด็ดขาด
ไม่ให้เอาขึ้นบ้าน เล่นเสร็จต้องเก็บไว้ในคอกวัวคอกควาย ใครเอาขึ้นบ้านถือว่าอัปยศ”

(ว่าวนาง. 2556 : 35)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนไทยจะมีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องวิญญาณ แม้เป็นว่าวก็มี วิญญาณ โดยเฉพาะว่าวที่เป็นชั้นต่ำจะนำโชคร้ายให้แก่คน และไม่เป็นสิริมงคล นอกจากนี้ยังสะท้อน ให้เห็นว่า สังคมเป็นสังคมที่มีความเชื่อเกี่ยวกับชนชั้น ไม่ว่าจะเป็นคนหรือสิ่งของก็แบ่งชนชั้น ถ้าชนชั้น ไม่เสมอภาคกันไม่ควรอยู่ด้วยกัน

3.4.1.2 ประเพณี

เรื่อง ผ่าจัน ได้กล่าวถึง คำอัยพาทาคาชิไปดูพิธีการผ่าจันในหมู่บ้านข้าง ๆ บ้าน ของเขา ทาคาชิไม่เคยเห็นพิธีการนี้ จึงไม่ทราบว่าการทำพิธีการผ่าจันคืออะไร เพื่ออะไร ดังตัวอย่าง

ชายชรากำลังบริการรถคาถา คำศักดิ์สิทธิ์ไร้คนเข้าใจ แต่สามารถสะกดทุกชีวิตในบริเวณนั้นให้ตกอยู่ในอาณาแห่งพิธีกรรม ข้าวตอกดอกไม้แดง ไข่ต้ม กล้วย และเหล้าป่าวางอยู่กลางแดด เครื่องเช่นสำหรับความเจ็บปวดที่กำลังจะตามมา

“พวกเขาทำอะไร” ทาคาชิเอ่ยถาม

“ฝ่าจ้านข้าง ลูกข้างตั้งนั้นโตพอที่จะทำงานได้แล้ว แต่มันยังติดแม่ เจ้าของข้างต้องการให้มันทำงาน เขาจึงต้องฝ่าจ้านมัน โดยการให้ความเจ็บปวด ทำให้ลูกลืมแม่ ทำให้แม่ลืมลูก”

(ฝ่าจ้าน. 2556 : 23)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีพิธีกรรมต่าง ๆ โดยมีผู้เฒ่าผู้แก่ที่มีอาวุโสเป็นผู้นำของกิจกรรม การทำพิธีกรรมต่าง ๆ ของประเทศไทยมักมีเครื่องเช่นไหว้ต่าง โดยต้องมีอาหาร ผลไม้ ดอกไม้และเครื่องตี๋ม เป็นต้น ซึ่งจะมีผู้คนจำนวนมากเข้าร่วมพิธีกรรมด้วย นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่าการทำพิธีกรรมต่าง ๆ มักมีจุดประสงค์ต่าง ๆ ของมนุษย์แฝงอยู่

เรื่อง ฝ่าจ้าน ได้กล่าวถึง ในหมู่บ้านภาคเหนือของเมืองไทย ซึ่งเป็นบ้านเกิดของคำเอี้ยนนั้น มีพิธีการฝ่าจ้านคนด้วย โดยทำพิธีการฝ่าจ้านตัดต้นกล้วยและต้นอ้อย เพื่อจะแสดงว่าให้ญาติของคนที่ยังมีชีวิตอยู่ตัดความสัมพันธ์กับคนตาย หลังจากทำฝ่าจ้านเสร็จแล้วไม่มีความผูกพันกันอีกต่อไป ดังตัวอย่าง

เมื่อถึงเวลาที่คำเอี้ยนพูดถึง ทาคาชิเห็นชายคนหนึ่ง ท่าทางเคร่งขรึม เดินนำหน้าผู้หญิงคนหนึ่งลงมาจากบ้าน หน้าตาของนางซีตเซียว เดินอย่างอ่อนแรงลงมา ในมือถือดาบสายสิญจน์สีขาว ผู้ชายคนนั้นเดินบริการรถคาถาเสียงสูงต่ำตามแบบอย่างของความลึกลับที่พบเห็นได้ทั่วไป ในมือจ้องเขาถือมีดพื้นบ้านคมกริบ ทั้งสองเดินตรงไปยังต้นกล้วย ต้นอ้อยที่เตรียมไว้ มีดในมือของผู้ชายคนนั้นฟันฉับลงไปตรงต้นกล้วย และตามมาด้วยต้นอ้อย ก่อนจะสับลงบนดาบสายสิญจน์ที่ผู้หญิงคนนั้นถือไว้ในมือและให้ผู้หญิงเดินกลับขึ้นเรือนโดยไม่ต้องหันหน้ามามองอีก

(ฝ่าจ้าน. 2556 : 25)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การทำพิธีการฝ่าจ้านของเมืองไทย นอกจากมีพิธีการทำฝ่าจ้านให้สัตว์แล้ว ยังมีการทำฝ่าจ้านให้กับคนด้วย การทำพิธีการฝ่าจ้านต้องอาศัยต้นไม้ต่าง ๆ และต้องมีคาถาต่าง ๆ ที่เหมาะกับสถานการณ์ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า การทำพิธีกรรมของไทยมีข้อห้ามที่ต้องให้คนปฏิบัติตามด้วย

เรื่อง ฝ่าจ้าน ได้กล่าวถึง คำเอี้ยนพาทาคาชิไปเข้าร่วมงานศพงานหนึ่ง และในงานศพมีหลายคนมองพวกเขาด้วยสายตาแปลก ในงานศพมีรูปภาพของผู้ที่เสียชีวิตไป มีกลิ่นธูปและมีอาหารเลี้ยงแขกที่เจ้าภาพเตรียมไว้ เป็นต้น ดังตัวอย่าง

คำเอี้ยนนำทาคาชิไปยังงานศพงานหนึ่ง ทั้งสองตกเป็นเป้าสายตาของผู้คนเหมือนเดิม แต่ทั้งคำเอี้ยนและทาคาชิดูเหมือนจะอยู่เหนือภัยคำคาถาและสายตา

เสียชีวิตได้แล้ว ใบหน้ารูปถ่ายของผู้ตาย จ้องมองทุกคนที่เดินผ่านไปมาอย่างกังขา
งุนงงสงสัย แสงเงาในรูปผุดผ่องอันเนื่องมาจากการอัดล้างอย่างรีบเร่ง กลิ่นธูป
ลอยคลุ้งเคล้ากับกลิ่นแก๊สพื้นเมืองซึ่งเจ้าภาพทำขึ้นมาเพื่อเลี้ยงแขกที่มาในงาน
พิธีกรรมต่าง ๆ ในงานศพเริ่มต้นขึ้น ตั้งแต่การถวายเรือนหลังเล็กบ้าน เลขที่ ศูนย์
ศูนย์ศูนย์ เพื่อเป็นทานต่อไปภายหน้าให้แก่ผู้ตาย

(ผ่าจ้าน. 2556 : 25)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า พิธีกรรมงานศพของเมืองไทยมีลักษณะต้องแขวนรูปภาพในห้อง
และต้องจุดธูปเพื่อเซ่นไหว้คนที่เสียชีวิตไปแล้ว คนไทยมักทำพิธีกรรมต่าง ๆ ในงานศพเพื่อแสดงความรัก
ความคิดถึงระหว่างที่คนยังมีชีวิตต่อกันที่เสียชีวิต นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ในงานศพของเมืองไทย
เจ้าภาพที่จัดงานศพต้องทำอาหารพื้นบ้านเพื่อเลี้ยงแขกที่เข้าร่วมงานศพด้วย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นว่าคนไทยมีความเชื่อและประเพณีที่มีลักษณะไทยมาก ความเชื่อและ
ประเพณีของคนไทยเป็นสิ่งที่สืบทอดจากรุ่นเก่ามายาวนาน เช่น ความเชื่อเรื่องผี ว่านาง ประเพณี
การสร้างบ้านเรือนเล็กให้ผู้ที่เสียชีวิตไป และประเพณีผ่าจ้านสัตว์ ผ่าจ้านคน เป็นต้น ความเชื่อและ
ประเพณีเหล่านี้อยู่กับคนไทยอย่างใกล้ชิด

3.4.2 ค่านิยม

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมและกาลเวลา จึงส่งผล
ให้คนในสังคมมีค่านิยมที่หลากหลายมากมาย และในบางครั้งเป็นค่านิยมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคล
ผู้ถือปฏิบัติ และสังคม ให้สังคมมีการพัฒนาเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นได้ แต่บางอย่างก็อาจก่อให้เกิดผลเสีย
แก่สังคม เช่น ค่านิยมเกี่ยวกับความหรูหรา อยากมีหน้ามีตาและเป็นที่ยอมรับในสังคม การเชื่อถือโชคลาง
ในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงค่านิยมเด่น ๆ ในสังคมไทยบางประการ ดังต่อไปนี้

3.4.2.1 ค่านิยมเรื่องเงิน

ปัจจุบันสังคมทุกสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเกี่ยวกับด้านค่านิยม สังคมไทยก็เช่นกัน
ผู้คนให้ความสำคัญกับเรื่องมีเงินมีทองและความมั่งคั่งของชีวิต เพราะต่างคิดว่าเงินทองสามารถบันดาล
ความสุขตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้อย่างทั่วถึง แต่มนุษย์มีนิสัยโลภอยู่ทุกคน เพียงแตกต่างกัน
ที่บางคนมีความโลภน้อย แต่บางคนมีความโลภมาก ถ้าปล่อยความโลภไปโดยไม่บังคับตนเอง ก็จะทำให้
ความโลภนั้นมากยิ่งขึ้นตามกาลเวลา

เรื่อง ว่านวนาว ได้กล่าวถึง แฟนของหมอลำเขาว่ารักหล่อนมากหรือเปล่า หมอบอกว่า
รักมาก และหล่อนก็บอกหมอลำว่า ถ้ารักหล่อนมากจริง ๆ ก็ทำให้หล่อนมีความสุขบ้าง เรื่องที่มีความสุข
ที่หล่อนพูดนั้น ไม่ใช่มีแต่เรื่องทางเพศ แต่รวมเรื่องมีเงินมีทองและบ้านหลังใหญ่ ดังตัวอย่าง

“เอ็งรักข้าไหมคะ”

“รักสิวะถามได้”

“มากไหม”

“มาก”

“ถ้ารักมาก ก็ทำให้ข้ามีความสุขเหมือนกับคนอื่นเสียทีสิ”

“ที่ข้าทำ เอ็งไม่มีความสุขอย่างงั้นรี”

“มี เรื่องนอนด้วยกันนะมี เกือบจะล้าล็กเสียด้วย เอ็งผ่ายผอมข้าเปล่งปลั่งขึ้นทุกวัน แต่เอ็งก็น่าจะรู้ ผู้หญิงอย่างข้า เร่ร้อนมานานแล้ว ข้าอยากจะเป็นหลักแหล่งเสียที ที่ข้าพูดข้าหมายถึงเงิน และบ้านที่มันน่าอยู่มากกว่านี้”

(ว่านาง. 2556 : 37)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ค่านิยมทางด้านเงินทองของคนไทยมักเน้นในทางด้านการดำเนินชีวิต โดยไม่ต้องมีเงินทองเยอะแยะมากมาย แต่ต้องมีเงินทองพอเหลือที่จะอำนวยความสะดวกสบายได้ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักก็มักเกี่ยวกับเงินด้วย ซึ่งเงินทองจะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคู่รักมั่นคง เวลาผู้หญิงไทยเลือกผู้ชาย เงินก็มักเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ต้องพิจารณาเป็นหลัก

3.4.2.2 ค่านิยมทางเพศ

เรื่อง โรงแรมบูรพา ได้กล่าวถึง พนักงานที่เฝ้าโรงแรมอายุสี่สิบกว่าแล้ว แต่ยังไม่ได้แต่งงานและก็ไม่เคยมีเรื่องทางเพศสัมพันธ์ด้วย เมื่อก่อนพ่อแม่ของเขาไม่ให้เขามีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน และเนื่องจากทำงานที่โรงแรม และโรงแรมไม่อนุญาตให้แต่งงาน จึงไม่ได้แต่งงานตลอดมาดังตัวอย่าง

“รูปภาพพวกนี้แหละที่ทำให้ฉันกลัวเรื่องทำรักเสียงดังของแขกที่มาพัก คิดดู มันก็ฟิลิกอยู่เหมือนกัน คุณรู้ไหม เรื่องทำรัก ไม่ต้องพูดเรื่องเสียงดัง แม้แต่ทำแบบเงียบ ๆ ฉันก็ไม่เคยได้ทำ พ่อแม่บอกว่า ฉันจะทำรักได้ก็ต่อเมื่อแต่งงานแล้วเท่านั้น แต่โรงแรมไม่อนุญาตให้แต่งงาน มันกลืนชีวิตทั้งหมดของฉันไปตั้งแต่ที่ฉันเข้ามารับผิดชอบ”

(โรงแรมบูรพา. 2556 : 129)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนไทยมักมีค่านิยมทางด้านเพศอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะคนไทยรุ่นที่อายุค่อนข้างมากมีค่านิยมว่าผู้หญิงไม่ควรจะมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายคนอื่นก่อนที่จะไม่ได้แต่งงานและสั่งสอนลูกสาวเป็นอย่างดีในเรื่องทางเพศ คำสั่งสอนทางเพศของพ่อแม่จะส่งผลกระทบต่อลูก นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ความคิดเห็นทางเรื่องเพศสำหรับคนไทยสมัยเก่ายังไม่ค่อยเปิดเผยเท่าไร

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงไทยส่วนหนึ่งมีค่านิยมว่าเงินทองสำคัญกว่าความรัก เพื่อเงินทองยอมเสียสละความรัก และสำหรับคนไทยรุ่นเก่า ในค่านิยมของพวกเขา ผู้หญิงไม่ควรมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายคนใดคนหนึ่งก่อนแต่งงาน

3.5 สถานการณ์ทางการเมืองไทย

พฤติกรรมทุจริตและคอร์รัปชันของนักการเมือง ทำให้ประชาชนไทยไม่พอใจเป็นอย่างยิ่ง จึงเกิดการชุมนุมการปะทะที่เป็นความรุนแรงเพื่อต่อต้านรัฐบาล โดยเฉพาะการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงกับการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตร เหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง ทำให้สังคมไทยอยู่ในเหตุการณ์ความเครียด ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนทั้งสองฝ่ายอย่างรุนแรง นอกจากนี้ยังทำให้การใช้ชีวิตประจำวันของบุคคล และครอบครัวต่าง ๆ เกิดความเปลี่ยนแปลงด้วย

เรื่อง แล้วพบกันใหม่ในประเทศไทย ได้กล่าวถึง เมื่อกรุงเทพฯ เกิดการชุมนุม ตัวละครปฏิบัติหน้าที่ทหารไปเฝ้าคู่มือเมืองหลวง ตั้งแต่ตัวละครเป็นทหารแล้ว ยังไม่เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมสงครามนี้เป็นครั้งแรกที่เขาเข้าร่วมสงคราม ดังตัวอย่าง

*เขาไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าจะต้องมาเฝ้าอยู่ในใจกลางของเมืองหลวง ท่ามกลาง
ของสถานการณ์อันร้อนระอุ ตั้งแต่เป็นทหารรับใช้ชาติ เขาไม่เคยได้เข้าสู่สงคราม
แม้แต่ครั้งเดียว สงครามครั้งแรกของเขา นำกระอักกระอ่วนใจ*

(แล้วพบกันใหม่ในประเทศไทย. 2556 : 46)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า สถานการณ์การชุมนุมของประเทศไทยร้ายแรงมาก โดยเฉพาะในเมืองหลวง จนต้องให้ทหารไปเฝ้าอยู่ตลอด การชุมนุมของประเทศไทยมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก ทหารอบรบมาเพื่อสู้กับศัตรูและป้องกันประเทศชาติ แต่กลับมาเจอสงครามที่เกิดภายในประเทศ สถานการณ์ทางการเมืองไทยที่วุ่นวายเป็นต้นเหตุที่ทำให้ลายความมั่นคงของประเทศชาติ

เรื่อง แล้วพบกันใหม่ในประเทศไทย ได้กล่าวถึง กรุงเทพฯ เกิดการชุมนุม ตัวละครที่เป็น นักข่าวต้องไปติดตามข่าวต่าง ๆ ในที่ที่เกิดการชุมนุมอย่างรีบเร่ง เพื่อไม่ให้พลาดข่าวต่าง ๆ เขาต้องรีบไปตามสถานการณ์เมื่อได้ยินเสียงที่คล้าย ๆ เสียงยิงปืน และรีบไปถ่ายคนที่เสียชีวิตไปในการชุมนุม ดังตัวอย่าง

*นักข่าวคนหนึ่งเดินออกมาจากบริเวณหลังเวทีการชุมนุม เขาแหงนหน้ามอง
ท้องฟ้า รู้สึกเหมือนมีเส้นสีเทาบาง ๆ พาดผ่านสมองหลายวันแล้วที่เขาได้นอนวันละ
เพียงสามสี่ชั่วโมง บางครั้งต้องรีบคว้ากล้องหมวกกันน็อค และขวดน้ำดื่มวิ่งไปตาม
จุดต่าง ๆ ทันทีที่เกิดเสียงดังคล้ายปืนหรือเสียงคล้ายระเบิดดังขึ้น บางครั้งเขารู้สึก*

ว่าเขาทำตัวราวกับอีแรงที่คอยไล่ล่าความตายของผู้อื่น เพียงเพื่อจะได้เศษเนื้อหนึ่ง แลกกับเงิน แต่ทำไมละในเมื่อใคร ๆ ก็ทำอย่างนี้กันทั้งนั้น

(แล้วพบกันใหม่ในประเทศไทย. 2556 : 46-47)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า สถานการณ์การเมืองวุ่นวายมาก โดยมีผู้คนเข้าร่วมกันอย่างมาก และสถานที่ที่มีการชุมนุมจะเป็นสถานที่อันตรายโดยมีการใช้อาวุธต่าง ๆ ทำให้สถานที่เกิดเหตุการณ์ เปี่ยมไปด้วยอันตราย การชุมนุมของประเทศไทยส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชากรโดยตรง ทำให้ต้องห่วงใยกับสถานการณ์ตลอดและจิตใจไม่ได้สงบเงียบ

เรื่อง การรุกรานในตอนบ่ายสองโมง ได้กล่าวถึง คนที่เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยและคนต่าง ๆ ในร้านต่างก็แสดงความคิดเห็นของตัวเองกับเรื่องการชุมนุมในกรุงเทพฯ พวกเขาว่าบางคนไม่รู้เรื่องอะไร และมาเข้าชุมนุมเพื่อได้เงินหัววันละสามร้อยกว่าบาทนั้นอย่างเดียว บางคนอาจจะยังไม่รู้ตนเองกำลังทำอะไรอยู่ ดังตัวอย่าง

“คนพวกนี้ไม่รู้หรอกว่าเขาทำให้เศรษฐกิจเสียหายแค่ไหน ถ้ากรุงเทพฯ ได้รับผลกระทบ สุดท้ายมันก็ตกถึงเขาทั้งหมดนั่นแหละ”

ลูกค้าประจำที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยของฉันทน์บอกเล่า

“ใช่เลยครับอาจารย์ คนพวกนี้เรียกร้องเอาในสิ่งที่แม้แต่ตัวเองก็ยังเรียกไม่ถูก สะกดคำไม่ได้ด้วยซ้ำ”

คอลัมน์นิสต์ชาวบ้านเท็งร่างเล็กของหนังสือพิมพ์และเว็บไซต์ชื่อดังที่เน้นข่าว ชุบฉิบฉวยอีกคนหนึ่ง ผู้นั่งตรงนั้นเสริมขึ้น “พวกนี้ได้เงินมาทั้งนั้นแหละ ช่วงนี้หน้าแล้ง ยิ่งงี้ก็ทำนาไม่ได้ นิ่ง นอน ๆ รับเงินวันละสองร้อยสามร้อยที่กรุงเทพฯ สบายกว่า”

(การรุกรานในตอนบ่ายสองโมง. 2556 : 79)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า คนที่อยู่ในสังคมไทยมีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การเมือง ซึ่งคนมักเห็นว่า การชุมนุมของประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ การชุมนุมของประเทศไทย มีประชาชนเข้าร่วมกันมาก คนที่เข้าร่วมเหตุการณ์มักเป็นชาวนา และยังสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยมีหลากหลายทางที่เผยแพร่ข่าวการเมือง ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ต่างก็เป็นแหล่งข่าวที่ประชาชนรับรู้สถานการณ์การเมืองได้

เรื่อง การรุกรานในตอนบ่ายสองโมง ได้กล่าวถึง พนักงานทำงานที่ร้านกาแฟของตัวละคร เลิกงาน แล้วก็รีบเปลี่ยนชุดการชุมนุม และพร้อมเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะใช้สำหรับการชุมนุมนั้นออกไปเข้าร่วม ตัวละครไม่ได้คิดว่า รอบ ๆ ตัวของเขาก็มีคนไปชุมนุมด้วย ดังตัวอย่าง

เด็กที่ฉันทน์จ้างมาเพื่อทำความสะอาดและงานจิปาละอื่น ๆ ในร้าน เปลี่ยนเสื้อผ้าก่อนกลับบ้านเป็นเครื่องแบบของคนพวกนั้น พร้อมกับควักเอา “อุปกรณ์”

การประชุมออกมาจากเบ้มาเสียบไว้ในประเป่ากางเกง ก่อนจะบอกลาฉัน น่าแปลกใจที่
คนพวกนั้นคนหนึ่งก็อยู่ใกล้ตัวฉันนี่เอง

(การรุกรานในตอนบ่ายสองโมง. 2556 : 80)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การชุมนุมของประเทศไทยมีประชากรที่สมัครใจเข้าร่วมเยอะ ประชากร
ไทยเข้าร่วมกันโดยทั่วไป และการชุมนุมนั้นมีระเบียบด้วย อย่างเช่นมี เสื้อผ้าเครื่องแบบ มีอุปกรณ์ต่าง ๆ
เป็นต้น นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า การชุมนุมมีอิทธิพลมากต่อคนไทย คนไทยเป็นคนที่รักประเทศชาติ
มากจึงสมัครใจไม่เข้าการประชุม

เรื่อง ครอบครัวของผม ในสังคมสองสี ได้กล่าวถึง คุณแม่ไปเข้าร่วมการประชุมเพื่อประชาธิปไตย
และตัวละครคิดถึงแม่มาก แต่ไม่กล้าออกไปหาแม่ลำพัง ได้แต่ดูโทรทัศน์หวังว่าจะได้เห็นหน้าแม่ใน
จอโทรทัศน์ เมื่อโทรหาแม่ มือถือก็เปิดเครื่องอยู่เสมอ ดังตัวอย่าง

ผมเองแม่จะคิดถึงแม่เพียงใด แต่ก็ไม่กล้าเดินทางไปหาแม่ตามลำพัง จึงได้
แต่มองหาแม่ผ่านหน้าจอโทรทัศน์ เวลาที่มีรายงานข่าวสถานการณ์การประชุม ผมมองหา
แม่ไม่เจอสักที รู้แต่ว่าแม่คงอยู่ท่ามกลางคลื่นคนที่พร้อมใจกันใส่เสื้อสีแดงและกำลัง
กู่ตะเภาขับไล่ นายกรัฐมนตรีหนุ่มหล่อกันอย่างหน้าดำหน้าแดง ผมพยายามโทรหาแม่
หลายครั้ง แต่แม่ก็ปิดโทรศัพท์มือถือราวกับไม่ต้องการให้พวกเราไปยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรม
เพื่อ ‘ประชาธิปไตย’ ของแม่ในครั้งนี้

(ครอบครัวของผม ในสังคมสองสี. 2556 : 103)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ประชาชนคนไทยมักมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง ซึ่งเกิดขึ้น
จากความขัดแย้งระหว่างประชาชนและผู้นำประเทศ ชาวไทยที่เข้าร่วมชุมนุมกันโดยมีเหตุเพื่อประชาธิปไตย
มีจุดประสงค์เพื่อต่อต้านรัฐบาล ขับไล่ผู้นำออกจากตำแหน่ง ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้สังคมไม่สงบ ก่อให้เกิด
ความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐบาล และทำให้ครอบครัวของชาวไทยต้องรับผลกระทบจาก
การประชุมด้วย

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวสรุปได้ว่า เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ
พ.ศ. 2556 - 2557 แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีประชาธิปไตย ประชาชนสามารถ
แสดงความคิดเห็นต่อการเมืองได้ แต่เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับผู้นำประเทศไทยยัง
แก้ไขไม่ได้ จนทำให้ประชาชนไม่พอใจและชุมนุมกับคุ้ยกับรัฐบาลเพื่อประชาธิปไตยของประเทศชาติ
มีประชาชนบางคนเสียชีวิตในการชุมนุม ทำให้ครอบครัวไม่สงบ สถานการณ์ทางการเมืองมีปัญหาที่
แก้ไขไม่ได้ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ทำให้เกิดความเสียหายและความเดือดร้อน
ดังกล่าวนี้ และไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐได้ ทำให้ความขัดแย้งระหว่าง
ทั้งสองฝ่ายร้ายแรงมากขึ้น